

České
vysoké
učení technické
v Praze

Fakulta elektrotechnická

Katedra elektroenergetiky

Obor: Elektroenergetika

**Vlivy vedení zvlášť vysokého napětí
na objekty v ochranném pásmu vedení
ve vztahu k návrhu funkčních ploch
v územně plánovací dokumentaci**

DIPLOMOVÁ PRÁCE

Autor diplomové práce:

Bc. Ondřej MAŠEK

Vedoucí diplomové práce:

Ing. Mgr. Vít Klein, Ph.D.

Rok: 2021

I. OSOBNÍ A STUDIJNÍ ÚDAJE

Příjmení: **Mašek** Jméno: **Ondřej** Osobní číslo: **457034**
Fakulta/ústav: **Fakulta elektrotechnická**
Zadávající katedra/ústav: **Katedra elektroenergetiky**
Studijní program: **Elektrotechnika, energetika a management**
Specializace: **Elektroenergetika**

II. ÚDAJE K DIPLOMOVÉ PRÁCI

Název diplomové práce:

Vlivy vedení zvlášť vysokého napětí na objekty v ochranném pásmu vedení ve vztahu k návrhu funkčních ploch v územně plánovací dokumentaci

Název diplomové práce anglicky:

Influences of extra high voltage lines on objects in the protection zone of lines in relation to the design of functional areas in spatial planning documentation

Pokyny pro vypracování:

- 1) Analýza povolenáčního procesu pro objekty v ochranném pásmu vedení.
- 2) Bezpečnostní rizika pro objekty v ochranném pásmu vedení.
- 3) Plánování nových vedení přenosové soustavy.
- 4) Návrh na vymezení ploch v územně plánovací dokumentaci zasahující do ochranného pásma vedení.

Seznam doporučené literatury:

- 1) Energetika: energetický zákon, zákon o podporovaných zdrojích energie, zákon o hospodaření energií: 24 prováděcích vyhlášek ke všem zákonům: redakční uzávěrka .. Ostrava: Sagit, 2011. ÚZ. ISBN 978-80-7488-325-5.
- 2) MORKUS, Josef, Lucie POLÁKOVÁ, Petr LEPEŠKA, et al. Vymezení koridorů veřejné dopravní a technické infrastruktury v územním plánu: metodické doporučení. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2017. ISBN 978-80-7538-151-4.
- 3) Stavební zákon a vyhlášky: autorizované profese, vyvlastnění, urychlení výstavby infrastruktury: Ostrava: Sagit, 2008. ÚZ. ISBN 978-80-7488-299-9.

Jméno a pracoviště vedoucí(ho) diplomové práce:

Ing. Mgr. Vít Klein, Ph.D., katedra elektroenergetiky FEL

Jméno a pracoviště druhé(ho) vedoucí(ho) nebo konzultanta(ky) diplomové práce:

Datum zadání diplomové práce: **27.01.2021**

Termín odevzdání diplomové práce: **21.05.2021**

Platnost zadání diplomové práce: **30.09.2022**

Ing. Mgr. Vít Klein, Ph.D.
podpis vedoucí(ho) práce

podpis vedoucí(ho) ústavu/katedry

prof. Mgr. Petr Páta, Ph.D.
podpis děkana(ky)

III. PŘEVZETÍ ZADÁNÍ

Diplomant bere na vědomí, že je povinen vypracovat diplomovou práci samostatně, bez cizí pomoci, s výjimkou poskytnutých konzultací. Seznam použité literatury, jiných pramenů a jmen konzultantů je třeba uvést v diplomové práci.

Datum převzetí zadání

Podpis studenta

Abstrakt

Tato diplomová práce se zabývá vlivy vedení zvláště vysokého napětí na objekty v ochranném pásmu vedení ve vztahu k návrhu funkčních ploch v územně plánovací dokumentaci. Jejím cílem je vytvořit souhrnný dokument, který bude propojovat oblasti zájmu elektrizační soustavy s povinnostmi a úkoly vyplývajícími ze stavebního práva a připravit podklady pro vytvoření metodiky na vymezení ploch zasahujících do ochranného pásma v územně plánovací dokumentaci. Práce je rozdělena na několik částí, ve kterých je chronologicky řazena problematika povolovacích stavebních procesů a územního plánování s přesahem do elektroenergetiky. V první části je řešena problematika vlivů vedení elektrické energie na člověka a objekty v ochranných pásmech. Ve druhé části je řešen způsob ochrany zařízení a záměrů přenosové soustavy před okolními vlivy s důrazem na veřejnou bezpečnost a zdraví, ale také na bezpečnost a spolehlivost přenosu elektrické energie prostřednictvím přenosové soustavy. V další části je řešen rozbor jednotlivých ploch s rozdílným způsobem využití s posouzením využití na slučitelnost s provozem elektroenergetického zařízení přenosové soustavy. K tomuto bodu je vytvořena souhrnná tabulka, která je přiložena k této práci v příloze. V poslední části se tato práce zabývá přípravným procesem nových rozvojových záměrů přenosové soustavy, s důrazem na územní plánování a vlivy na přípravu záměru z ní vyplývající.

Klíčová slova

Politika územního rozvoje České republiky, územní rozvojový plán, zásady územního rozvoje kraje, územní plán, plochy s rozdílným způsobem využití, ochranné pásmo, vedení zvláště vysokého napětí, vedení velmi vysokého napětí, elektrická stanice, územně plánovací dokumentace, soulad s územně plánovací dokumentací, veřejná technická infrastruktura, veřejně prospěšná stavba, rozvojový záměr.

Abstract

This diploma thesis deals with the effects of particularly high voltage lines on objects in the protection zone of lines in relation to the design of functional areas in spatial planning documentation. Its aim is to create a comprehensive document that will link the areas of interest of the electricity system with the obligations and tasks arising from construction law and prepare documents for the creation of a methodology for defining areas extending into the protection zone in spatial planning documentation. The work is divided into several parts, in which the issue of permitting construction processes and spatial planning with an overlap into the power industry is chronologically arranged. The first part addresses the issue of the effects of electricity lines on humans and objects in protection zones. The second part deals with the method of protection of equipment and intentions of the transmission system from environmental influences with emphasis on public safety and health, but also on the safety and reliability of electricity transmission through the transmission system. The next part deals with the analysis of individual areas with different ways of use with the assessment of use for compatibility with the operation of the power equipment of the transmission system. A summary table is created for this point, which is attached to this work in the appendix. In the last part, this work deals with the preparatory process of new development plans of the transmission system, with emphasis on spatial planning and the effects on the preparation of the plan resulting from it.

Keywords

Territorial development policy of the Czech Republic, territorial development plan, principles of territorial development of the region, zoning plan, areas with different uses, protection zone, ultra high voltage lines, extra high voltage lines, power station, spatial planning documentation, compliance with spatial planning documentation, public technical infrastructure, public benefit construction, development plan.

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem předloženou práci vypracoval samostatně a že jsem uvedl veškeré použité informační zdroje v souladu s Metodickým pokynem o dodržování etických principů při přípravě vysokoškolských závěrečných prací.

V Praze dne 20. 05. 2021

Bc. Ondřej Mašek

Poděkování

Děkuji vedoucímu práce Ing. Mgr. Vítu Kleinovi, Ph.D., nejen za pedagogickou a odbornou pomoc při zpracování této diplomové práce, ale také za podporu a vřelou pomoc během mého celého studia, osobních rad a pracovního směřování během i po absolvování magisterského studia.

Zároveň bych rád poděkoval všem vyučujícím a samotnému Českému vysokému učení technickému v Praze, za umožnění studia na Fakultě elektrotechnické, předání odborných technických znalostí a informací, jež jsem ve své práci použil, a které využiji i v dalších etapách mého života.

Dále děkuji Ing. Vojtěchovi Mazurovi a ostatním pracovníkům společnosti ČEPS, a.s., kteří se mnou uvedenou problematiku konzultovali, zasvětili mě do ní a předali mi své bohaté zkušenosti.

Poděkování patří také mé rodině a přítelkyni za důležitou podporu a pomoc během celého mého studia.

V Praze dne 20. 05. 2021

Bc. Ondřej Mašek

Obsah

Seznam obrázků.....	X
Seznam tabulek.....	XII
Seznam zkratk.....	XIII
Úvod.....	1
1. Přenosová soustava v elektrizační soustavě.....	3
1.1. Přenosová soustava – ČEPS, a. s.	3
1.2. Technická infrastruktura	5
2. Ochranné pásmo vedení elektrické energie, rizika a vlivy vedení na objekty v ochranném pásmu.....	9
2.1. Ochranné pásmo vedení elektrické energie	9
2.2. Bezpečnostní rizika a vlivy pro objekty v ochranném pásmu vedení.....	13
2.3. Zdravotní rizika vedení elektrické energie	15
2.3.1. Hluk	15
2.3.2. Neionizující záření.....	17
2.4. Ostatní vlivy vedení ZVN a VVN na okolí	23
2.4.1. Provoz, údržba a opravy vedení VVN a ZVN přenosové soustavy.....	26
3. Povolování staveb v ochranných pásmech vedení ZVN.....	34
3.1. Sdělení o poloze a podmínkách napojení dle § 161 stavebního zákona.....	36
3.2. Stanovisko do řízení dle § 86, § 94l § 96 a § 110 stavebního zákona	37
3.3. Souhlas s umístěním stavby do ochranného pásma a souhlas s činností v ochranném pásmu dle energetického zákona:.....	38
4. Územní plánování v elektroenergetice.....	40
4.1. Oprávněný investor v územním plánování	41
4.2. Územně plánovací podklady – ÚPP	41
4.2.1. Územně analytické podklady – ÚAP.....	42
4.2.2. Územní studie, Územně-technická studie – ÚS, ÚTS	45

4.2.3.	Zpracování a význam ÚTS pro provozovatele a správce přenosové soustavy	47
4.3.	Politika územního rozvoje České republiky – PÚR.....	49
4.3.1.	Záměry provozovatele přenosové soustavy v Politice územního rozvoje	50
4.4.	Územně plánovací dokumentace – ÚPD.....	54
4.4.1.	Územní rozvojový plán – ÚRP	55
4.4.2.	Zásady územního rozvoje – ZÚR.....	57
4.4.3.	Vymezování koridorů pro záměry přenosové soustavy v ZÚR, standardy koridorů	59
4.4.4.	Územní plán – ÚP	64
4.4.5.	Vymezení ochranného pásma vedení elektrické energie v ÚP	66
4.4.6.	Vymezení koridoru pro záměr vedení zvláště vysokého napětí v ÚP.....	70
4.4.7.	Regulační plán – RP	73
4.5.	Mechanismy ovlivňující povolení staveb v ochranném pásmu vedení elektrické energie	74
4.5.1.	Zastavěné území	74
4.5.2.	Územní rozhodnutí	75
4.5.3.	Územní souhlas	77
4.5.4.	Územní opatření	78
4.5.5.	Územně plánovací informace	79
5.	Návrh vymezení ploch v územním plánu zasahující do ochranného pásma vedení elektrické energie.....	81
5.1.	Rozbor jednotlivých typů ploch s rozdílným způsobem využití.....	81
5.1.1.	Plochy bydlení – B	83
5.1.2.	Plochy rekreace – R.....	84
5.1.3.	Plochy občanského vybavení – O	87
5.1.4.	Plochy veřejných prostranství – P	88
5.1.5.	Plochy zeleně – Z	89
5.1.6.	Plochy smíšené obytné – S.....	90
5.1.7.	Plochy dopravní infrastruktury – D.....	91
5.1.8.	Plochy technické infrastruktury – T	92

5.1.9.	Plochy výroby a skladování – V	93
5.1.10.	Plochy smíšené výrobní – H	95
5.1.11.	Plochy vodní a hospodářské – W	96
5.1.12.	Plochy zemědělské – A	97
5.1.13.	Plochy lesní – L	98
5.1.14.	Plochy přírodní – N	99
5.1.15.	Plochy smíšené nezastavěného území – M	99
5.1.16.	Plochy těžby nerostů – G	100
5.1.17.	Plochy specifické – X	101
5.2.	Návrh textového vyjádření podmínek ochranného pásma do územního plánu	101
5.3.	Posouzení souladu stavebního záměru s ÚPD	102
6.	Proces přípravy nových stavebních záměrů přenosové soustavy	106
6.1.	Předprojektová příprava rozvojového záměru přenosové soustavy	106
6.2.	Uplatnění plochy pro záměr do ÚPD	109
6.3.	Projektová příprava záměru	111
6.4.	Realizace rozvojového záměru a uvedení do provozu	112
6.5.	Časová náročnost rozvojového záměru	114
	Závěr	117
	Seznam použité literatury	120
	Seznam příloh	126

Seznam obrázků

Obrázek 1: Schéma přenosových a distribučních sítí ČR, stav k 1.1.2021, zdroj: ČEPS, a.s.....	7
Obrázek 2: Znázornění dotykového napětí v závislosti na potenciálu země	11
Obrázek 3: Amplitudová frekvenční charakteristika filtrů určující modifikovanou intenzitu elektrického pole	21
Obrázek 4: VBř pro smyčku vedení ZVN do transformovny Milín – zápis v katastru nemovitostí	25
Obrázek 5: Zarostlý základ stožárové konstrukce	28
Obrázek 6: Vysoký porost pod vodiči vedení ZVN	28
Obrázek 7: Deformace mostu stožáru typu Portál	29
Obrázek 8: Deformace výztužných závěsů konzole	30
Obrázek 9: Izolátory znečištěné barvou – zdroj koróny a hluku	31
Obrázek 10: Oteplení proudových svorek na přeponě – uvolněný nebo znečištěný šroubový spoj	31
Obrázek 11: Nehoda traktoru se stožárem	32
Obrázek 12: Velká námraza na fázových vodičích	32
Obrázek 13: Schéma Elektroenergetika – schématické znázornění rozvojových záměrů vymezených v Politice územního rozvoje České republiky ve znění Aktualizací číslo č. 1, 2, 3 a 5	52
Obrázek 14: Definice rozvojového záměru vymezeném v PÚR pod kódem E20: Koridory pro dvojité vedení 400 kV Dasný–Slavětice a Slavětice–Čebín a souvisejících ploch pro rozšíření elektrických stanic 400/110 kV Dasný, Čebín a Slavětice	53
Obrázek 15: Návaznost a vazby při pořizování územně plánovací dokumentace.....	55
Obrázek 16: Mapa administrativního členění České republiky	58
Obrázek 17: Koordinační výkres 3. Aktualizace Zásad územního rozvoje Ústeckého kraje	59
Obrázek 18: Zastavěnost území v okolí města Ostrava	62
Obrázek 19: Úkoly pro územní plánování obcí vyplývající ze ZÚR Plzeňského kraje	63

Obrázek 20: Ukázka vyobrazení ochranného pásma vedení ZVN 400 kV v Územním plánu Zadní Třebáň s vymezenými plochami pro bydlení v ochranném pásmu	69
Obrázek 21: Návrh Změny č. 4 Územního plánu Ševětín s grafickým vymezením koridoru pro dvojitě vedení zvláště vysokého napětí 400 kV	72
Obrázek 22: Návrh Změny č. 4 Územního plánu Ševětín s textovým vymezením koridoru pro dvojitě vedení zvláště vysokého napětí 400 kV	73
Obrázek 23: Stav přípravy významných rozvojových záměrů přenosové soustavy k červenci 2020	115

Seznam tabulek

Tabulka 1:	Ochranná pásma elektroenergetických vedení	10
Tabulka 2:	Ochranná pásma elektroenergetických stanic.....	10
Tabulka 3:	Maxwellovy rovnice v integrálním a diferenciálním tvaru	18
Tabulka 4:	Hodnoty koeficientů pro výpočet intenzity elektrického pole.....	22
Tabulka 5:	Rozbor časové náročnosti přípravy rozvojového záměru přenosové soustavy	116

Seznam zkratek

ČEPS, a.s.	Česká elektroenergetická přenosová soustava, akciová společnost
EIA	Vyhodnocení vlivů záměru na životní prostředí
EMC	Elektromagnetická kompatibilita
EMI	Elektromagnetická interference
EMS	Elektromagnetická susceptibilita
ERÚ	Energetický regulační úřad
ES	Elektrizační soustava
EZ	Energetický zákon
FHD	Plné vysoké rozlišení (Full high definition)
LPF	Lesní půdní fond
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj České republiky
MPO	Ministerstvo průmyslu a obchodu
OP	Ochranné pásmo
PS	Přenosová soustava
PÚR	Politika územního rozvoje
RP	Regulační plán
RZV	Rozdílný způsob využití
SEA	Posouzení vlivů koncepcí na životní prostředí
SZ	Stavební zákon
ÚAP	Územně analytické podklady
ÚP	Územní plán
ÚRP	Územní rozvojový plán
ÚS	Územní studie
ÚSES	Územní systém ekologické stability
ÚTS	Územně-technická studie
VN	Vysoké napětí
VVN	Velmi vysoké napětí
WHO	Světová zdravotnická organizace (World Health Organization)
ZPF	Zemědělský půdní fond
ZÚR	Zásad územního rozvoje
ZVN	Zvláště vysoké napětí

Úvod

Každé elektroenergetické zařízení, které je součástí elektrizační soustavy, ať již stanice, vedení nebo zdroj, je chráněno ochranným pásmem, které je dáno zákonem č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů. Tento zákon udává omezení pro prostory ochranného pásma. V praxi se setkáváme se situacemi, kdy v ochranném pásmu elektroenergetického vedení vznikají stavby, které by se v ochranném pásmu vyskytovat neměly. Ať už se jedná o stavby podléhající povolení podle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, či nikoli. Příčin vzniku těchto staveb může být několik. Nejčastěji se jedná o pochybení stavebního úřadu, nelegální (černou) stavbu či nesprávné vymezení regulativů v územním plánu dané obce. Při uvažování nad možným umístěním stavby do ochranného pásma elektroenergetického zařízení je však zapotřebí brát v úvahu jeho negativní vlivy. U vedení je to hluk a elektrické a magnetické pole. U elektrického a magnetického pole se setkáváme s komplexním názvem neionizující záření, které v sobě ukrývá obě tyto fyzikální veličiny.

Stavby v ochranném pásmu jsou jedním z problémů, který je možno relativně dobře eliminovat právě na základě energetického zákona a jeho regulativů. Pokud ale plánujeme přestavbu stávajícího vedení například 220 kV na dvojité vedení 400 kV, nebo úplně novou výstavbu vedení na „zelené louce“ a tato stavba je teprve ve fázi předprojektové či projektové přípravy, nezbyvá než se spolehnout pouze na ochranu plynoucí ze stavebního zákona. Je tedy zapotřebí co nejdříve zajistit pro daný záměr územní ochranu vymezením koridoru v nástrojích územního plánování, tedy Politice územního rozvoje České republiky a územně plánovacích dokumentacích, kterými jsou Územní rozvojový plán, zásady územního rozvoje kraje a v neposlední řadě územní plány obcí. Nástroje vyšších územních celků jsou závazné pro ty nižší, čemuž se říká, že tato dokumentace je tzv. nadřazená. Územní koridor pro plánovanou stavbu neboli záměr však není možné do nadřazené územně plánovací dokumentace vymezit bez potřebných podkladů a odůvodnění. Pokud se podaří záměr vymezit v nadřazené územně plánovací dokumentaci, je i nadále potřeba hlídat a vyhodnocovat ochranu daného koridoru pro budoucí stavbu a nespoléhat pouze na úřad územního plánování, jehož úkolem je vyhodnocovat, zda stavba, kterou posuzuje, a hodlá umístit do koridoru pro záměr nového

elektroenergetického vedení, je v souladu s regulativy definovanými v územně plánovací dokumentaci, tedy i s podmínkami koridoru pro záměr nového elektrického vedení.

Tato práce se věnuje i tomu, jak takové regulativy do územně plánovací dokumentace zavést a jak zabezpečit, že daný územní koridor pro záměr stavby nového elektroenergetického vedení bude pro fázi realizace tohoto záměru v takovém stavu, že záměr bude moci být umístěn a povolen v připravované podobě. To znamená, že žádná stavba, ať již se v koridoru nacházela před jeho vymezením do územně plánovací dokumentace či až po, neztíží ani neznemožní realizaci záměru nového elektroenergetického vedení.

Tyto postupy platí pro elektroenergetická vedení obecně, avšak tato práce se bude zabírat pouze vedeními a záměry nových vedení společnosti ČEPS, a.s., která je v České republice jediným provozovatelem přenosové soustavy.

1. Přenosová soustava v elektrizační soustavě

Historie elektrizační soustavy českých zemí sahá až do druhé poloviny 19. století. Prvotní elektrifikace probíhala v továrnách, kdy se využívaly zdroje elektrické energie jak k osvětlení pracovišť, tak pro různé pohony v technologiích. Následně tyto továrny začaly poskytovat své výrobní zdroje elektrické energie dalším odběratelům. Začaly se budovat městské elektrárny, které měly ve správě i distribuci elektrické energie k jednotlivým odběratelům v daném městě. Praha je v tomto období neodmyslitelně spjata s elektrotechnikem Františkem Křižíkem, který se svým patentem obloukové lampy postaral o rozsvěcování pražských ulic. Byl to také on, kdo v Praze zavedl elektrickou energii pro pohon dopravního prostředku, elektrické tramvaje.

Vzhledem k narůstajícímu rozsahu elektrifikovaného území nastala potřeba jednotlivé lokality propojovat. Bylo zapotřebí sjednotit frekvenci a velikost napětí v elektrizační soustavě. Za tímto účelem byl v roce 1919 vydán zákon o státní podpoře při zahájení soustavné elektrizace. Normalizované síťové napětí bylo stanoveno na $3 \times 380 \text{ V} / 220 \text{ V}$ s frekvencí 50 Hz. Tyto hodnoty se v naší soustavě držely až do konce 20. století, kdy se vlivem propojování evropských elektrizačních soustav, a z toho vyplývajících sjednocování daných parametrů, ustálily hodnoty na $3 \times 400 \text{ V} / 230 \text{ V}$ při frekvenci 50 Hz. Vznikaly energetické závody se společným centrálním dispečinkem pro řízení celé soustavy, které měly za úkol distribuci elektrické energie v jednotlivých krajích. Na přelomu tisíciletí došlo k rozdělení energetických závodů a k jejich následné privatizaci. Vznikly provozovatelé distribučních soustav, jako jsou dnes EG.D, a. s., ČEZ Distribuce, a.s., a další. Rovněž došlo k vyčlenění společnosti ČEPS, a.s., jako provozovatele přenosové soustavy.

1.1. Přenosová soustava – ČEPS, a. s.

Přenosová soustava elektrické energie slouží k přenosu elektrické energie z místa výroby do místa poptávky, tedy spotřeby. V České republice je provozovatelem přenosové soustavy obchodní společnost ČEPS, a.s. Přenosová soustava je tvořena rozvodnami (43 rozvodnů se 77 transformátory), které slouží zároveň jako předávací místa elektrické energie do distribučních soustav, a vedeními o napěťových hladinách

400 kV o délce 3780 km a 220 kV o délce 1737 km.¹ Soustava je mřížového charakteru a v každém okamžiku musí splňovat kritérium (N – 1), tedy že při výpadku jednoho prvku musí být soustava jinými prvky v provozu schopna aktuální přenášený výkon do místa odběru přenést bez omezení. Aktuální stav přenosových a distribučních sítí je patrný z obrázku č. 1.

Posláním přenosové soustavy je zajištění stability elektrizační sítě a zajištění kvality dodávané energie. Stabilitou se rozumí řízení výroby elektrické energie, kdy provozovatel přenosové soustavy prostřednictvím dispečerského řízení řídí výrobu elektrické energie tak, aby byla v soustavě v každém okamžiku energie dodávaná a spotřebovávaná v rovnováze. Sleduje a udržuje se také stálá frekvence, která je v České republice v elektrizační soustavě 50 Hz. Provozovatel přenosové soustavy dále zajišťuje přeshraniční toky elektrické energie, soustavu udržuje a neustále rozvíjí.

ČEPS, a.s., je ze 100 % vlastněná státem a výkonem akcionářských práv je pověřeno Ministerstvo průmyslu a obchodu (MPO). Je jediným provozovatelem přenosové soustavy na základě licence na přenos elektřiny, kterou jí udělil Energetický regulační úřad (ERÚ) dle podmínek zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Přenosovou soustavu je ale také potřeba rozvíjet a připravovat na budoucnost. V návaznosti na Green Deal (Zelená dohoda pro Evropu), představený koncem roku 2019, bude docházet k dekarbonizaci elektrických zdrojů a nahrazováním zdroji moderními, bezuhlíkovými. To ale znamená, že poměry v přenosové soustavě, tedy místa s výrobou a místa s největší spotřebou, budou změněny. Dojde k uzavření uhelných elektráren a pravděpodobně k rozvoji velkých solárních a větrných parků. Na tyto změny a predikce musí přenosová soustava s dostatečným předstihem reagovat, jelikož povolovací a plánovací procesy nových zařízení pro přenosovou soustavu jsou velice časově náročné. Přípravy nového vedení či elektrické stanice trvají i déle než 12 let. Proto bude vhodné vyrábět elektrickou energii na místech, kde bude i spotřebována, aby se minimalizovaly náklady na přenos a samozřejmě také ztráty. Je tedy pravděpodobné, že přenosová soustava už nebude sloužit stejným účelům, jako je tomu dnes. Její význam

¹ ČEPS, a.s. [online]. [cit. 2020-12-05]. Dostupné z: <https://www.ceps.cz/cs/o-spolecnosti>

oproti tomu naroste v celoevropské elektrizační soustavě jako páteřní přenosové soustavě celé Evropy. Vzhledem k množství scénářů, které jsou uvažovány a době příprav nových vedení a stanic se společnost ČEPS, a.s., už teď v rámci svého rozvoje a údržby přenosové soustavy snaží připravit na všechny tyto scénáře, aby byl spolehlivý přenos elektrické energie zajištěn i v budoucnu.

1.2. Technická infrastruktura

Pojem technická infrastruktura vyplývá ze zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále také „SZ“ nebo „stavební zákon“), kde je v § 2 tohoto zákona uvedeno, že technická infrastruktura je součástí veřejné infrastruktury do jejíž oblasti spadají vedení elektrické energie a transformovny. Tato definice v rámci základních pojmů je důležitá, jelikož na základě tohoto vymezení se na stavby a zařízení technické infrastruktury vztahují různé legislativní výjimky a výhody. Jednou z těchto výhod je možnost vyvlastnění dle § 170 stavebního zákona, kdy práva k pozemkům a stavbám, které jsou označené jako veřejně prospěšné stavby, mezi které se řadí i veřejná infrastruktura, do které spadá technická infrastruktura přenosové soustavy, je možné odejmout nebo omezit. Pro potřeby zajištění práv a přístupu k pozemkům pro již provozované zařízení technické infrastruktury, například v rámci přenosové soustavy, je možné práva vyvlastnit i dle § 24 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů – energetický zákon, ve znění pozdějších předpisů (dále také „EZ“ nebo „energetický zákon“).^{2;3}

Vyvlastnění je jeden z mechanismů, jak urychlit výstavbu nových zařízení technických infrastruktur provozovaných ve veřejném zájmu. Další mechanismy, které mají urychlit výstavbu zařízení technických infrastruktur, jsou popsány v takzvaném liniovém zákoně, což je zákon č. 416/2009 Sb., zákon o urychlení výstavby dopravní,

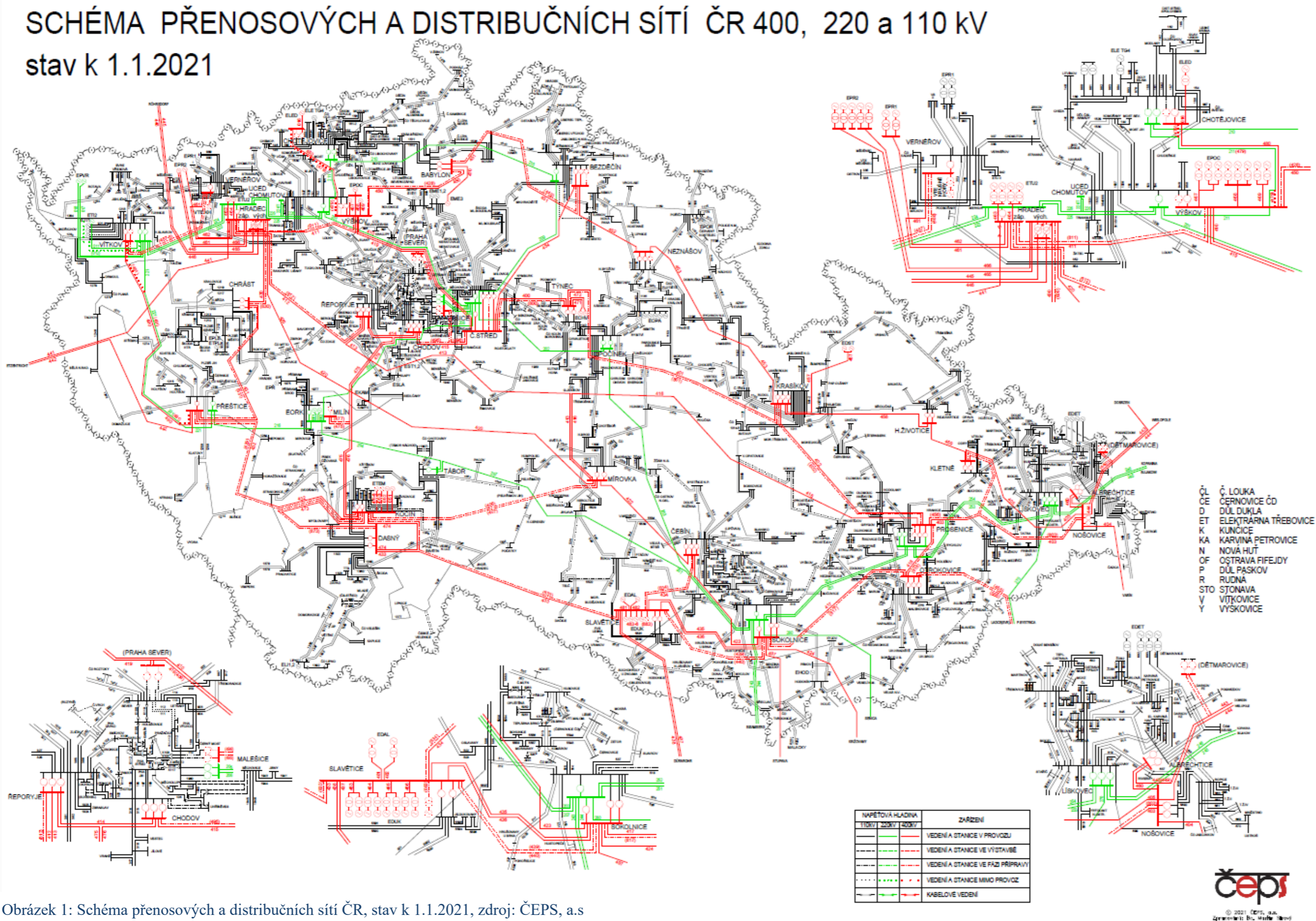
² Stavební zákon a další předpisy. Texty všech předpisů k 1.1.2021: ÚZ. Ostrava. Sagit, 2006-. ISBN 978-80-7488-431-3.

³ Energetika: energetický zákon, zákon o podporovaných zdrojích energie, zákon o hospodaření s energií, 24 prováděcích vyhlášek ke všem zákonům: ÚZ. Ostrava: Sagit, 2019, s. 39-42. ISBN 978-80-7488-325-5.

vodní a energetické infrastruktury (dále také „liniový zákon“). Ten lze užít pro energetickou infrastrukturu, kterou se dle tohoto zákona rozumí stavby a zařízení elektrizační soustavy, ale také plynárenské soustavy, zásobování tepelnou energií a další. Pro potřeby této diplomové práce postačí definice termínu zařízení elektrizační soustavy. V tomto zákoně je definováno, že během vyvlastňovacího řízení, které probíhá za účelem získání práv k pozemkům, na kterých bude realizována stavba technické infrastruktury, se pozastavuje lhůta platnosti územního rozhodnutí, stavebního a společného povolení. Díky tomu není potřeba žádat o prodloužení platnosti těchto dokumentů, která je časově omezená. Povolení stanovuje termíny, do kdy od vydání povolení je potřeba stavbu realizovat nebo pokračovat navazujícím řízením dle stavebního zákona. Vzhledem k náročnosti vyvlastňovacího řízení, které se může vést i několik let, je tato možnost pro správce energetické infrastruktury velmi užitečná. Tento zákon definuje i výhody pro energetickou infrastrukturu jak při zahájení, tak i během řízení, kdy mají určitou výhodu v oznamování všech dotčených vlastníků, oprávněných investorů, obcí a dotčených orgánů. Velkou výhodou je usnadnění doručování dotčeným vlastníkům do ciziny, jelikož oznámení či vyrozumění je považováno za doručené třicátým dnem od odeslání. V ostatních řízeních, která nejsou vedena podle liniového zákona, je potřeba obdržet doručenkou o převzetí oznámení dotčeným vlastníkem, což v případě, kdy adresa dotčené osoby není aktuální a obdržení doručenkou je zdlouhavé, prodlužuje časovou délku celého řízení. Tento zákon zpracovává i zjednodušení podmínek vyvlastnění pro elektroenergetické stavby.⁴

⁴ Stavební zákon a další předpisy. Texty všech předpisů k 1.1.2021: ÚZ. Ostrava. Sagit, 2006-. ISBN 978-80-7488-431-3.

SCHÉMA PŘENOSOVÝCH A DISTRIBUČNÍCH SÍTÍ ČR 400, 220 a 110 kV stav k 1.1.2021

Obrázek 1: Schéma přenosových a distribučních sítí ČR, stav k 1.1.2021, zdroj: ČEPS, a.s

2. Ochranné pásmo vedení elektrické energie, rizika a vlivy vedení na objekty v ochranném pásmu

2.1. Ochranné pásmo vedení elektrické energie

Ochranným pásmem zařízení elektrizační soustavy (dále také „OP“) je myšlen prostor, který je umístěn vedle tohoto zařízení a má za úkol chránit toto zařízení před vlivy okolí, jako jsou například vzrostlé stromy, které by ve výjimečných případech mohly ohrozit, nebo dokonce přerušit provoz elektrického zařízení. Ochranné pásmo má ale také za úkol chránit životy, zdraví a majetek osob, které se mohou v prostoru ochranného pásma vyskytovat.

Ochranné pásmo dle energetického zákona: *„vzniká dnem nabytí právní moci územního rozhodnutí o umístění stavby, společného povolení, kterým se stavba umísťuje a povoluje, nabytí účinnosti veřejnoprávní smlouvy územní rozhodnutí nahrazující nebo právními účinky územního souhlasu s umístěním stavby, pokud není podle stavebního zákona vyžadován ani jeden z těchto dokladů, potom dnem uvedení zařízení elektrizační soustavy do provozu“.*⁵

Ochranné pásmo se vymezuje jak pro nadzemní a podzemní vedení elektrizační soustavy, tak i pro elektrické stanice, výrobní elektřiny a další pomocná vedení, která provozovatel elektrizační soustavy využívá pro provoz své sítě. Jedná se o prostor vymezený svislými rovinami po obou stranách vedení měřený od krajního vodiče. Šíře ochranného pásma pro vedení 400 kV a 220 kV, které slouží k přepravě elektrické energie v přenosové soustavě, jsou definována v § 46 EZ v odstavci 3 a pro elektrické stanice je tento údaj definován v odstavci 6. V tabulce č. 1 jsou uvedeny šíře ochranných pásem nejčastěji vyskytujících se elektroenergetických vedení a v tabulce č. 2 jsou tyto hodnoty uvedeny pro stanice.

⁵ Energetika: energetický zákon, zákon o podporovaných zdrojích energie, zákon o hospodaření s energií, 24 prováděcích vyhlášek ke všem zákonům: ÚZ. Ostrava: Sagit, 2019, s. 51-53. ISBN 978-80-7488-325-5.

Šíře ochranných pásem elektroenergetických vedení		
Napět'ová hladina	Provedení vedení	Šíře OP
Do 1 kV	Vodiče bez izolace	bez OP
	Zemní kabelová vedení	1 m
Nad 1 kV do 35 kV včetně	Vodiče bez izolace	7 m
	Vodiče s izolací základní	2 m
	Závěsná kabelová vedení	1 m
	Zemní kabelová vedení	1 m
Nad 35 kV do 110 kV včetně	Vodiče bez izolace	12 m
	Vodiče s izolací základní	5 m
	Zemní kabelová vedení	1 m
110 kV	Závěsná kabelová vedení	2 m
Nad 110 kV do 220 kV	Bez třídění	15 m
Nad 220 kV do 400 kV včetně	Bez třídění	20 m
Nad 400 kV	Bez třídění	30 m

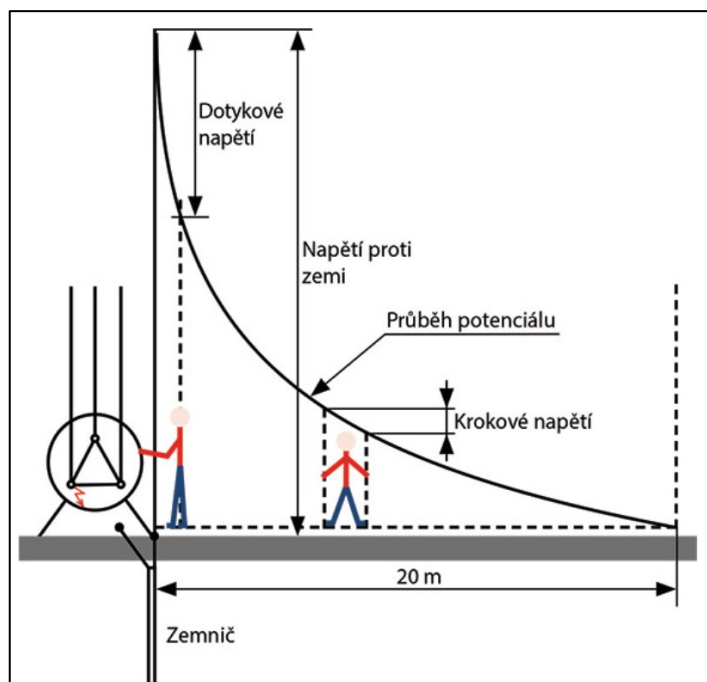
Tabulka 1: Ochranná pásma elektroenergetických vedení

Šíře ochranných pásem elektroenergetických stanic		
Napět'ová hladina	Provedení stanice	Šíře OP
do 52 kV	Kompaktní a zděná	2 m
	stožárová	7 m
nad 52 kv - 20 m	venkovní	20 m

Tabulka 2: Ochranná pásma elektroenergetických stanic

Energetický zákon definuje, jaké aktivity nelze v ochranném pásmu elektrického nadzemního vedení vykonávat. Bez souhlasu vlastníka dané infrastruktury je zde zakázáno zřizovat stavby, konstrukce a podobná zařízení, provádět zemní práce, vysazovat porosty a chmelnice, které by přesahovali výšku 3 m, uskladňovat hořlavé a výbušné látky.

Jako vlivy vedení elektrické energie jsou myšlené i různé provozní situace. Může nastat situace, kdy na vedení vznikne porucha, například pád vodičů elektrické energie na zem. Během doby, než zapůsobí ochranné mechanismy, mající za úkol dané vedení odpojit, vzniká okolo vodiče dotýkajícího se země potenciál, který exponenciálně klesá se vzdáleností od místa dotyku vodiče se zemí. Tomuto jevu se říká krokové napětí a jeho velikost, která je mezi krokem člověka, který se v dané době pohybuje u spadlého vodiče, závisí na rozpětí jeho kroku. To je názorně uvedeno na obrázku č. 2. Je velmi pravděpodobné, že porucha vedení způsobí požár.

Obrázek 2: Znázornění dotykového napětí v závislosti na potenciálu země ⁶

Ochránit před poruchovým stavem ale není jediným významem ochranného pásma. Ochranné pásmo vedení chrání obyvatelstvo, které by se právě v ochranném pásmu nemělo vyskytovat, anebo se vyskytuje v nějakém omezeném režimu. Ochranné pásmo chrání také před nepříznivými účinky nadměrného hluku, který vzniká vlivem korony a prouděním vzduchu okolo příhradových konstrukcí a samotných vodičů, a před vlivem neionizujícího záření.

Limity ochranného pásma vedení chrání i při údržbě cizího zařízení, umístěného v ochranném pásmu tohoto vedení nebo pod vodiči, kterými jsou například vozovka nebo cyklostezka. Při jejich údržbě, například čištění, ale také výměně asfaltového povrchu, se používají stroje, jejichž výška může být stejná, jako vyložení vodičů nad povrchem země. Při údržbě zařízení s takovýmto strojem může dojít ke kontaktu stroje s živou fází vedení a tím k ohrožení zdraví obsluhy a okolních pracovníků, a možnosti vzniku

⁶ PANTŮČEK, ING. EDMUND. Revize instalace po spojení s vysokým napětím – kdo měl pravdu? [online]. 1.4.2019 [cit. 2021-01-04]. Dostupné z: <https://www.elektroprumysl.cz/legislativa/revize-instalace-po-spojzeni-s-vysokym-napetim-kdo-mel-pravdu>

materiálních škod. Právě pro tyto účely je dle stavebního a energetického zákona provozovatel technické infrastruktury povinen do 30 dnů od podání žádosti žadatelem podat informace o zařízení a sdělit limity v ochranném pásmu tohoto elektroenergetického zařízení. Je zakázáno, aby kdokoliv bez souhlasu provozovatele technické infrastruktury v ochranném pásmu elektroenergetického zařízení prováděl jakoukoliv činnost, která je uvedena v § 46 energetického zákona.

Ochranné pásmo má ale ještě jeden, nikde nezaznamenaný účel. Díky omezením vyplývajícím z platné legislativy, je ochranné pásmo ideální prostor pro rozvoj elektrizačních soustav. Při umístování a povolování nového vedení v území formou přestavby stávajícího vedení by tak nemělo docházet ke střetu s jinými plochami a stavbami, které stavbu technické infrastruktury vylučují. Velmi často se ale stává, že stavebníci dostanou povolení k realizaci stavby, například pro trvalé bydlení, v blízkosti ochranného pásma, ba dokonce, zasahující do ochranného pásma vedení. Po realizaci takovýchto staveb ale na provozovatele přenosové soustavy bývají ze strany jejich vlastníků podávány stížnosti a podněty o přeměření vlivů elektroenergetického zařízení na člověka, které v některých případech vyústí až v požadavek na přeložení vedení. To však v žádném případě nepřichází v úvahu, jelikož vedení bylo v daném místě dříve. Jenže při rozvoji soustavy, kdy se jednoduché vedení přestavuje například na dvojitě, se umísťuje úplně jiná de facto nová stavba, která podléhá zákonnému posouzení a musí projít všemi povolovacími řízeními. Při plánování nového dvojitěho vedení už je z důvodu kolize záměru se stavbami uvažováno s vymístěním záměru ze stávající trasy a téměř ve všech případech k tomu při realizaci dojde. Je to zpravidla jednodušší než stavby zasahující do ochranného pásma vykupovat, pokud je tedy s vlastníkem možná dohoda. Tímto způsobem dochází k vytlačování elektroenergetických zařízení ze svých původních tras a z toho důvodu rostou i celkové náklady na realizaci dané přestavby. Ochranné pásmo má tedy za účel chránit i finance odběratelů, jelikož při vymístění z původních tras se náklady zvyšují a tyto náklady nakonec v určité míře zaplatí koncový spotřebitel elektřiny v účtech za elektřinu. I toto je jeden z dílčích vlivů zvyšování cen za elektrickou energii.

Obecně lze tyto podmínky a omezení ochranného pásma vedení elektrické energie shrnout a definovat tak, že je zakázáno provádět činnosti, které mohou ohrozit spolehlivost elektroenergetického zařízení, život, zdraví a majetek osob a takové činnosti, které by znemožnily či ztížily přístup k tomuto zařízení.

2.2. Bezpečnostní rizika a vlivy pro objekty v ochranném pásmu vedení

Vedení zvláště vysokého napětí (dále také „ZVN“) a velmi vysokého napětí (dále také „VVN“) jsou svým vlivem významné stavby, které zabírají rozsáhlou plochu, ve které je ale zapotřebí provozovat i jinou technickou infrastrukturu a zařízení, které jsou důležité pro fungování společnosti, jednotlivých složek státu či zařízení soukromých provozovatelů infrastruktury a služeb. Je tedy běžné a nezbytné, že ostatní technická infrastruktura musí v některých případech vedení přenosové soustavy křížit. Jsou i situace, kdy volná plocha v území, ve které je možné technickou infrastrukturu provozovat, je již tak zahuštěná, že není jiné technické řešení než provozovat technickou infrastrukturu s rozdílným způsobem využití v souběhu. Je ale potřeba zajistit bezpečný provoz všech navzájem působících technických sítí tak, aby nedocházelo provozem jedné z nich ke vzniku nebezpečných vlivů na ostatních. Elektroenergetická vedení ZVN a VVN, ale i ostatní druhy sítí elektrizační soustavy, působí na kovové konstrukce a zařízení různými vlivy. Jedná se o vlivy kapacitní, induktivní a galvanické.

Galvanický vliv vedení elektrické energie na vodivé konstrukce a zařízení je jev, který nastane při poruchovém stavu na elektroenergetickém vedení. Touto poruchou je myšlen jednofázový zkrat na vedení, kdy proud, protékající elektrickým vedením, se vrací do uzemněné soustavy. Obvod se ale může uzavřít skrze vodivá zařízení ostatní technické infrastruktury jako jsou například vodovodní vedení, plynová potrubí atp. Tento vliv je velmi závislý na rezistivitě půdy, době trvání zkratu, tedy na době, než zapůsobí zkratové ochrany elektroenergetického vedení, a velikosti jednofázového zkratového proudu. Při poruchovém stavu se může na zařízení ostatních technických infrastruktur objevit životu nebezpečné napětí. Na tento vliv se při pokládce jednotlivých technických infrastruktur, ale také při výstavbě nového elektroenergetického vedení provádějí výpočty dle norem, které mají za úkol prověřit nutnost použití dodatečných ochranných prostředků, kterým může být doplňkové uzemnění ostatních zařízení atp.⁷

Dalším vlivem elektroenergetických vedení na kovové konstrukce a zařízení je vliv kapacitní. Jedná se o vzájemnou vazbu dvou zařízení, která je dána kapacitou

⁷ ČSN EN 50 443: Účinky elektromagnetické interference na potrubí způsobené AC vysokonapěťovými elektrickými trakčními soustavami a/nebo AC vysokonapěťovými napájecími soustavami. Úřad pro technickou normalizaci, metrologii a zkušebnictví, Říjen 2012.

mezi jednotlivými fázovými vodiči elektroenergetického vedení a samotným kovovým zařízením, které je umístěno v blízkosti tohoto vedení. Na tento vliv je zapotřebí obzvláště pamatovat při výstavbě kovových konstrukcí, které jsou v průběhu výstavby izolované od země. Na jejich vodivém povrchu se může objevit životu nebezpečné napětí, které může vznikat i na kovových konstrukcích, které mohou být až 100 m vzdálené od elektroenergetického vedení. Je tedy zapotřebí při montáži a přípravě těchto konstrukcí vodivé části řádně uzemnit. Po instalaci například potrubí do země není ve většině případů zapotřebí potrubí dále uzemňovat, jelikož vlivem zemního odporu se kapacita sníží na minimum. Kovové konstrukce, které ale nejsou vodivě spojeny se zemí, například konstrukce skleníků, bazénů, ale také oplocení atp. a jsou vystaveny kapacitním vlivům od elektroenergetického vedení je potřeba řádně uzemnit. Pro tento vliv je hraniční procházející proud lidským tělem, který by při dotyku člověka s vodivou částí neměl přesáhnout pro střídavý proud 3.5 mA a pro proud stejnosměrný 10 mA.⁸

Dalším vlivem elektroenergetického vedení je vliv induktivní. Vlivem průchodu proudů fázovými vodiči se indukuje elektrické napětí ve vodivých konstrukcích, které jsou v dosahu tohoto vlivu od elektroenergetického vedení. Vznik potenciálu na těchto vodivých zařízeních, ať už to jsou různé konstrukce nebo potrubí, může mít za následek úraz pracovníků elektrickým proudem, poškození izolace, porušení systému katodické protikorozní ochrany a ostatních elektrických zařízení, které jsou součástí těchto vodivých konstrukcí a zařízení. Tento vliv lze významně ovlivnit už při plánování výstavby kovových konstrukcí poblíž elektroenergetického vedení, kdy tato konstrukce nebo zařízení je realizována v dostatečné vzdálenosti od elektroenergetického vedení.⁹

Při povolování objektů a staveb v ochranném pásmu vedení eklektické energie je zapotřebí k žádosti o souhlas přiložit posouzení těchto vlivů na povolovaný stavební záměr. Toto posouzení je zapotřebí zpracovat z důvodu minimalizace vlivů na zvířata, osoby a objekty v přímém kontaktu s elektroenergetickým vedením. Na základě tohoto posouzení jsou stanoveny podmínky a požadavky, dle kterých je zapotřebí se při přípravě a realizaci záměru v ochranném pásmu elektroenergetického zařízení řídit. Pro povolení

⁸ ČSN EN 50 443: Účinky elektromagnetické interference na potrubí způsobené AC vysokonapětovými elektrickými trakčními soustavami a/nebo AC vysokonapětovými napájecími soustavami. Úřad pro technickou normalizaci, metrologii a zkušebnictví, Říjen 2012.

⁹ Tamtéž.

stavby v ochranném pásmu vedení elektrické energie není posouzení kapacitních a induktivních vlivů na povolované zařízení nebo stavbu jediné posouzení, které se pro povolení stavby v ochranném pásmu musí doložit vlastníkovi tohoto elektroenergetického zařízení. Jednotlivé posudky jsou závislé na typu a charakteru povolovaného záměru. Jedná se například o posouzení na radiové rušení, akustický hluk, neionizující záření, posouzení z pohledu provozu a údržby samotného elektroenergetického zařízení, zdali povolovaný záměr neztíží nebo neznemožní údržbu a bezpečný provoz samotného elektroenergetického zařízení atp.¹⁰

2.3. Zdravotní rizika vedení elektrické energie

V České republice je legislativa stanovující limity vlivů elektrického vedení na člověka. Jedná se o nařízení vlády č. 291/2015 Sb., ze dne 5. října 2015 o ochraně zdraví před neionizujícím zářením a nařízení vlády č. 272/2011 Sb., ze dne 24. srpna 2011 o ochraně zdraví před nepříznivými účinky hluku a vibrací. Tyto legislativní dokumenty upravují hygienické limity a maximální přípustné hodnoty těchto vlivů elektrického vedení na člověka.

2.3.1. Hluk

Hluk je jedním z nejvíce pocíťovaných negativních vlivů elektrického vedení člověkem. Ochrana zdraví před nepříznivými účinky hluku je specifikována v nařízení vlády č. 272/2011 Sb., o ochraně zdraví před nepříznivými účinky hluku a vibrací a v zákoně č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dle směrnice EU 2002/49/ES). Dle doporučení Světové zdravotnické organizace (WHO) by hranice hluku ve venkovních prostorách neměla přesáhnout 55 dB. Venkovní prostor je nezastavěný pozemek, který je užíván pro sport, rekreaci atp. Chráněný venkovní prostor staveb je vymezen plochou 2 m okolo bytových a rodinných domů, škol, zdravotnických budov atd.

Nadměrný hluk má bezpochyby negativní vliv na člověka, na jeho psychiku, únavu, schopnost soustředit se, držet pozornost atd. Pro každého je složité soustředit

¹⁰ ČEPS, A.S. Technická norma 75/2015: Podmínky pro souhlas se stavbou v ochranném pásmu vedení PS

se na nějakou důležitou činnost, pokud je u toho rušen nadměrným a nechtěným hlukem. Pokud je hladina hluku větší než 120 dB, hrozí poškození buněk a tkání, u hladiny hluku od 90 do 120 dB hrozí při delší expozici poškození sluchového orgánu. Pokud je ale hladina hluku pod běžnou hlukovou hladinou, kterou můžeme nazvat pocitovou hlukovou pohodou, hrozí při delší expozici nebezpečí pro nervový systém a psychiku.¹¹ Legislativa uvádí hlukové limity pro různé prostory právě pro denní a noční dobu. Denní doba je definována od 6:00 hodin do 22:00 hodin a noční doba je od 22:00 hodin do 6:00 hodin.

Hluk u vedení vzniká jeho provozem, kdy se nejvíce hlukově projevuje korona, ale také obtékání příhradových konstrukcí stožárů a vodičů větrem, které vytváří významnou část hluku, kterou je potřeba do celkového hlukového zatížení také započítat.

Hluk vzniká i při výstavbě nebo při opravách. Na to vše je potřeba pamatovat a před započítáním prací, například na modernizaci vedení nebo jeho přestavbě, se provádějí hlukové studie, které mají za úkol prověřit hlukové limity a nastavit omezení pro samotnou realizaci stavby. U vedení ZVN a VVN přenosové soustavy se odstavování vedení řídí jasným harmonogramem, který je nutné dodržet. Z toho důvodu se realizující firmy snaží o co nejdelší pracovní dobu, aby byl termín splněn s rezervou. Další naplánovaná odstávka vedení může být až za dva roky. Avšak v případě plné modernizace, kdy dojde k výměně veškerých prvků zařízení, to může být až za pět let. Je tedy potřeba mít nějakou časovou rezervu na odstranění závad odhalených při předání akce. Dodavatelé tedy pracují na realizaci záměru ve dne i v noci. Z důvodu, aby byly dodrženy například noční hlukové limity v zastavěných oblastech, se vytvářejí hlukové studie, které mají za úkol chránit obyvatelstvo a přírodu před nadměrnou zátěží hluku při výstavbě.

Hluk je velice těžké předpovědět nebo vypočítat pro konkrétní případy, proto se v případě hlukových studií volí možnost měření hluku na podobném zařízení při extrémních klimatických podmínkách. Aby bylo ověřeno, že zařízení, které bylo uvedeno do provozu opravdu splňuje hlukové limity, provádí se měření hluku za provozu až po realizaci záměru.

¹¹ Ministerstvo zdravotnictví České republiky: Nepříznivé účinky hluku na člověka [online]. [cit. 2020-12-06]. Dostupné z: <https://www.mzcr.cz/nepriznive-ucinky-hluku-na-cloveka/>

Jak již bylo naznačeno, hlukové studie slouží mimo jiné jako podklad pro vypořádání případných stížností obyvatelstva, popřípadě na zvolení vhodných prostředků k omezení hluku, ale také pro veřejnoprávní řízení při schvalování projektu, jako je územní nebo stavební řízení, popřípadě společné řízení k umístění a povolení stavby. V praxi se většinou hluková studie pro záměry vedení ZVN a VVN přenosové soustavy zpracovává v rámci procesu EIA.

2.3.2. Neionizující záření

Elektroenergetická vedení o vysokých napěťových hladinách vytvářejí při provozu kolem sebe elektrické a magnetické pole. Neionizující záření je označení pro taková elektrická a magnetická pole, která vzhledem k nízké frekvenci mají nedostatečnou energii pro rozbití molekulární chemické vazby. Pojem neionizující záření je definován v nařízení vlády č. 291/2015 Sb., ze dne 05. 10. 2015 o ochraně zdraví před neionizujícím zářením a rozumí se jím „statická elektrická a magnetická a časově proměnná elektrická, magnetická a elektromagnetická pole a elektromagnetická záření z umělých zdrojů s frekvencemi od 0 Hz do $1,7 \times 10^{15}$ Hz“.¹²

V elektromagnetickém poli se pro popis tohoto pole v určité prostorové oblasti využívají Maxwellovy rovnice v integrálním tvaru a pro popis elektromagnetického pole v určitém bodě této oblasti využívají Maxwellovy rovnice v diferenciálním tvaru. Jednotlivé tvary Maxwellových rovnic jsou uvedeny v tabulce č. 3.

¹² ČESKO. Nařízení vlády o ochraně zdraví před neionizujícím zářením: § 3 Vymezení pojmů. In: 291. ročník 2015, částka 120, s. 3690.

	Integrální tvar	Diferenciální tvar
I. Maxwellova rovnice	$\oint_C \mathbf{H} \, d\mathbf{l} = I + \frac{d\psi}{dt}$	$\text{rot } \mathbf{H} = \mathbf{J} + \frac{\partial \mathbf{D}}{\partial t}$
II. Maxwellova rovnice	$\oint_C \mathbf{E} \, d\mathbf{l} = -\frac{d\phi}{dt}$	$\text{rot } \mathbf{E} = -\frac{\partial \mathbf{B}}{\partial t}$
III. Maxwellova rovnice	$\oint_S \mathbf{D} \, d\mathbf{S} = Q$	$\text{div } \mathbf{D} = \rho$
IV. Maxwellova rovnice	$\oint_S \mathbf{B} \, d\mathbf{S} = 0$	$\text{div } \mathbf{B} = 0$

Tabulka 3: Maxwellovy rovnice v integrálním a diferenciálním tvaru

kde:

- \mathbf{H} – Intenzita magnetického pole ($\text{A}\cdot\text{m}^{-1}$),
- \mathbf{E} – Intenzita elektrického pole ($\text{V}\cdot\text{m}^{-1}$),
- \mathbf{D} – Elektrická indukce ($\text{C}\cdot\text{m}^{-2}$),
- \mathbf{B} – Magnetická indukce (T),
- Ψ – Elektrický indukční tok (C),
- \mathbf{J} – Proudová hustota ($\text{A}\cdot\text{m}^{-2}$),
- I – Elektrický proud (A).

Dle I. Maxwellovy rovnice v integrálním tvaru je zdrojem magnetického pole vodivý proud a časově proměnný indukční tok Ψ , jež vytváří posuvný proud $\frac{d\psi}{dt}$. Obíhání vektoru intenzity magnetického pole \mathbf{H} po uzavřené a libovolně orientované křivce C je rovno součtu těchto proudů. Touto rovnicí je dokázáno, že magnetické pole je vířivé. I. Maxwellova rovnice se také označuje jako Ampérův zákon nebo Zákon celkového proudu.¹³

II. Maxwellova rovnice je označována také jako Faradayův indukční zákon nebo také jako Zákon elektromagnetické indukce a popisuje, že časově proměnné magnetické pole

¹³ SZÁNTÓ, Ladislav. Maxwellovy rovnice. Praha: BEN - technická literatura, 2003. ISBN 80-7300-096-

má za následek vznik elektrického pole. Z diferenciálního tvaru II. Maxwellovy rovnice je patrné, že vzniklé elektrické pole je vířivé ($\text{rot } \mathbf{E} \neq 0$).¹⁴

III. Maxwellova rovnice je označována jako Gaussova věta. Dle Gaussovy věty je elektrický indukční tok \mathbf{D} tekoucí mimo libovolně orientovanou plochu S roven celkovému volnému náboji Q v prostorové oblasti V ohraničené plochou S .¹⁵

IV. Maxwellova rovnice, také označovaná jako Zákon spojitosti indukčního toku, nebo také jako Zákon o neexistenci magnetických nábojů. Ta vyjadřuje, že magnetický indukční tok \mathbf{B} tekoucí libovolně orientovanou plochou S je roven 0.¹⁶

Pokud vodičem protéká časově proměnný elektrický proud, vyzařuje elektromagnetické pole. Vodiče elektroenergetických vedení ZVN a VVN, jimiž protéká proud o frekvenci $f = 50$ Hz vyzařují do svého okolí elektromagnetické pole, jehož energie je nedostatečná k tomu, aby způsobovala ionizaci materiálu. Záření elektroenergetických vedení ZVN a VVN, jak už bylo uvedeno výše, se tedy nazývá neionizující. Neionizující záření působí na lidský organismus stimulačně a v extrémních případech může ovlivnit přenos informací v mozku a stres. Elektromagnetické záření způsobuje ohřev tkáně, ke kterému může dojít, pokud intenzita elektromagnetického pole přesáhne hodnotu, kdy se lidské tělo nedokáže dostatečně rychle ochlazovat. Jelikož u lidského těla dochází k regulaci tělesné teploty za pomoci pokožky, více ohrožené jsou vnitřní tělesné orgány. K ohřívání dochází dle principů dielektrického a indukčního ohřevu. Z toho důvodu je potřeba neionizující záření vedení ZVN a VVN nebrat na lehkou váhu. Pokud nedojde k překročení mezních hodnot neionizujícího záření dle nařízení vlády č. 291/2015 Sb., je možné zařízení elektroenergetického vedení považovat za bezpečné.

Pomocí výpočtu neionizujícího záření se posuzuje výška vyložení vodičů nad zemí tak, aby byly splněny hygienické limity dle nařízení vlády č. 291/2015 Sb., v místech, kde se v ochranném pásmu nacházejí objekty s nevhodným způsobem využití, jako například objekty k trvalému bydlení či rekreaci. Těchto výpočtů se tedy využívá při plánování nových staveb, ale jejich uplatnění se najde i při povolování staveb

¹⁴ SZÁNTÓ, Ladislav. Maxwellovy rovnice. Praha: BEN - technická literatura, 2003. ISBN 80-7300-096-2.

¹⁵ Tamtéž.

¹⁶ Tamtéž.

do ochranného pásma a také při plánování využitelnosti území, které se řeší v územně plánovacích dokumentacích.

Posouzení vlivu neionizujícího záření na zdraví dle nařízení vlády č. 291/2015 Sb., je prováděno za pomoci modifikované intenzity elektrického pole E_{mod} indukované v lidské tkáni. E_{mod} komplexně popisuje vliv magnetického i elektrického pole na vedeních ZVN a VVN. Pokud je z výpočtů zjištěno, že hodnota E_{mod} nepřekračuje nejvyšší přípustné hodnoty E_{mod} , znamená to, že osoby vystavené neionizujícímu záření z elektroenergetického vedení jsou chráněné proti škodlivým účinkům tohoto pole. Pro frekvenci 50 Hz jsou nejvyšší přípustné hodnoty E_{mod} pro zaměstnance, pohybující se v bezprostřední blízkosti zdroje neionizujícího záření $1 \text{ V}\cdot\text{m}^{-1}$ a pro fyzické osoby v komunálním prostředí $0,2 \text{ V}\cdot\text{m}^{-1}$. Ověření těchto přípustných hodnot lze provést také měřeními pro konkrétní případ za reálných podmínek.

Ministerstvo zdravotnictví vydalo v roce 2017 ve svém Věstníku 8-2017 metodický návod na postup posuzování expozice a výpočtu E_{mod} . E_{mod} je určena indukovanou intenzitou elektrického pole E , která projde filtrem s frekvenční odezvou, jež se pro expozici hlavy vypočte dle vztahu:

$$G(f) = \frac{1}{\sqrt{2} \times 0,05} \times \frac{(1+j\frac{f}{f_1})}{(1+j\frac{f}{f_0})(1+j\frac{f}{f_2})}, \quad (1)$$

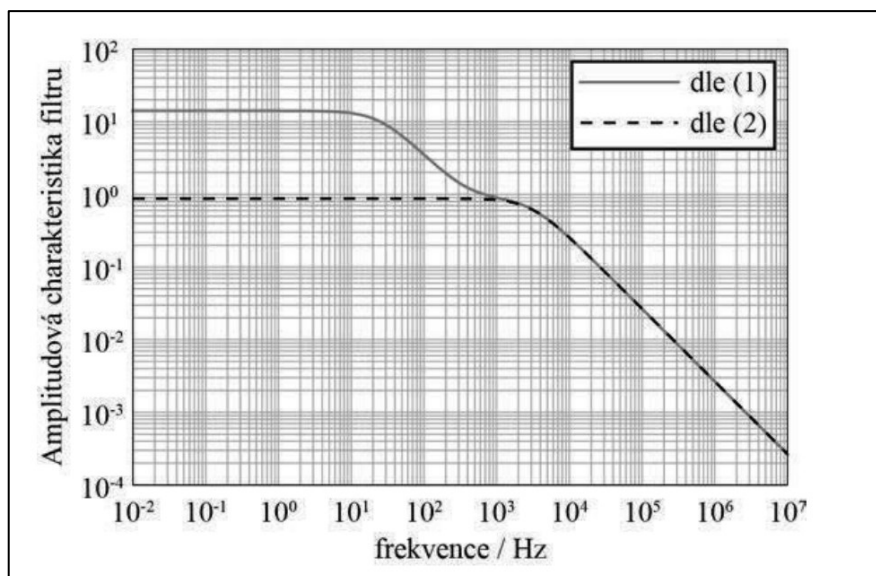
a v případě expozice těla s výjimkou hlavy dle vztahu:

$$G(f) = \frac{1}{\sqrt{2} \times 0,8} \times \frac{1}{(1+j\frac{f}{f_2})}, \quad (2)$$

kde:

- $f_0 = 25 \text{ Hz}$,
- $f_1 = 400 \text{ Hz}$,
- $f_2 = 3000 \text{ Hz}$.

Nastavení filtru $G(F) - (1)$ je takové, aby chránil exponovanou osobu před vzrušením nervů v oku a středním uchu a používá se pouze při vystavení těchto orgánů. V ostatních případech se použije filtr $G(f) - (2)$. Amplitudová frekvenční charakteristika filtrů je znázorněna na obrázku č. 3.

Obrázek 3: Amplitudová frekvenční charakteristika filtrů určující modifikovanou intenzitu elektrického pole ¹⁷

Pro modifikovanou intenzitu elektrického pole E_{mod} je nejprve třeba určit vlastní intenzitu elektrického pole E indukovanou v tkáni vnějším elektromagnetickým polem. Tu v tělesné tkáni nelze měřit a její hodnota se stanovuje výpočtem. V případě expozice magnetickému poli s magnetickou indukcí B^{ext} je intenzita elektrického pole vyjádřena vzorcem:

$$E = K_B \times \frac{dB^{\text{ext}}}{dt}, \quad (3)$$

kde:

- $\frac{dB^{\text{ext}}}{dt}$ je časová změna magnetické indukce,
- K_B je koeficient zohledňující pozici v těle, ve které E hledáme.

¹⁷ Věstník Ministerstva zdravotnictví České republiky: Metodický návod [online]. 8-2017. 28.7.2017. [cit. 2021-04-15]. Dostupné z: <https://www.mzcr.cz/wp-content/uploads/wepub/14041/36096/V%C4%9Bstn%C3%ADk%20MZ%20%C4%8CR%208-2017.pdf>

Analogicky lze vyjádřit intenzitu elektrického pole E i v případě indukce vnějším elektrickým polem E^{ext} . Pak platí:

$$E = \frac{\varepsilon_0}{\sigma} K_E \times \frac{dE^{ext}}{dt}, \quad (4)$$

kde:

- $\varepsilon_0 \approx 8,9 \times 10^{-12} \text{ F.m}^{-1}$ je permitivita vakua,
- $\sigma \approx 0,20 \text{ S.m}^{-1}$ je průměrná elektrická vodivost tkáně,
- $\frac{dE^{ext}}{dt}$ je časová změna vnější intenzity elektrického pole,
- K_E je koeficient zohledňující pozici v těle, kde intenzitu elektrického pole E hledáme.

B^{ext} a E^{ext} jsou pole, která způsobují expozici a jsou zjišťována bez přítomnosti exponované osoby, zatímco elektrická intenzita E je zjišťována uvnitř exponované tkáně. Koeficienty K_E a K_B jsou stanoveny pro nejnepríznivější hygienickou situaci, kdy je tělo vystaveno homogennímu magnetickému poli kolmému k hrudi a homogennímu elektrickému poli ve směru od hlavy k nohám takto:

	$K_E (-)$	$K_B (m)$
V hlavě	66	0,05
V krku	100	0,12
V hrudi	70	0,13

Tabulka 4: Hodnoty koeficientů pro výpočet intenzity elektrického pole

Při souběžné expozici elektrickému a magnetickému poli se expozice s magnetickou indukcí B^{ext} a vnějším elektrickým polem E^{ext} sečtou v absolutních hodnotách, čímž je vystižen hygienicky nejméně příznivý případ.

Pro účely hodnocení expozice je výška exponované osoby maximálně 1,8 m a předpokládá se, že chodidla osoby jsou vodivě spojena se zemí, tedy bosé nohy na vlhkém terénu. Modifikovaná intenzita elektrického pole E_{mod} je pak určena indukovanou intenzitou elektrického pole E , která projde filtrem s frekvenční odezvou. Pro kmitočet elektrického proudu $f = 50 \text{ Hz}$ je hodnota filtru v případě expozice hlavy rovna 6,4.

$$E_{mod} = 6,4 \times E; (\text{V.m}^{-1}) \quad (5) \quad ^{18}$$

V návaznosti na tyto skutečnosti a provedené výpočty definuje norma ČSN EN 50341-1 ed. 2, minimální vyložení vodičů vedení nad volným terénem.

2.4. Ostatní vlivy vedení ZVN a VVN na okolí

Každé elektroenergetické zařízení působí nějakým způsobem na okolní prostředí, ve kterém je toto zařízení umístěno. U vedení ZVN se v největší míře setkáváme s jedním, neméně významným vlivem, a to je vliv estetický.

Každou dotčenou osobu jistě nejvíce zajímá, jakým způsobem se změní vzhled krajiny po výstavbě nového vedení. Nejpočetnější skupinou odpůrců výstavby nových vedení jsou zpravidla lidé, kteří argumentují krajinným rázem. Není pochyb o tom, že by stavba nějakým způsobem krajinný ráz nezměnila. Nikde samozřejmě výstavbou nového vedení nedojde k výraznému vizuálnímu nárůstu hodnoty krajiny a téměř vždy je tento zásah do krajinného rázu patrný. Už při plánování záměru a následné projektové přípravě je na tento vliv brán výrazný zřetel. Projektanti se snaží stavbu navrhnout tak, aby se krajinný ráz výstavbou změnil co nejméně. Ať už jde o výšku stožárových konstrukcí, barvu jejich nátěru, který by měl mít podobný odstín jako okolní prostředí, nebo o počet stožárových konstrukcí na daném úseku. Pro příklad, stožárová konstrukce typu Dunaj pro dvojité vedení 400 kV má v základním provedení N+0 výšku 46 m a jeho šíře dosahuje 29 m. Tato konstrukce je tedy značně mohutná a i nákladná. Je tedy v zájmu projektantů a investora technické infrastruktury, aby daných stožárových konstrukcí bylo co nejméně.

Každá stavba je na tento vliv posuzována. Krajinný ráz, který je přírodní, kulturní a historický, je pro každé konkrétní místo jedinečný a vyžaduje tedy zvláštní posouzení. I zákon na tuto potřebu pamatuje a dle § 12 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, mohou být zásahy do krajinného rázu prováděny pouze s ohledem na význam krajinných prvků, ale také kulturních prvků, jako jsou známá

¹⁸ Věstník Ministerstva zdravotnictví České republiky: Metodický návod [online]. 8-2017. 28.7.2017. [cit. 2021-04-15]. Dostupné z: <https://www.mzcr.cz/wp-content/uploads/wepub/14041/36096/V%C4%9Bstn%C3%ADk%20MZ%20%C4%8CR%208-2017.pdf>

poutní místa, kostely, rozhledny a zvláště chráněná území. Posuzuje se tedy komplexně vztah dané stavby s krajinou. Všechny stavby, které by mohly výrazně ovlivnit a změnit krajinný ráz potřebují souhlasné stanovisko orgánu ochrany přírody. Ten vyžaduje zpracování studie posouzení vlivu na krajinný ráz, který musí provést neovlivněná osoba s danou autorizací.

Druhý nejčastěji zmiňovaný vliv je majetkoprávní. To se týká vlastníků, kterým stavba prochází, nebo bude procházet přes jejich pozemky. Vedení ZVN, a vlastně i všechny ostatní venkovní vedení na různých napětových hladinách, mají tu výhodu, pokud se tomu takto nechá říkat, že nedojde k úplnému zastavění daného pozemku. Díky tomu, že je vedení umístěno v určité výšce dle jeho napětové hladiny, je omezeno užívání daného pozemku v rozsahu energetického zákona, který stanovuje podmínky pro využití ochranného pásma venkovního vedení. Samozřejmě je velmi důležité, aby vlastník pozemku dostal za své omezení v užívání náhradu. Provozovatel přenosové soustavy je povinen uzavřít s vlastníky služebnost k zajištění údržbových prací na vedení, možnosti kontroly a také je vlastník pozemku povinen umožnit přístup nebo provést sám takzvané průseky pod vedením, kdy dojde k odstranění veškerého stromoví přesahující výšku 3 m. Za toto omezení dostane vlastník zapláceno dle smlouvy o zřízení služebnosti (dále také „věcné břemeno“ a „VBř“). Věcné břemeno se uzavírá na plochu průmětu vyložení vodičů do terénu dle geometrického plánu, který je zpravidla vyhotoven před realizací daného vedení. Věcné břemeno se zapisuje do katastru nemovitostí, který eviduje veškerá práva a omezení k jednotlivým pozemkům. Jak je věcné břemeno zapsáno v katastru nemovitostí, do kterého je možné nahlédnout prostřednictvím dálkového přístupu dostupného na webových stránkách <https://cuzk.cz/>, je znázorněno na obrázku č. 4.

Ochranné pásmo je vymezeno plochou ohraničenou vzdáleností od krajního vodiče na obou stranách vedení stanovenou podle energetického zákona dle napětové hladiny. Ochranné pásmo se do katastru nemovitostí nezapisuje a majetkově se nevyrovnává.

Obrázek 4: VBř pro smyčku vedení ZVN do transformovny Milín – zápis v katastru nemovitostí¹⁹

Dalším vlivem, který také není pomíjený, je vliv ekologický. Tento vliv se u záměrů posuzuje procesem EIA (Environmental Impact Assessment), jehož cílem je získat vyhodnocení vlivu záměru na životní prostředí, jako je fauna, flora a voda. Tento proces se řídí zákonem č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, a je součástí přípravy záměrů, které mohou mít vliv na životní prostředí, a to na celém území Evropské unie. Výstupem z tohoto procesu je stanovisko, které určuje, zda je možné záměr realizovat a případně za jakých podmínek. Příklad těchto podmínek je uveden v příloze č. 4 této diplomové práce (Závazné stanovisko k posouzení vlivů provedení záměru na životní prostředí pro záměr vedení přenosové soustavy V412/812, které je veřejně přístupné na Informačním portále EIA, webová adresa: https://portal.cenia.cz/eiasea/detail/EIA_OV1204). V tomto závazném stanovisku jsou uvedeny podmínky pro fázi přípravy záměru a jeho realizaci (výstavby), provoz, popřípadě podmínky pro fázi ukončení jeho provozu za účelem prevence, vyloučení, snížení, popřípadě kompenzace negativních vlivů záměru na životní prostředí a veřejné

¹⁹ Český úřad zeměměřický a katastrální: Nahlížení do katastru nemovitostí [online]. [cit. 2021-04-18]. Dostupné z: <https://nahliznidokn.cuzk.cz/>

zdraví. Tyto podmínky jsou v příloze č. 4 uvedeny na straně č. 2 v kapitole č. 8. Těmito podmínkami je nutné se při dalších přípravách záměru a následném provozu zařízení řídit.

V rámci procesů může být požadováno posouzení více variantní záměru a proces EIA následně určí, která varianta má nejmenší vliv na životní prostředí a tu preferovat. Platnost stanoviska EIA je 5 let od jeho vydání a může se prodloužit na dalších 5 let, a to i opakovaně, pokud nedošlo ke změně záměru nebo pokud nevzešly v patrnost nové podmínky a omezení, které by daný záměr mohly ovlivnit.

Dalším vlivem je vliv technický, který může způsobovat rušení jiných elektrických zařízení ale i rušení sebe samotného. Rozlišujeme dvě kategorie, EMI – elektromagnetická interference, tedy rušení, a EMS – elektromagnetická susceptibilita, tedy odolnost. Na takovéto rušení by měly dnešní přístroje být navrženy, neboť by dle platné legislativy měly splňovat podmínky odolnosti EMC rušení.

Z pohledu člověka ten nejdůležitější vliv je ale pravděpodobně vliv zdravotní. Při zkoumání účinků elektrického a magnetického pole na lidskou tkáň a vliv hluku na člověka, byly zjištěny mezní hodnoty těchto vlivů, dle kterých bylo v návaznosti na směrnici Evropského parlamentu vydáno nařízení vlády č. 291/2015 Sb., o ochraně zdraví před neionizujícím zářením, reflektující tato zjištění. Neionizujícímu záření je věnována předchozí kapitola. Pro velké množství lidí, kteří jsou nějakým způsobem tímto vlivem dotčeni, například vlastní pozemky ať již přímo pod vyložením vodičů nebo jen v ochranném pásmu, není tento vliv nikterak podstatný. Těžko říci, zdali je to způsobeno tím, že lidé o vlivu elektroenergetického zařízení na člověka nevědí, anebo se domnívají, že tento vliv a hodnoty dané nařízením vlády jsou nadhodnocené, že se snaží umístit například plochy pro bydlení na pozemcích, kde se vyskytují nepříznivé vlivy na jejich zdraví. Zákony hovoří jasně, přesto je možné se velmi často setkat s lidmi, kteří se snaží nějakým způsobem zákony a nařízení obejít. Touha postavit si dům či jinou stavbu sloužící ať již k rekreačním účelům či ke generování zisku, je pro ně přednější, než zdraví a bezpečnost jejich rodin nebo zaměstnanců.

2.4.1. Provoz, údržba a opravy vedení VVN a ZVN přenosové soustavy

Ochranné pásmo vedení elektrické energie slouží také pro údržbu tohoto zařízení. Provozovatel soustavy má vypracované technické normy a postupy, jak svá zařízení udržovat tak, aby životnost těchto zařízení byla co největší a náklady na údržbu

a hospodárnost s finančními prostředky optimální. V ochranném pásmu se na zařízení provádí tyto činnosti:

- pochůzkové kontroly,
- lezecké kontroly,
- letecké kontroly,
- mimořádné kontroly a
- pohotovost.

Pochůzková kontrola zařízení a ochranného pásma přenosové soustavy, tedy vedení 400 kV, 220 kV a stanic, se provádí za účelem zjištění nových omezení, například právě nových objektů v ochranném pásmu, a zjištění aktuálního stavu zařízení. Provádí se v intervalu 1 x za rok a této kontroly se účastní zkušení správci daného elektroenergetického zařízení, kteří sledují veškeré dění kolem. Starají se o plánovanou údržbu, vyjadřují se ke stavebním záměrům ve střetu s tímto zařízením atp. a mají tak přehled a zkušenosti s daným zařízením v konkrétním území. Kontrolují se stožáry, tedy stav ocelových konstrukcí, hledají se deformace vzpěr, ale také se pozorují již dříve odhalené závady a sleduje se jejich vývoj. Součástí je i kontrola základových desek stožárových konstrukcí a pomocí dalekohledů jsou kontrolována lana, izolátory, uzemnění a letecké a výstražné značení. V rozpětí stožárových konstrukcí je kontrolován stav a uchycení fázových vodičů, zemnicích lan, rozpěrek, tlumičů vibrací, křížení tras a křižovatek například s komunikacemi či jinými elektroenergetickými zařízeními, průhyby vodičů a v neposlední řadě, jak už bylo zmíněno, objekty v ochranném pásmu. Každá odhalená závada se musí řádně zdokumentovat. Vytvoří se fotografie závady a podrobný popis s vyhodnocením, jaký vliv má dané zjištění na provoz a spolehlivost daného zařízení. Na základě těchto záznamů a vyhodnocení se následně plánuje údržba zařízení, při které dojde k odstranění vzniklých závad. Právě z tohoto důvodu je potřeba, aby ochranné pásmo zařízení bylo bez objektů, které by mohly ztížit či znemožnit tuto kontrolní činnost, ale také zkomplikovat či znemožnit opravu, ať už plánovanou, či naléhavou.

Obrázek 5: Zarostlý základ stožárové konstrukce ²⁰

Obrázek 6: Vysoký porost pod vodiči vedení ZVN ²¹

²⁰ SPURNÝ, Petr. ČEPS, a.s., Odborný technický seminář 2020: Provoz, údržba a opravy vedení. In: 19.11.2020.

²¹ Tamtéž.

Lezecká kontrola zařízení přenosové soustavy se provádí 1 x za 5 let a do této kontroly patří kontrola stavu stožárových konstrukcí, základů, kontrola pevnosti materiálů, ohnutí diagonál, kontrola šroubových spojů, izolátorových závěsů atp. Součástí této kontroly není kontrola objektů v ochranném pásmu a prvků v rozpětí stožárových konstrukcí. Tato kontrola je prováděna zkušenými technikami, kteří znají problematická místa daného typu zařízení a vědí, na kterých místech mají hledat závady. Opět je po této kontrole nutné veškeré nálezy zdokumentovat a vyhodnotit vliv na provozuschopnost a spolehlivost zařízení. Každý stožár, který je součástí zařízení přenosové soustavy, má svůj schematický výkres, do kterého se závady zakreslují.

Jelikož polezná schéma určitých typů stožárových konstrukcí používaných v přenosové soustavě neumožňuje provádět lezeckou kontrolu pod napětím, provádí se tyto kontroly většinou za vypnutého stavu.

Obrázek 7: Deformace mostu stožáru typu Portál ²²

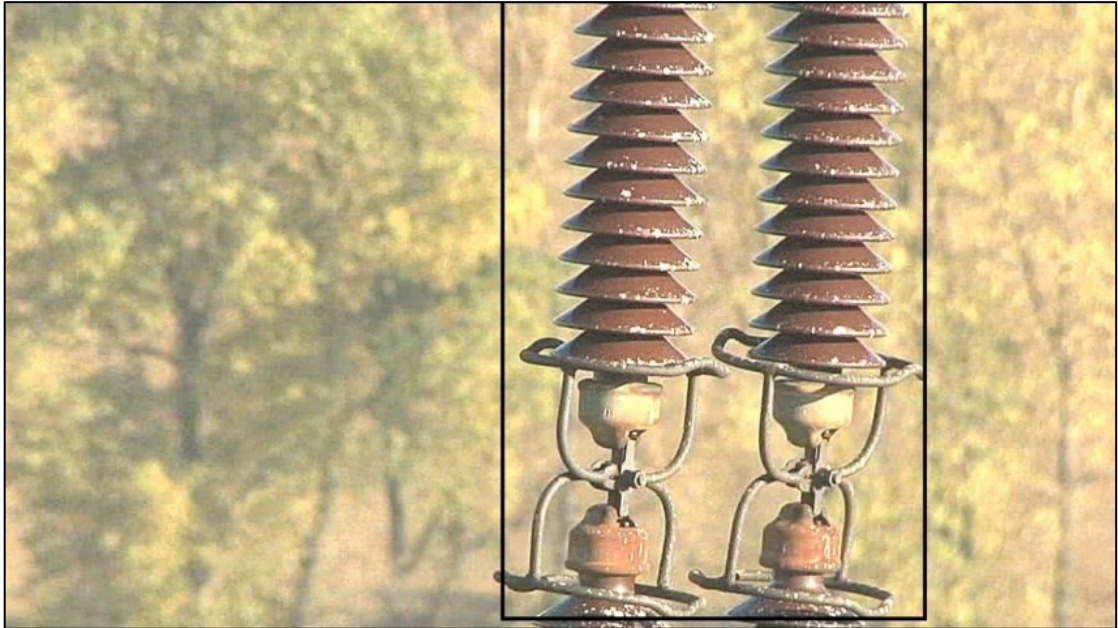
²² SPURNÝ, Petr. ČEPS, a.s., Odborný technický seminář 2020: Provoz, údržba a opravy vedení. In: 19.11.2020.

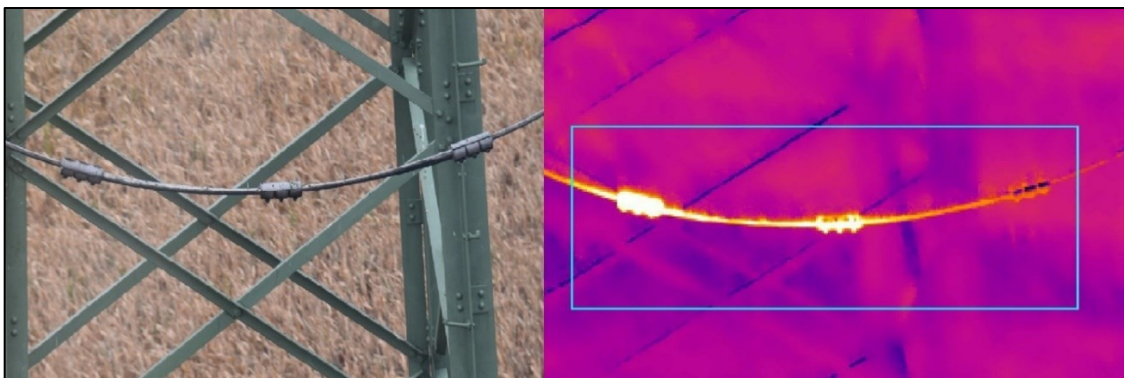
Obrázek 8: Deformace výztužných závěsů konzole²³

Leteckých kontrol na vedení přenosové soustavy jsou dva druhy. 1 x za 3 roky se provádí vizuální kontrola svrchu, kdy se hledají různá mechanická poškození stožárových konstrukcí, závěsů, lan a podobně a 1 x za 6 let se provádí termovizní kontrola spojů. Pokud byl při termovizní kontrole odhalen vadný spoj, který se při provozu zahříval více než je běžné, po provedené opravě této poruchy se provádí termovizní kontrola za pomoci dronu při přejímce opravy od dodavatele. Pro účely letecké kontroly se používá dvoumotorová helikoptéra se stabilizovanou plošinou, na kterou je umístěna vysokorychlostní kamera s FHD rozlišením a optickým zoomem dosahujícím desetinásobných hodnot. Během letu je pořizován jak videozáznam, tak fotografie. Opět platí, že objevená poškození se zaznamenávají a vyhodnocují.

²³ SPURNÝ, Petr. ČEPS, a.s., Odborný technický seminář 2020: Provoz, údržba a opravy vedení. In: 19.11.2020.

Obrázek 9: Izolátory znečištěné barvou – zdroj koróny a hluku ²⁴

Obrázek 10: Oteplení proudových svorek na přeponě – uvolněný nebo znečištěný šroubový spoj ²⁵

Jsou ale i situace, kdy je zapotřebí přístup do ochranného pásma i mimo plánované intervaly údržby, a to například při prohlídkách zařízení po mimořádných událostech a odstraňování při nich vzniklých škod. Jako mimořádná událost se bere například nabouraný stožár, kdy po kolizi traktoru se stožárem se stožár zlomí a dojde ke kontaktu

²⁴ SPURNÝ, Petr. ČEPS, a.s., Odborný technický seminář 2020: Provoz, údržba a opravy vedení. In: 19.11.2020.

²⁵ Tamtéž.

fázových vodičů se zemí, ale také kontrola vodičů a stožárových konstrukcí po vichřicích, nadměrných námrazách atp.

Obrázek 11: Nehoda traktoru se stožárem ²⁶

Obrázek 12: Velká námraza na fázových vodičích ²⁷

²⁶ SPURNÝ, Petr. ČEPS, a.s., Odborný technický seminář 2020: Provoz, údržba a opravy vedení. In: 19.11.2020.

²⁷ Tamtéž.

Pro záznam zjištěných závad spravuje provozovatel přenosové soustavy svůj vlastní interní informační systém, ve kterém jsou dohledatelné všechny nálezy jak z pravidelných a plánovaných kontrol, tak i z těch mimořádných. V systému se eviduje konkrétní vedení, na kterém byla závada zjištěna. Například pokud byla zjištěna závada na izolátorovém závěsu, najdeme zde informace o času odhalení závady, na kterém stožáru byla závada lokalizována a také na kterém fázovém vodiči. Každý prvek na zařízení přenosové soustavy má svůj evidenční kód, podle kterého je možné dohledat datum výroby, datum montáže, ale i firmu, která montáž provedla. Díky tomu veškeré tyto informace obsahuje i záznam o závadě, aby bylo možné při vyhodnocení příčiny brát v potaz například i vadu při výrobě, skladování nebo při montáži. Do záznamu se zapíše také závažnost závady, na základě které se jí přiděluje důležitost, se kterou bude na zařízení odstraněna. Do záznamu se následně vyplní i veškeré údaje o konkrétní opravě.

3. Povolování staveb v ochranných pásmech vedení ZVN

Podstatná podmínka plánování staveb technické infrastruktury je taková, aby umístění těchto staveb bylo co nejdále od zastavěných a obydlých oblastí. A to z důvodu zachování krajinného rázu a nerozdělování území, kdy například umístěním vedení zvláště vysokého napětí o napěťové hladině 400 kV vzniká v území pás krajiny, kde je jeho využití regulováno energetickým zákonem, konkrétně podmínkami ochranného pásma. Podstatou územního plánování je poté vymezovat zastavitelné a rozvojové oblasti v dostatečné vzdálenosti od těchto zařízení, aby nedocházelo k omezování vlastníků a uživatelů staveb a zařízení, jejichž provoz se neslučuje s vymezeným ochranným pásmem elektroenergetického zařízení.

Vzhledem k tomu, že zastavěnost území v lukrativních lokalitách rapidně roste, lze se častěji setkat s vymezováním ploch a následnou realizací průmyslových objektů, ploch pro bydlení či rekreaci na krajích obcí a měst. Při přípravě nových rozvojových záměrů přenosové soustavy pak nelze nová vedení realizovat v dostatečné vzdálenosti od obydlí. Provozovatel přenosové soustavy tak musí hájit ochranné pásmo svého zařízení tak, aby nedocházelo ke střetům jeho zařízení se stavbami, tedy aby se do jeho blízkosti neumísťovaly stavby, které se vlivem ochranného pásma neslučují s daným využitím a provozem elektroenergetického zařízení. Často se stává, že obce samy plánují při rozvoji a tvorbě územních plánů zastavitelné plochy do blízkosti zařízení a rozvojových záměrů přenosové soustavy, někdy i do kolize s nimi.

Vzniká tím nenaplnitelné očekávání vlastníků a investorů, jelikož jim následná realizace záměru, pro kterou je takto vymezená plocha určena, není umožněna, anebo je rozsah záměru zařízení přenosové soustavy značně omezen. Může však nastat situace, kdy stavební úřad pod nějakým nátlakem či vlivem jiných okolností opomene limity vyplývající z ochranného pásma, které definuje energetický zákon, či opomene některé limity vyplývající ze stavebního zákona. Takovéto situace mohou vznikat i úmyslně, kdy si vlastník nebo stavebník zrealizuje takzvanou nelegální (černou) stavbu a následně se jí pod tlakem snaží zlegalizovat, tedy obdržet dodatečné územní nebo stavební povolení. Těmito situacemi se tato práce zabývat nebude. Práce respektuje platnou legislativu České republiky, tedy to, že zákony se mají dodržovat.

Při plánování stavby, například rodinného domu, v blízkosti ochranného pásma by si měl každý stavebník nejprve zjistit, jaká omezení z daného ochranného pásma vyplývají, jaké zařízení bude v blízkosti jeho stavby provozováno a jakým způsobem se proti účinkům tohoto zařízení bude chránit. Vlivy elektroenergetických vedení působící na člověka jsou popsány v kapitole 2.

K tomu, aby mohl být stavební záměr realizován, musí stavba korespondovat s funkčním využitím plochy vymezené v územním plánu, na které je záměr zamýšlen. V opačném případě, tedy pokud se charakter stavby neslučuje s plochou v územním plánu, si musí stavebník požádat o změnu územního plánu a sesoulatit tak svůj záměr s územně plánovací dokumentací. Problematika územního plánování je popsána v kapitole 4.

Provozovatel elektrizační soustavy z důvodů, které jsou zmíněné výše, potřebuje vědět, jaká činnost je prováděna v ochranném pásmu jeho zařízení. Za účelem zajištění informací provozuje většina správců technické infrastruktury, ale také úřadů a dalších, vlastní portál pro vyjadřování k existenci sítí. Činnosti, které je potřeba sledovat, jsou například údržba zařízení umístěného v ochranném pásmu vedení nebo výstavba nového zařízení, tedy nové stavby, terénní úpravy či jakákoliv jiná realizace záměru, který narušuje prostor ochranného pásma vedení. Jedná se tedy o činnosti, kdy dochází k narušení bezpečnosti v ochranném pásmu a provozovatel přenosové soustavy musí být o takových činnostech dle energetického a stavebního zákona informován a musí k nim udělit souhlas. Správce dané sítě si vede nejen seznam svých zařízení a informací o nich, ale i seznam objektů, které jsou umístěné v ochranném pásmu, přičemž se, za pomoci všech dostupných legislativních prostředků snaží o minimalizaci vzniku dalších takovýchto střetů.

Z tohoto důvodu jsou ve stavebním, ale i v energetickém zákoně uvedeny podmínky a pravidla, jakým způsobem lze do ochranného pásma vedení elektrické energie nový stavební záměr umístit a zrealizovat. Také je zde uveden způsob, jakým má investor nebo stavebník žádat o informace spojené s projektovou přípravou svého záměru a jakým způsobem má žádat o stanovisko do stavebních řízení, na základě kterých může být stavba v ochranném pásmu umístěna a zrealizována. Pro umístění a realizaci jakékoliv stavby do ochranného pásma je totiž zapotřebí souhlas nebo stanovisko vlastníka a správce zařízení, kterému dané ochranné pásmo, nebo popřípadě rozvojový záměr nového zařízení technické infrastruktury přísluší.

Stavební zákon definuje tři druhy žádostí o vyjádření vlastníka technické infrastruktury k danému záměru, které na sebe chronologicky navazují. Blíže jsou popsány v následujících kapitolách.

3.1. Sdělení o poloze a podmínkách napojení dle § 161 stavebního zákona

Každý stavebník by si měl před zahájením jakékoliv přípravy svého záměru zjistit, jaká omezení pro konkrétní typ výstavby vyplývají z limitů v daném území, ve kterém se chystá svou stavbu stavebník realizovat. Je proto nezbytné, což mohou ze svých zkušeností potvrdit, si před zakoupením pozemku k plánované realizaci stavebního záměru zjistit veškerá omezení, která na uvažovaném pozemku vyplývají. Jedná se o ochranná pásma veškerých sítí, informace o rozvojových záměrech, omezeních vyplývajících z územního plánu atp. Ve stavebním zákoně je na tuto potřebu stavebníka pamatováno a zabývá se jí § 161 stavebního zákona, který definuje Sdělení o poloze a podmínkách napojení.

Tento způsob žádosti o vyjádření je tím prvním, který by měl stavebník nebo investor využít například při studii proveditelnosti svého záměru. Vlastník technické infrastruktury je povinen si vést evidenci svých zařízení. Do této evidence spadá polohové umístění a s ohledem na charakter zařízení, jako je vedení elektrické energie, i výškové umístění. Na žádost zpracovatele projektové dokumentace, stavebníka nebo investora, ale také zpracovatele územně analytických podkladů, územních studií nebo územně plánovací dokumentace má vlastník technické infrastruktury povinnost do 30 dní od podání žádosti poskytnout žadateli informace o poloze, výškovém umístění, ale také o podmínkách napojení a podmínkách ochrany dotčeného zařízení a další informace potřebné pro projektovou činnost daného záměru vedoucímu k úspěšnému umístění a realizaci daného záměru. Tyto informace jsou uvedeny obecně a shrnují veškeré podmínky a omezení vyplývající z platné legislativy.²⁸

V praxi je běžné, že nějaký stavebník uvažuje o realizaci svého záměru a před započítím projektové činnosti si nezjistí potřebná omezení vyplývající z daného

²⁸ Stavební zákon a další předpisy. Texty všech předpisů k 1.1.2021: ÚZ. Ostrava. Sagit, 2006-, s. 86. ISBN 978-80-7488-431-3.

polohového umístění. Následně, pokud žádá o stanovisko do územního, stavebního či společného řízení, vyplynou napovrch skutečnosti a omezení, která nebyla při projektování daného záměru vzata v potaz. Zažádat si o sdělení informací je zapotřebí učinit vždy před započítím projektové činnosti na záměru. Je to obzvláště důležité, pokud chce stavebník umístit svůj záměr v blízkosti elektroenergetického zařízení či svým záměrem zasáhnout do jeho ochranného pásma. I z tohoto důvodu dochází při plánování stavební činnosti ke značným časovým průtahům, jelikož záměr není v souladu s podmínkami, které vyplývají z blízkého umístění technické infrastruktury. Neplatí to pouze u technické infrastruktury, ale obecně je potřeba záměr koordinovat se všemi limity v daném území. Podmínky, které se nedají získat jinak než za pomoci § 161 stavebního zákona, nemají za cíl omezovat nebo nějak krátit stavebníka na svých právech, ale slouží právě k zajištění bezpečnosti jak zdravotní, tak majetkové, a to v zájmu všech, nejen uživatelů daného zařízení a záměru.

3.2. Stanovisko do řízení dle § 86, § 94i § 96 a § 110 stavebního zákona

Pokud má již stavebník nebo investor zpracovanou projektovou dokumentaci svého stavebního záměru a žádá o územní rozhodnutí, stavební povolení či společné povolení nebo jinou právní formu povolující jeho záměr, musí obsahem této žádosti o řízení být i všechny zákonné náležitosti. Tím není myšlena pouze zpracovaná projektová dokumentace dle platných právních předpisů a norem, ale také závazná stanoviska dotčených orgánů státní správy, stanoviska vlastníků veřejné infrastruktury a další náležitosti vyplývající z charakteru daného záměru.

Stanovisko do zmíněných řízení je pro vlastníky technické infrastruktury velice důležitým mechanismem na regulování a kontrolování objektů v ochranném pásmu. Je to poprvé, kdy má vlastník technické infrastruktury možnost seznámit se s vypracovanou projektovou dokumentací a ověřit si, zda žadatel splnil všechny podmínky z předešlého sdělení o poloze a podmínkách napojení, pokud o ně v předchozích krocích požádal, a záměr tak není v kolizi s omezeními vyplývajícími z charakteru dotčené stavby technické infrastruktury. Povinnosti vlastníka technické infrastruktury pro vydání tohoto stanoviska jsou podobné, jako pro vydání vyjádření k existenci sítí (Sdělení o poloze a podmínkách napojení dle § 161 stavebního zákona). Vlastník technické infrastruktury má povinnost vydat stanovisko do 30 dnů od podání žádosti, avšak součástí žádosti už nestačí sdělit pouze polohové údaje daného záměru, ale

obsahem musí být i ta část projektové dokumentace (u některých typů záměrů i celá), která je zapotřebí k posouzení souladu záměru se zařízením. Provozovatel technické infrastruktury nemá dle tohoto zákona možnost vydat stanovisko souhlasné či nesouhlasné. Obsahem stanoviska je pouze sdělení o technických podmínkách, jako jsou polohové a výškové údaje dotčeného zařízení, možnosti napojení k dané infrastruktuře a podmínky k dotčeným ochranným pásmům. Samozřejmě může podle obdržené dokumentace vyhodnotit soulad záměru s těmito podmínkami a vzešlou skutečnost do stanoviska uvést s požadavky na odstranění konkrétních nedostatků.²⁹

3.3. Souhlas s umístěním stavby do ochranného pásma a souhlas s činností v ochranném pásmu dle energetického zákona:

Povinnost dotazovat se vlastníka technické infrastruktury na podmínky umístění stavebního záměru do ochranného pásma elektroenergetického zařízení však nevyplývá pouze ze stavebního zákona, ale tato povinnost je ukotvena i v energetickém zákoně, ze kterého souhlas s činností v ochranném pásmu vyplývá. V energetickém zákoně je této problematice věnován § 46, ve kterém je vymezen samotný pojem ochranné pásmo, definice určení dané šíře ochranného pásma, ale také podmínky k činnostem v ochranných pásmech. Jsou zde také uvedeny podmínky udělování souhlasů s umístěním stavby do ochranného pásma. Souhlas s činností v ochranném pásmu se vydává pro všechny činnosti, které mohou v ochranném pásmu probíhat a jejichž činnost podmiňuje energetický zákon souhlasem s činností. K tomu, aby mohl stavebník realizovat svůj záměr v ochranném pásmu, musí si od vlastníka dané sítě vyžádat souhlas s činností v ochranném pásmu. Provozovatel nebo vlastník sítě se vyjádří k předložené dokumentaci záměru a pokud tato dokumentace postrádá některé náležitosti, které jsou pro vydání souhlasu nezbytné, vyzve žadatele, aby dokumentaci doplnil. Vlastník sítě kontroluje dle energetického zákona, zda je daný záměr v souladu s bezpečnostními a provozními podmínkami.

Vlastník technické infrastruktury může také vydat nesouhlas s činností v ochranném pásmu, pokud by touto činností mohl být narušen bezpečný provoz sítě.

²⁹ Stavební zákon a další předpisy. Texty všech předpisů k 1.1.2021: ÚZ. Ostrava. Sagit, 2006-, s. 45; s. 50; s. 66. ISBN 978-80-7488-431-3.

Například, když by v ochranném pásmu vznikla překážka, která by znemožnila bezpečný provoz zařízení a znemožnila nebo ztížila k němu přístup.³⁰

Souhlas s umístěním stavby do ochranného pásma je součástí stanoviska do řízení dle stavebního zákona. Žadatel by jinak musel žádat pro jedno stavební řízení toho samého vlastníka technické infrastruktury dvakrát. Stavební úřady, které vedou stavební řízení jsou obeznámené s povinnostmi dle energetického zákona a s problematikou ochranných pásem a oba dokumenty pro řízení vyžadují.

Například při výkopových pracích pod vodiči vedení nesmí dojít k přiblížení pracovních částí strojů k živým částem vedení. V ochranných pásmech je nějakým způsobem omezeno například sklápění sypkého materiálu z nákladních vozů, ale je také omezena pracovní oblast jeřábů atp. Tedy ty činnosti, při kterých by mohlo dojít k přeskočení elektrického výboje z elektrického zařízení na pracovní stroje, které obsluhují lidé, a tím k ohrožení jejich života. Pokud se jedná o takový charakter stavby, že by tyto podmínky nebylo možné dodržet, může si stavebník zažádat o vypnutí daného vedení. Je ale zapotřebí brát do úvahy servisní plán provozovatele dané sítě, a tedy že na vypnutí daného zařízení se může nějakou dobu čekat, a vypnutý stav je pouze na určitý čas podle stavu dané technické infrastruktury a harmonogramu, který je stanoven daným vlastníkem technické infrastruktury.

³⁰ Energetika: energetický zákon, zákon o podporovaných zdrojích energie, zákon o hospodaření s energií, 24 prováděcích vyhlášek ke všem zákonům: ÚZ. Ostrava: Sagit, 2019. ISBN 978-80-7488-325-5.

4. Územní plánování v elektroenergetice

Územní plánování v elektroenergetice je neoddelitelnou částí při zpracovávání studií proveditelnosti záměrů, předprojektové i projektové přípravy daného rozvojového záměru. Své uplatnění najde ale i u již zrealizovaných staveb, vedení a stanic, protože slouží k ochraně zájmů vlastníka této stavby, ale i k ochraně zájmů vlastníků přilehlých pozemků a nemovitostí. I když je ve stavebním právu pamatováno na nutnost obesílání vlastníků technické infrastruktury s žádostmi o stanovisko či souhlas, je potřeba tato omezení zpracovávat i do územně plánovací dokumentace, jelikož působnost daného správce technické infrastruktury je sledována právě na podkladech územního plánování. Žádosti o sdělení, stanovisko a souhlas nejsou jediné kontrolní mechanismy, jak lze regulovat výstavbu záměrů v ochranných pásmech ZVN a VVN. Jako další z vhodných a fungujících mechanismů z pohledu vlastníka a provozovatele elektrizační soustavy je právě územní plánování.

Problematika územního plánování je v praxi často podhodnocována. S tím souvisejí i následné průtahy termínů od přípravy po realizaci daného záměru, kdy doba od zahájení přípravy po uvedení zařízení do provozu je i více, než 12 let. Tento problém se ale netýká pouze přípravy nových záměrů, ale i sledování vývoje území okolo těch zařízení, které jsou již v provozu. V praxi se bohužel lze setkat i s případy, kdy ochrana energetickým zákonem, tedy ochranným pásmem a předpisy na tento zákon navazující, nestačí, jsou opomíjena, a dochází tak k zastavěnosti území přilehajícího k ochrannému pásmu zařízení. Jsou ale i případy, kdy zastavitelné území, či již zastavěné, zasahuje i do ochranného pásma vedení.

Územní plánování je komplexní činnost, která neodmyslitelně patří k plánování staveb, ať už technické nebo dopravní infrastruktury. Řídí se stavebním zákonem, prováděcími předpisy a metodickými pokyny vydávanými Ministerstvem pro místní rozvoj.

Stavební zákon definuje mnoho pojmů a úrovní týkající se územně plánovacích dokumentací. Jednotlivé pojmy, úrovně a mechanismy územního plánování jsou v následujících kapitolách probrány. Tyto mechanismy mají za cíl stanovit přiměřené

podmínky pro ochranu a rozvoj životního prostředí a hospodářského, tedy ekonomického rozvoje.³¹

Jelikož je tato diplomová práce orientovaná na elektroenergetická vedení ZVN a VVN, které v ČR spravuje a provozuje společnost ČEPS, a.s., jakožto provozovatel přenosové soustavy, bude v následujících odstavcích popsána nejen samotná problematika územně plánovacích dokumentací, ale také jaký vliv má daný typ dokumentace na jednotlivá zařízení a stavební záměry přenosové soustavy. Společnost ČEPS, a.s., je zařazena mezi správce veřejné technické infrastruktury, která je ve stavebním zákoně definována jako oprávněný investor.

4.1. Oprávněný investor v územním plánování

Oprávněný investor je vlastník, správce nebo provozovatel veřejné dopravní nebo technické infrastruktury, který má dle stavebního zákona právo požadovat, aby byl o úkonech správního orgánu ve věcech územního plánování informován prostřednictvím datové schránky. Toto právo se týká oznámení o zahájení pořizování územního rozvojového plánu, zásad územního rozvoje krajů, územních plánů obcí a regulačních plánů. Oprávněný investor ale musí své zařazení prokázat žádostí u místně příslušného krajského úřadu.³² Jakožto oprávněný investor může správce veřejné dopravní nebo technické infrastruktury zažádat místně příslušný úřad územního plánování o zapracování jeho záměrů do příslušné územně plánovací dokumentace a podávat k pořizovaným dokumentacím námitky a připomínky dle stavebního zákona.

4.2. Územně plánovací podklady – ÚPP

Územně plánovací podklady jsou přípravné nástroje územního plánování. Právě tyto podklady jsou zodpovědné za kvalitu zpracování územně plánovací dokumentace. V minulosti, především v druhé polovině 20. století, se téměř v celém světě odehrávala

³¹ KROČOVÁ, Šárka. Strategie Územního plánování v technické infrastruktuře. v Ostravě: Spektrum (Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství), 2013, s. 4. ISBN 978-80-7385-128-6.

³² Stavební zákon a další předpisy. Texty všech předpisů k 1.1.2021: ÚZ. Ostrava. Sagit, 2006-, s. 18-20. ISBN 978-80-7488-431-3.

průmyslová revoluce, která měla za cíl co nejrychlejší industrializaci s vidinou okamžitého finančního zisku. Právě v této době se velmi málo hledělo na ochranu přírody a dodnes se územní plánování s těmito následky musí potýkat. Z tohoto důvodu je v současné době kladen veliký důraz na tyto přípravné nástroje, jelikož jejich cílem je zmapovat veškeré limity v území, nejen ty přírodní, a stanovit jejich ochranu a podmínky pro udržitelný rozvoj. Tyto přípravné nástroje nemají za cíl odhalit pouze zájmy regionální nebo městské. Při jejich zpracovávání musí být vždy pohlíženo na jejich nadregionální význam, tedy že se do nich musí promítnout limity nejen regionální, ale také ty státní a mezinárodní.³³

4.2.1. Územně analytické podklady – ÚAP

Územně analytické podklady (dále také „ÚAP“) jsou základním podkladem pro územní plánování. Jejich zpracování se řídí stavebním zákonem a vyhláškou č. 500/2006 Sb., o územně analytických podkladech, územně plánovací dokumentaci a o způsobu evidence územně plánovací činnosti, ve znění pozdějších předpisů, jejíž druhá část je věnována územně analytickým podkladům (k § 26 odst. 2 a § 29 odst. 3 stavebního zákona). ÚAP jsou pořizovány úřadem územního plánování pro obec a krajským úřadem pro správní obvod daného kraje.³⁴

ÚAP se zabývají posouzením vývoje území a jeho základními hodnotami, které jsou posuzovány ve střednědobém a dlouhodobém časovém horizontu.³⁵ ÚAP tedy obsahují podklady pro rozbor udržitelného rozvoje území, což z pohledu přenosové soustavy jsou jak údaje o rozvojových záměrech přenosové soustavy, tak údaje

³³ KROČOVÁ, Šárka. Strategie Územního plánování v technické infrastruktuře. v Ostravě: Spektrum (Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství), 2013, s. 5. ISBN 978-80-7385-128-6.

³⁴ Vyhláška č. 500/2006 Sb., o územně analytických podkladech, územně plánovací dokumentaci a způsobu evidence územně plánovací činnosti: Platné znění s vyznačením změn po novele vyhláškou č. 13/2018 Sb. včetně důvodové zprávy [online]. 2018. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2018 [cit. 2021-03-27]. Dostupné z:

https://www.mmr.cz/Dotace/media/MMR_MediaLib/%c3%9azemn%c3%ad%20a%20bytov%c3%a1%20politika/%c3%9azemn%c3%ad%20pl%c3%a1nov%c3%a1n%c3%ad/Novela%20stavebn%c3%adho%20z%c3%a1kona/2018_I_31_500-2006-Srovnac%C3%ADtext-vyhlasky_13-2018.pdf

³⁵ KROČOVÁ, Šárka. Strategie Územního plánování v technické infrastruktuře. v Ostravě: Spektrum (Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství), 2013, s. 5. ISBN 978-80-7385-128-6.

o stávajících provozovaných zařízeních. Polohové umístění těchto záměrů a zařízení se pro potřeby ÚAP předává v osově podobě.

Vymezením rozvojových záměrů v ÚAP nevyplývá pro pořizovatele územně plánovacích dokumentací povinnost vymežit tyto záměry v územně plánovací dokumentaci. Pokud záměr není vymezen v nadřazené územně plánovací dokumentaci, ale je vymezen v ÚAP, neznamená to, že pro tento záměr bude v pořizované územně plánovací dokumentaci automaticky vymezen územní koridor. Vlastník technické infrastruktury, přenosové soustavy – oprávněný investor, musí doložit účelnost a reálnost daného záměru a až na základě doložených upřesňujících podkladů může být koridor pro takový záměr v územně plánovací dokumentaci vymezen.

Podklady pro rozbor udržitelného rozvoje území dle vyhlášky 500/2006 Sb., obsahují:

- zjištění a vyhodnocení stavu a vývoje území, jeho hodnot a limity využití území, to vše v členění zejména na:
 - širší územní vztahy,
 - prostorové a funkční uspořádání území,
 - strukturu osídlení,
 - sociodemografické podmínky a bydlení,
 - přírodu a krajinu,
 - vodní režim a horninové prostředí,
 - kvalitu životního prostředí,
 - zemědělský půdní fond a pozemky určené k plnění funkcí lesa,
 - občanskou vybavenost včetně její dostupnosti a veřejná prostranství,
 - dopravní a technickou infrastrukturu včetně jejich dostupnosti,
 - ekonomické a hospodářské podmínky,
 - rekreaci a cestovní ruch,
 - bezpečnost a ochranu obyvatel,
- zjištění a vyhodnocení záměrů na provedení změn v území.³⁶

³⁶ Vyhláška č. 500/2006 Sb., o územně analytických podkladech, územně plánovací dokumentaci a způsobu evidence územně plánovací činnosti: Platné znění s vyznačením změn po novele vyhláškou č. 13/2018 Sb. včetně důvodové zprávy [online]. 2018. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2018 [cit. 2021-03-27]. Dostupné z:

Nedílnou součástí dat ÚAP jsou data o technické infrastruktuře, jež jsou důležité z pohledu provozovatele přenosové soustavy, dopravní infrastruktury a dalších limitech již zapracovaných v území. Jedná se o respektování aktuálního stavu, tedy jaké zařízení je kde provozováno, jaké jsou jeho ochranné a bezpečnostní limity, tedy ochranná pásma, a jak s danými informacemi pracovat při plánování rozvoje území. Informace tohoto charakteru jsou v ÚAP zahrnuté do rozboru udržitelného rozvoje území a dle vyhlášky 500/2006 Sb., a obsahují:

- zjištění a vyhodnocení pozitiv a negativ v území v členění zejména na:
 - širší územní vztahy,
 - prostorové a funkční uspořádání území,
 - strukturu osídlení,
 - sociodemografické podmínky a bydlení,
 - přírodu a krajinu,
 - vodní režim a horninové prostředí,
 - kvalitu životního prostředí,
 - zemědělský půdní fond a pozemky určené k plnění funkcí lesa,
 - občanskou vybavenost včetně její dostupnosti a veřejná prostranství,
 - dopravní a technická infrastrukturu včetně jejich dostupnosti,
 - ekonomické a hospodářské podmínky,
 - rekreaci a cestovní ruch,
 - bezpečnost a ochranu obyvatel,
- vyhodnocení územních podmínek a potenciálů jednotlivých pilířů udržitelného rozvoje území, a to pro příznivé životní prostředí, pro hospodářský rozvoj a pro soudržnost společenství obyvatel, včetně jejich vzájemných vazeb a trendů vývoje území,
- určení problémů k řešení v územně plánovacích dokumentacích, případně v územních studiích, zahrnující zejména požadavky na zmírnění nebo omezení urbanistických, dopravních a hygienických závad, vzájemných střetů záměrů na provedení změn v území a střetů těchto záměrů s limity využití

https://www.mmr.cz/Dotace/media/MMR_MediaLib/%c3%9azemn%c3%ad%20a%20bytov%c3%a1%20politika/%c3%9azemn%c3%ad%20pl%c3%a1nov%c3%a1n%c3%ad/Novela%20stavebn%c3%adho%20z%c3%a1kona/2018_I_31_500-2006-Srovnac%C3%AD-text-vyh%C4%9Aky_13-2018.pdf

území a s hodnotami v území, na odstranění nebo zmírnění vlivů negativ v území, na využití potenciálů rozvoje území a na snížení nevyváženého vztahu podmínek pro příznivé životní prostředí, pro hospodářský rozvoj a pro soudržnost společenství obyvatel.³⁷

ÚAP jsou průběžně aktualizovány a každý správce technické infrastruktury má bezodkladnou povinnost, vzniknou-li v jeho technické infrastruktuře nějaké změny, o těchto změnách neprodleně pořizovatele ÚAP informovat. Nejpozději každé dva roky je správce technické infrastruktury povinen aktualizovat data svých záměrů a zařízení a každý pořizovatel ÚAP je povinen každé 4 roky od poslední aktualizace dat ÚAP provést jejich úplnou aktualizaci.

Data ÚAP jsou pořizována v takové podrobnosti a rozsahu, aby dle takovýchto podkladů mohly být pořizovány územní plány a regulační plány. Finální fází pořízení dat ÚAP je jejich projednání. Pokud se jedná o krajské ÚAP, vydání dokumentace schvaluje zastupitelstvo kraje a doklad o projednání je nedílnou součástí vydané dokumentace. U ÚAP obce je součástí dokumentace doklad o projednání této dokumentace s dotčenými a přilehlými obcemi.

4.2.2. Územní studie, Územně-technická studie – ÚS, ÚTS

Územní studie, která je pořizovaná zpracovatelem, kterým může být úřad územního plánování obce s rozšířenou působností, krajský úřad nebo ministerstvo, a je projednaná, schválená pořizovatelem a zaevidovaná do územně plánovací činnosti, je oficiálním podkladem pro přípravu a změny územně plánovací dokumentace. Pro zpracovatele územně plánovací dokumentace je tato studie závazná a pro zpracování územně plánovací dokumentace ji musí použít. Oproti tomu územně technická studie je interním materiálem vlastníka technické infrastruktury, který si tento vlastník nechává

³⁷ Vyhláška č. 500/2006 Sb., o územně analytických podkladech, územně plánovací dokumentaci a způsobu evidence územně plánovací činnosti: Platné znění s vyznačením změn po novele vyhláškou č. 13/2018 Sb. včetně důvodové zprávy [online]. 2018. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2018 [cit. 2021-03-27]. Dostupné z:

https://www.mmr.cz/Dotace/media/MMR_MediaLib/%c3%9azemn%c3%ad%20a%20bytov%c3%a1%20politika/%c3%9azemn%c3%ad%20pl%c3%a1nov%c3%a1n%c3%ad/Novela%20stavebn%c3%adho%20z%c3%a1kona/2018_I_31_500-2006-Srovnaciv-text-vyhlaskey_13-2018.pdf

zpracovat na vlastní náklady. Také se projednává s dotčenými obcemi, dotčenými orgány státní správy atp., avšak není závazná pro pořizování a změny územně plánovacích dokumentací.

Územní studie (dále také „ÚS“) má za cíl prověřit podmínky změn v území a lze ji využít například pro posouzení a prověření podmínek ochrany hodnot v řešeném území, při řešení urbanistických koncepcí anebo také pro prověření koncepce technické infrastruktury, u které může řešit a posuzovat možná technická řešení, popřípadě navržená řešení upravovat. Součástí takové studie mohou být i podmínky pro umístění technické infrastruktury do daného území. Pořizovatelem ÚS je úřad územního plánování, krajský úřad a Ministerstvo pro místní rozvoj. Pro území vojenských újezdů zpracovává ÚS Ministerstvo obrany. Obecní úřady mohou také pořizovat ÚS, ale pouze za předpokladu, že zajistí architekta, který splňuje kvalifikačních požadavky pro výkon územně plánovací činnosti.^{38;39}

Pro technickou infrastrukturu se územní studie většinou zpracovává společně s technickou studií. Taková studie se poté nazývá územně technická studie (dále také „ÚTS“). Má za cíl nalézt nejvhodnější variantu záměru, pokud to podmínky umožňují, nebo naopak jsou podmínky velmi omezující, a výstupem z ÚTS je soubor variant řešení, které se následně budou projednávat s obcemi při zapracovávání záměru do územně plánovací dokumentace.

Požadavek na zpracování ÚS může vzejít i z Politiky územního rozvoje České republiky, jako jedna z podmínek prověření účelnosti a reálnosti záměru společně s navržením vhodných variant, které následně budou v případě variantního řešení projednány do územního rozvojového plánu a zásad územního rozvoje, nebo v případě invariantního řešení bude výstup z ÚTS nebo ÚS zapracován přímo do návrhu územního rozvojového plánu nebo zásad územního rozvoje.

³⁸ ÚZEMNÍ STUDIE: Metodický pokyn [online]. 2018. Ústav územního rozvoje. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj, Odbor územního plánování, 2010 [cit. 2021-03-27]. Dostupné z: https://mmr.cz/getmedia/f653ecc5-e6e8-4825-b36d-374042a4b167/UzemniStudie_17122010.pdf

³⁹ Obec a územní plánování. Texty všech předpisů k 1.1.2021: Postavení a činnost obcí v územním plánování. Čtvrté. Prah, Brno: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, odbor Územního plánování, Ústav územního rozvoje, 2019, s. 18-20. ISBN 978-80-7538-216-0.

Jak již bylo naznačeno, územní studie slouží také jako podklad pro zpracování Politiky územního rozvoje České republiky a na základě jejich výstupů může sloužit jako podklad pro rozhodování v území.

4.2.3. Zpracování a význam ÚTS pro provozovatele a správce přenosové soustavy

ÚTS si provozovatel přenosové soustavy nechává zpracovávat na začátku příprav rozvojových záměrů. Má za cíl stanovit základní limity a požadavky na řešení daného stavebního záměru v území, stanovit bezpečnostní opatření vůči jiným provozovatelům a správčům veřejné, ale i soukromé, dopravní a technické infrastruktury.

Jsou záměry, u kterých není možné využít stávající, nebo výhradně stávající trasu. U takových záměrů je zpracování ÚTS mnohem složitější. Při pořizování takové ÚTS se musí prověřit velké množství variant a subvariant technických řešení, jelikož na závěry této dokumentace navazuje, pokud výstupy z ÚTS splňují podmínky ekonomických a technických hodnocení, zapracování záměru do územně plánovacích dokumentací. Provozovatel přenosové soustavy musí mít opravdu jistotu, že se o výsledky takové dokumentace může opřít, jelikož na jejich závěrech uplatňuje požadavek s odůvodněním do Politiky územního rozvoje České republiky a následně uplatňuje koridor do územního rozvojového plánu a zásad územního rozvoje. U rozvojových záměrů, které nejsou připravovány na již existujících zařízeních, je složitější varianta, kdy nelze odkázat na stávající trasu záměru, a musí být prokázáno, na jakých podkladech byly dané varianty nebo varianta vyhodnocena a vybrána. Jelikož omezení, vyplývající z vymezení koridoru do území, jež jsou zakončené až realizací samotného záměru, jsou jak pro krajinu, tak pro občany České republiky zásadní, potřebuje mít provozovatel přenosové soustavy jistotu již od samého počátku, že záměr takového rozsahu je připraven a naplánován správně. Chyby a nedostatky, které by se zjistily v navazujících stupních projektové přípravy nebo až při samotné realizaci záměru mají za následky ohromná zpoždění a zvýšení finančních nákladů na realizaci daného záměru.

Součástí ÚTS, kterou se prověřují záměry přenosové soustavy, jsou následující podklady:

- návrh tras záměru s doloženou detailní rekognoskací v terénu v celé trase, v problémových místech je trasa zpracována variantně,

- zakres trasy do mapových podkladů, v různých měřítkách dle požadavků na detailní zpracování v kolizních místech (ortofoto mapa, základní podkladová mapa ČR),
- zjištění aktuálního stavu územně plánovací dokumentace a posouzení souladu s politikou územního rozvoje, zásadami územního rozvoje dotčených krajů, územních plánů dotčených obcí včetně soutisků s danou územně plánovací dokumentací,
- zpracování fotodokumentace celé trasy, dávající dostatečný přehled o poměrech v uvažovaném koridoru pro daný rozvojový záměr,
- zápisy z projednání záměru s dotčenými obcemi (projednává se až detailněji prověřených variant záměru, které byly odsouhlaseny k dalšímu řešení),
- řešení napojení vedení do příslušných rozvodů (pokud je obsahem zpracování ÚTS rozvodna, řeší se napojení na příslušné vedení),
- vyjádření orgánů státní správy k navrhovanému záměru, vyjádření správců sítí a dalších relevantních subjektů (součástí je i návrh vypořádání se vznesenými požadavky),
- projednání kolizních míst a variant řešícími tyto místa s dotčenými obcemi,
- průvodní zpráva v souladu s technickými normami a směrnicemi zabývající se předprojektovou přípravou,
- dokladová část,
- posouzení finálně vybraných variant včetně technické realizovatelnosti v oblasti kolizních míst,
- seznam všech kolizních míst u vybraných variant,
- dle uvážení objednatele může být součástí i rozmístění stožárových konstrukcí,
- výpočty vlivů na veřejné zdraví provedené dle platných právních předpisů a v lokalitách, kde dochází ke střetu se zástavbou,
- dle uvážení objednatele mohou být součástí ÚTS i další podpůrné studie.⁴⁰

⁴⁰ ČEPS, A.S. Technická norma 78/2020: Zásady zpracování předprojektové dokumentace pro účely ČEPS, a.s. 4. Praha, 2020, 14 s.

Z uvedeného výčtu informací Technické normy 78 společnosti ČEPS, a.s., je zřejmé, že prověřování záměrů přenosové soustavy je odborná a kvalifikovaná činnost, která při projektování vedení elektrické energie vyžaduje komplexní znalosti projektantů. Záměr musí být navržen tak, aby existovaly technické možnosti realizovatelnosti záměru a aby byl záměr také umístitelný. Z tohoto důvodu je kladen důraz na podrobné vyhodnocení veškerých limitů, ať již vyplývajících z územně plánovací dokumentace nebo vzájemně koordinovaných záměrů se všemi dotčenými technickými infrastrukturami. Je kladen veliký důraz na praktické zkušenosti projektantů záměru a veškerých spolupracovníků.

4.3. Politika územního rozvoje České republiky – PÚR

Politika územního rozvoje České republiky (dále také „PÚR“) je nástroj územního plánování s celostátní působností, jež zavádí stavební zákon. Jejím úkolem je zajistit udržitelný rozvoj území a stanovuje priority územního plánování. Zabývá se rozvojovými záměry v národních a mezinárodních souvislostech s ohledem na udržitelný rozvoj území a pro tyto záměry definuje rozvojové oblasti. Pro technickou infrastrukturu definuje plochy a koridory. Jejím účelem je také koordinovat lobbystické zájmy v jednotlivých oblastech lidské činnosti s komplexním pohledem v rámci celé České republiky. PÚR je závazná pro pořizování územně plánovací dokumentace, které jsou na jejích výstupech koordinovány a aktualizovány.⁴¹ Její obrovskou nevýhodou je její pojetí, jelikož veškeré rozvojové záměry jsou nad mapou České republiky znázorněny pouze schematicky, v měřítku 1 : 5 000 000.

PÚR pořizuje Ministerstvo pro místní rozvoj České republiky (dále také „MMR“), jakožto ústřední správní úřad ve věcech územního plánování, a schvaluje ji vláda České republiky. Každé čtyři roky je zpracovávána zpráva o uplatňování PÚR, ze které následně

⁴¹ KROČOVÁ, Šárka. Strategie Územního plánování v technické infrastruktuře. v Ostravě: Spektrum (Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství), 2013, s. 6. ISBN 978-80-7385-128-6.

vyplývají požadavky na aktualizaci PÚR. ^{42;43} K 01. 03 .2021 byla vydána již 5. Aktualizace Politiky územního rozvoje České republiky a v současné době je platná Politika územního rozvoje České republiky ve znění Aktualizací číslo 1, 2, 3 a 5. Aktualizace číslo 4 se projednává.⁴⁴

4.3.1. Záměry provozovatele přenosové soustavy v Politice územního rozvoje

Z hlediska přenosové soustavy jsou do PÚR zapracovávány téměř veškeré rozvojové záměry, které mají charakter přestavby či nového vedení. Pokud se jedná o modernizaci nebo obnovu zařízení, kdy dochází k výměně dosluhujícího zařízení za shodné, nové, avšak charakter, využití a povaha stavby není touto činností změněna, nejedná se z pohledu územního plánování ani stavebních předpisů o rozvojový záměr, jak je uvedeno v § 79 stavebního zákona,⁴⁵ a takovýto záměr není potřeba vymezovat do podkladů nebo samotné územně plánovací dokumentace. Podmínkou ale je, aby při takovéto výměně nebyla překročena hranice stávajícího ochranného pásma.

Jak je patrné z obrázku č. 13, který je pro potřeby této práce zmenšený, díky nedostatečné podrobnosti PÚR nelze blíže specifikovat konkrétně dotčené území rozvojovým záměrem. V běžné praxi se stává, že nedochází k přejímání těchto koridorů do územně plánovací dokumentace na úrovni obcí. Obce většinou argumentují nedostatečnou přesností PÚR a odkazují na jednotlivé kraje, které mají za úkol bezodkladně tyto koridory převzít, zpřesnit a projednat do zásad územního rozvoje, které už jsou zpracované v dostatečném měřítku pro převzetí koridorů do územních plánů. Jedním z dalších důvodů, založeným na tom samém podnětu je, že vydávaná územně plánovací dokumentace musí být v souladu mimo jiné s PÚR a zásadami územního

⁴² Politika územního rozvoje České republiky: ve znění závazném od 11. 9. 2020. 2020. Praha, Brno: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, Ústav územního rozvoje. ISBN 978-80-7538-307-5.

⁴³ Stavební zákon a další předpisy. Texty všech předpisů k 1.1.2021: ÚZ. Ostrava. Sagit, 2006-, s. 19-21. ISBN 978-80-7488-431-3.

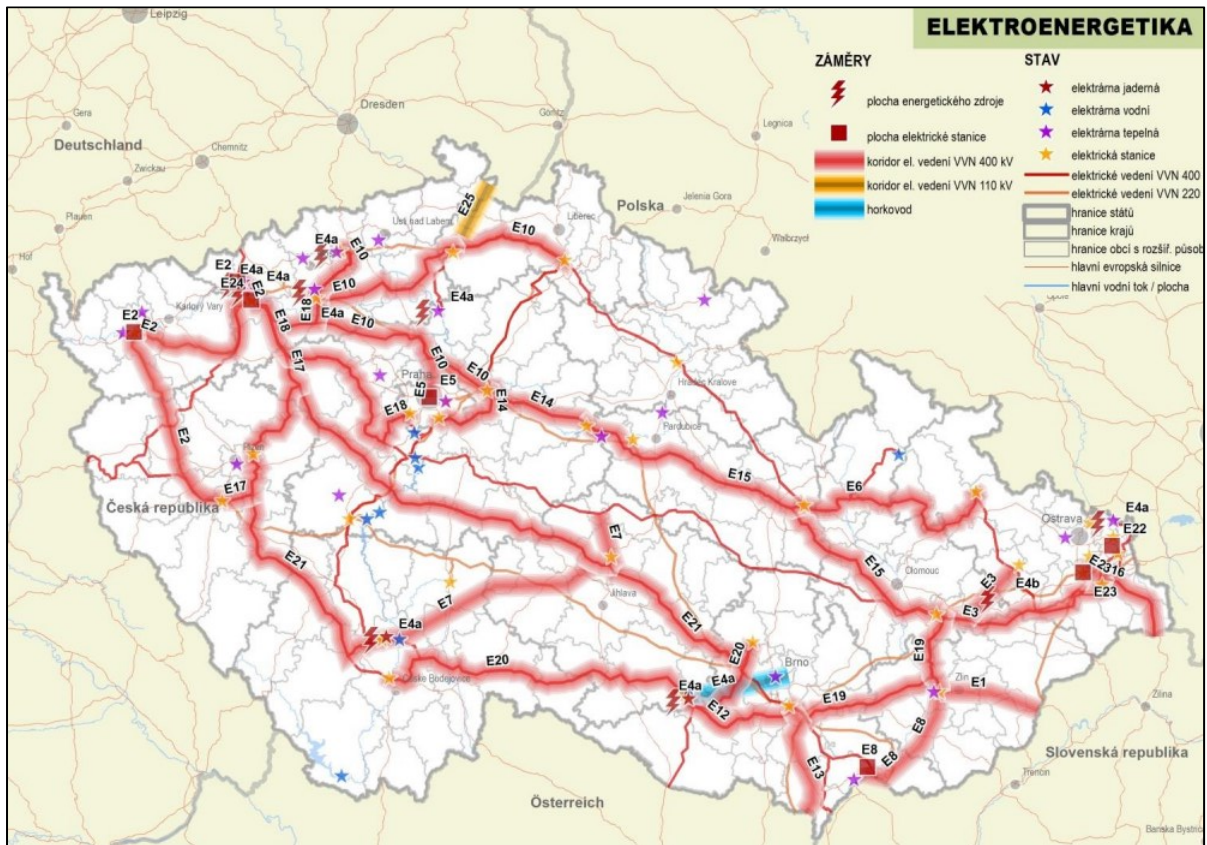
⁴⁴ Ministerstvo pro místní rozvoj: Informace a aktuality. <https://www.mmr.cz/cs/uvod> [online]. 2020 [cit. 2021-03-17]. Dostupné z: <https://www.mmr.cz/cs/ministerstvo/stavebni-pravo/informace-a-aktuality/uzemni-planovani>

⁴⁵ Stavební zákon a další předpisy. Texty všech předpisů k 1.1.2021: ÚZ. Ostrava. Sagit, 2006-, s. 42-43. ISBN 978-80-7488-431-3.

rozvoje dotyčného kraje. Na úrovni územních plánů ale nelze posoudit soulad s PÚR. PÚR je, jak už bylo napsáno, zobrazena pouze schematicky. Pro rozvojové záměry, které mají například charakter přestavby z jednoduchého na dvojité vedení elektrické energie, se ale hojně využívá odůvodnění, že záměr bude realizován ve stávající trase stávajícího zařízení (vedení), na základě čehož se podařilo přesvědčit obce, aby tyto koridory z PÚR do územních plánů přejímaly. Pro srovnání, zásady územního rozvoje jsou v měřítku 1 : 100 000, nebo v ojedinělých případech 1 : 50 000 nebo 1 : 200 000. Územní plány jsou vydávány v měřítku 1 : 5 000, což je přesnost katastrální mapy.

U některých rozvojových záměrů, vymezených v PÚR je uvedeno, že zapracování do zásad územního rozvoje krajů může být provedeno až po splnění nějaké podmínky. Z velké většiny se jedná o prověření účelnosti a reálnosti daného rozvojového záměru, kdy provozovatel přenosové soustavy musí doložit podklady potřebné ke splnění uvedené podmínky. Je to z toho důvodu, aby vlastníci technických nebo dopravních infrastruktur, jednotně investoři, neblokovali území pro rozvojové záměry, u kterých není jasné, zda se, ať už z ekonomického hlediska nebo z technického, budou realizovat. Účelem územního plánování je co nejvíce zkrátit dobu pořizování územně plánovací dokumentace a neblokovaní výstavby. Vymezení koridorů pro veřejnou infrastrukturu, která se nebude realizovat, do územně plánovací dokumentace, by bylo s tímto veřejným zájmem v rozporu. Vymezení koridoru do zásad územního rozvoje totiž znamená stavební uzávěru v daném koridoru do doby, než bude rozvojový záměr, pro který je koridor určen, uveden do provozu. Do té doby se v daném koridoru nesmí stavět jiné stavby než ta, pro kterou byl určen, popřípadě se mohou realizovat pouze ty stavby, které neztíží nebo neznemožní realizaci rozvojového záměru, pro který je v územně plánovací dokumentaci vymezen územní koridor.⁴⁶

⁴⁶ Politika územního rozvoje České republiky: ve znění závazném od 11. 9. 2020. Brno: Ústav územního rozvoje, 2020, s. 57. ISBN 978-80-7538-307-5.

Obrázek 13: Schéma Elektroenergetika – schématické znázornění rozvojových záměrů vymezených v Politice územního rozvoje České republiky ve znění Aktualizací číslo 1, 2, 3 a 5⁴⁷

⁴⁷ Politika Územního rozvoje České republiky ve znění Aktualizací číslo 1, 2, 3 a 5 [online]. Praha, Brno 2020: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2020 [cit. 2021-03-08]. Dostupné z: https://www.mmr.cz/getmedia/4f3be369-24df-4975-81cb-c8fb91b4e65c/PUR_CR-Uplne-zneni-zavazne-od-11_9_2020.pdf.aspx?ext=.pdf

(150i) **E20**

Vymezení:

Koridory pro dvojitě vedení 400 kV Dasný–Slavětice a Slavětice–Čebín a souvisejících ploch pro rozšíření elektrických stanic 400/110 kV Dasný, Čebín a Slavětice.

Důvody vymezení:

Koridory vedení a plochy elektrických stanic umožňující navýšení výkonu zdrojů, transport výkonu z výrobních oblastí do oblasti spotřeby a zajištění spotřeby spolehlivostí v oblasti jižní Moravy.

Úkoly pro ministerstva a jiné ústřední správní úřady:

Provéřít účelnost a reálnost rozvojového záměru.

Zodpovídá: Ministerstvo průmyslu a obchodu ve spolupráci s dotčenými správními úřady a s Jihočeským krajem, Krajem Vysočina a Jihomoravským krajem

Termín: rok 2018

Úkoly pro územní plánování:

Na základě splněného úkolu ministerstva prověřit územní podmínky pro umístění rozvojového záměru a podle výsledků prověření zajistit ochranu území pro tento rozvojový záměr vymezením územních rezerv, případně vymezením koridorů a ploch.

Zodpovídá: Jihomoravský kraj, Kraj Vysočina, Jihočeský kraj

Obrázek 14: Definice rozvojového záměru vymezeném v PÚR pod kódem E20: Koridory pro dvojitě vedení 400 kV Dasný–Slavětice a Slavětice–Čebín a souvisejících ploch pro rozšíření elektrických stanic 400/110 kV Dasný, Čebín a Slavětice ⁴⁸

Z obrázku č. 14 je patrná konkrétnost vymezení záměru s kódovým označením E20. Pod tímto kódem z PÚR je veden záměr přestavby stávajícího jednoduchého vedení 400 kV „V433/833 - zdvojení vedení Dasný/Kočín – Slavětice“ a záměr přestavby stávajícího jednoduchého vedení 400 kV „V434/834 - zdvojení vedení Slavětice – Čebín“. Vymezení záměru je doplněné o grafickou část, která je vyobrazena na obrázku č. 13. Výkonem akcionářských práv společnosti ČEPS, a.s., je pověřeno Ministerstvo průmyslu a obchodu a jeho prostřednictvím se společnost ČEPS, a.s., spolupodílí na zpracovávání studií prověřující účelnost a reálnost.

Politiku územního rozvoje pomáhá Ministerstvu pro místní rozvoj zpracovávat Ústav územního rozvoje a společnost ČEPS, a.s., se aktivně podílí na přípravě podkladů pro zpracování PÚR.

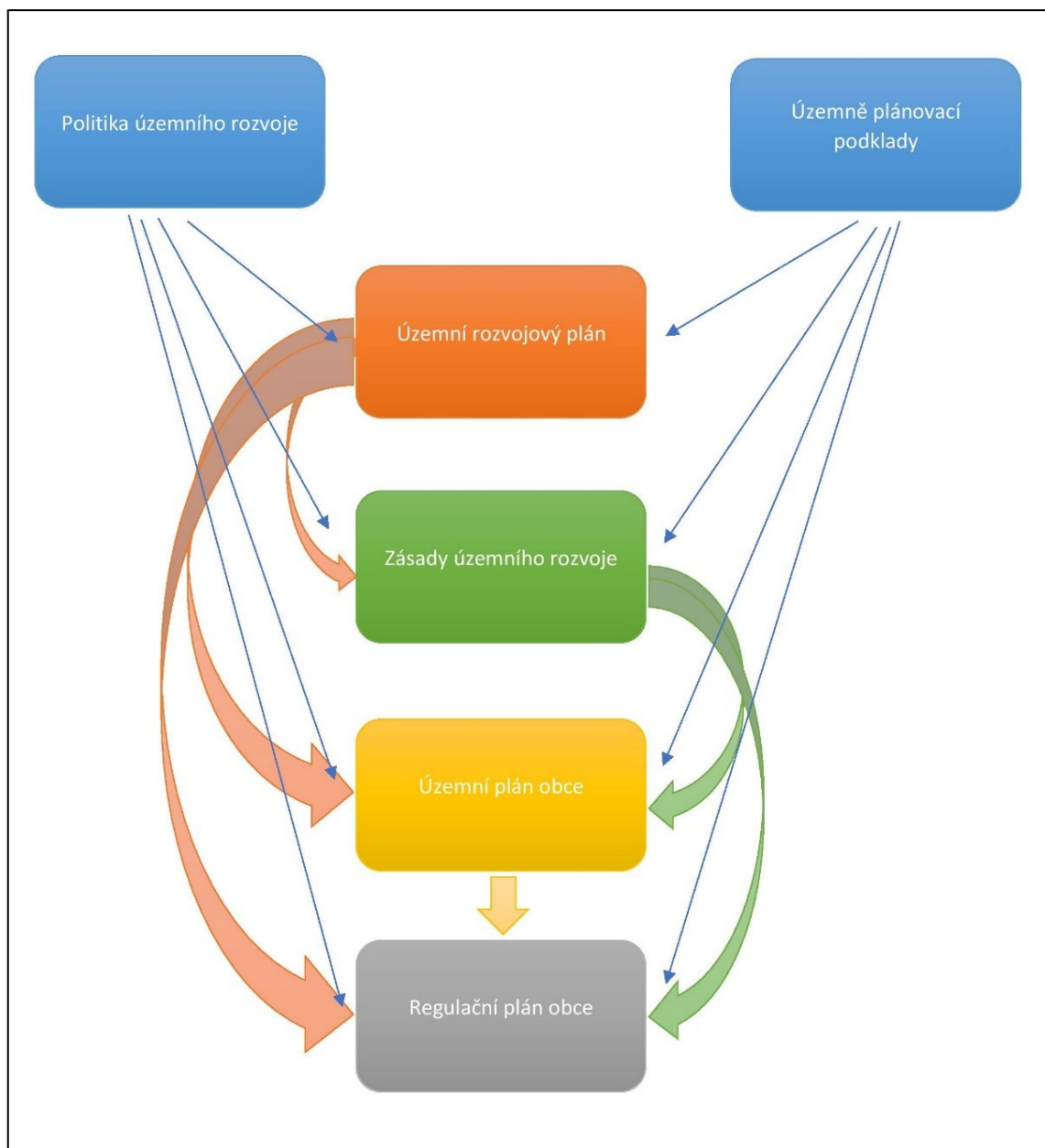
⁴⁸ Politika Územního rozvoje České republiky ve znění Aktualizací číslo 1, 2, 3 a 5 [online]. Praha, Brno 2020: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2020 [cit. 2021-03-08]. Dostupné z: https://www.mmr.cz/getmedia/4f3be369-24df-4975-81cb-c8fb91b4e65c/PUR_CR-Uplne-zneni-zavazne-od-11_9_2020.pdf.aspx?ext=.pdf

4.4. Územně plánovací dokumentace – ÚPD

Územně plánovací dokumentace je souhrnný termín pro soubor nástrojů územního plánování, které slouží pro rozhodování v území a mají za úkol řešit udržitelný rozvoj a ochranu území. Územně plánovací dokumentace se strukturovaně rozkládá dle úrovně působnosti na 4 stupně, tedy každá úroveň řeší konkrétní území v jiné podrobnosti. Jednotlivé typy územně plánovací dokumentace na sebe navazují a platí, že nadřazená územně plánovací dokumentace je závazná pro tu podřazenou.

Pro vlastníka technické infrastruktury, který má ve své správě ale i v rozvojových záměrech především liniové stavby neplatí povinnost uplatňovat své záměry do územně plánovací dokumentace. V případě, že je záměr uvažován pouze v nezastavěném území a daná obec nemá zpracovaný územní plán, který by využití vymezené plochy s rozdílným způsobem využití pro veřejnou technickou infrastrukturu nevyklučoval, lze v takovém případě použít § 18, odstavec 5, stavebního zákona, tedy že v nezastavěném území lze umístit stavbu veřejné technické infrastruktury, jako je například vedení elektrické energie nebo místní komunikace.⁴⁹ V opačném případě musí být v územně plánovací dokumentaci vymezen územní koridor, na základě kterého lze záměr, například nové vedení elektrické energie, umístit do území.

⁴⁹ Stavební zákon a další předpisy. Texty všech předpisů k 1.1.2021: ÚZ. Ostrava. Sagit, 2006-, s. 14. ISBN 978-80-7488-431-3.

Obrázek 15: Návaznost a vazby při pořizování územně plánovací dokumentace

4.4.1. Územní rozvojový plán – ÚRP

Po veliké novele stavebního zákona, která vešla v platnost 01. 01. 2021, je mezi typy územně plánovací dokumentace zařazen nový nástroj, územní rozvojový plán (dále také „ÚRP“). Tento národní strategický dokument pořizuje stejně jako PÚR Ministerstvo pro místní rozvoj České republiky s tím rozdílem, že jej také vydává. Ministerstvo pořizuje ÚRP na základě aktualizace PÚR nebo na základě rozhodnutí vlády, která také může rozhodnout o souběžném pořizování PÚR a ÚRP, například z důvodu urychlení projednání územně plánovací dokumentace či jiného důvodu. ÚRP je závazný

pro rozhodování v území a pro pořizování ostatní územně plánovací dokumentace, která je na jeho výstupech koordinována a aktualizována. ÚRP se pořizuje v rozsahu celého území České republiky.⁵⁰

Je zpracováván ve stejném měřítku a podrobnosti, jako zásady územního rozvoje krajů. Již dlouhou dobu po podobném nástroji volala odborná veřejnost, mezi níž se řadil i provozovatel přenosové soustavy. Jelikož je ÚRP zpracováván v měřítku 1 : 100 000 a jeho součástí je vymezení ploch a koridorů pro rozvojové záměry republikového a mezinárodního významu stanovené PÚR, ale také záměrů přesahující správní území jednoho kraje, je možné vyhodnotit soulad územního plánu obce s ÚRP a tedy odpadá problém, který byl rozebírán u PÚR, že obce odmítaly na základě nedostatečné přesnosti PÚR vymezit koridory pro rozvojové záměry přenosové soustavy. Jelikož je ÚRP závazný i pro rozhodování v území, lze již na jeho základě vydat územní rozhodnutí nebo společné povolení stavby.⁵¹

Jedná se tedy o nástroj, který by měl výrazně urychlit výstavbu veřejně prospěšných staveb, mezi které se řadí i stavby přenosové soustavy. Jelikož pořízení dokumentace takového rozsahu není vůbec rychlá a bezproblémová záležitost, první ÚRP bude vznikat na základě platné PÚR a prověřených záměrů ze zásad územního rozvoje krajů. To je možné právě z důvodu, že konkrétnost a měřítko zásad územního rozvoje s ÚRP jsou shodná. Do ÚRP se tedy dostávají záměry, které jsou prověřené ze zásad územního rozvoje a zároveň jsou tyto záměry obsaženy v PÚR, a současně se jedná o veřejně prospěšné stavby a veřejně prospěšná opatření, které doposud nebyly zrealizovány. Takovéto záměry budou převzaty do ÚRP bez věcné změny, do které se nepočítá grafické vyjádření záměru.

Při zpracovávání celorepublikových a mezinárodních záměrů z PÚR do zásad územního rozvoje je problém s koordinací všech dotčených krajů, a to ať časový, tak věcný. Jednotlivé záměry musejí na rozhraní krajů na sebe navazovat a podmínky umístění a realizovatelnosti takovýchto záměrů musí být shodné. Pokud daný záměr například zasahoval do správního území tří krajů, stavbu nebylo možné umístit, dle stavebního zákona, do doby, dokud nebyl záměr zpracovaný v zásadách územního

⁵⁰ Stavební zákon a další předpisy. Texty všech předpisů k 1.1.2021: ÚZ. Ostrava. Sagit, 2006-, s. 21-24. ISBN 978-80-7488-431-3.

⁵¹ Tamtéž.

rozvoje všech dotčených krajů. Při takové koordinaci ale vznikaly dlouhé časové prodlevy mezi vydáním jednotlivých územně plánovacích dokumentací. Výhodou ÚRP je jeho zpracování pro celé území České republiky a také to, že se jedná o územně plánovací dokumentaci, na základě které je možné již umísťovat stavby. Odpadá tak nutnost zapracovávání záměrů do zásad územního rozvoje pro potřeby umístění záměru a koordinace záměru mezi jednotlivými dotčenými kraji.⁵²

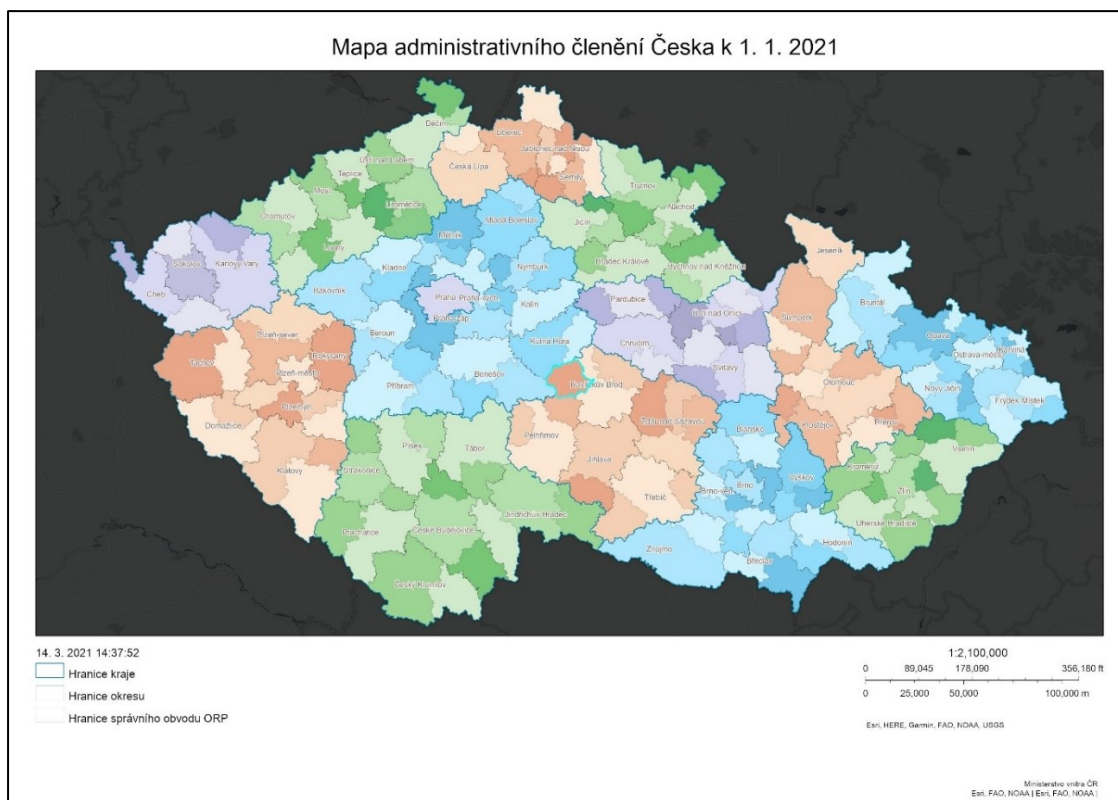
Při vymezení rozvojového záměru přenosové soustavy do ÚRP se postupuje obdobným způsobem, jako při vymezení záměru do zásad územního rozvoje. Nejprve musí být splněny podmínky vyplývající z PÚR, pokud byly uloženy, a následně bude možné na základě dat daného rozvojového záměru, která jsou k dispozici v ÚAP nebo u vlastníka přenosové soustavy, vymežit územní koridor pro rozvojový záměr přenosové soustavy. Data o rozvojovém záměru mohou být poskytnuta zpracovateli územně plánovací dokumentace i na požádání a za účelem zpracování územního koridoru do ÚPD může být poskytnuta i konzultace.

4.4.2. Zásady územního rozvoje – ZÚR

Zásady územního rozvoje (dále také „ZÚR“) jsou další úrovní územně plánovací dokumentace. Jejich rozsah a zpracování odpovídá řešené problematice na území konkrétního kraje a mají za úkol stanovit základní požadavky na hospodárné a účelné uspořádání krajského území, vymezení ploch a koridorů pro záměry nadmístního i místního významu a určení podmínek k jejich umístění a realizaci.⁵³ Česká republika je rozdělena na 14 krajských samosprávních celků a tyto celky vykonávají přenesený výkon působnosti státní správy skrze krajské úřady. Ty mají také ve své působnosti zpracovávání a vydávání zásad územního rozvoje.

⁵² Stavební zákon a další předpisy. Texty všech předpisů k 1.1.2021: ÚZ. Ostrava. Sagit, 2006-, s. 21-24. ISBN 978-80-7488-431-3.

⁵³ Stavební zákon a další předpisy. Texty všech předpisů k 1.1.2021: ÚZ. Ostrava. Sagit, 2006-, s. 24-29. ISBN 978-80-7488-431-3.

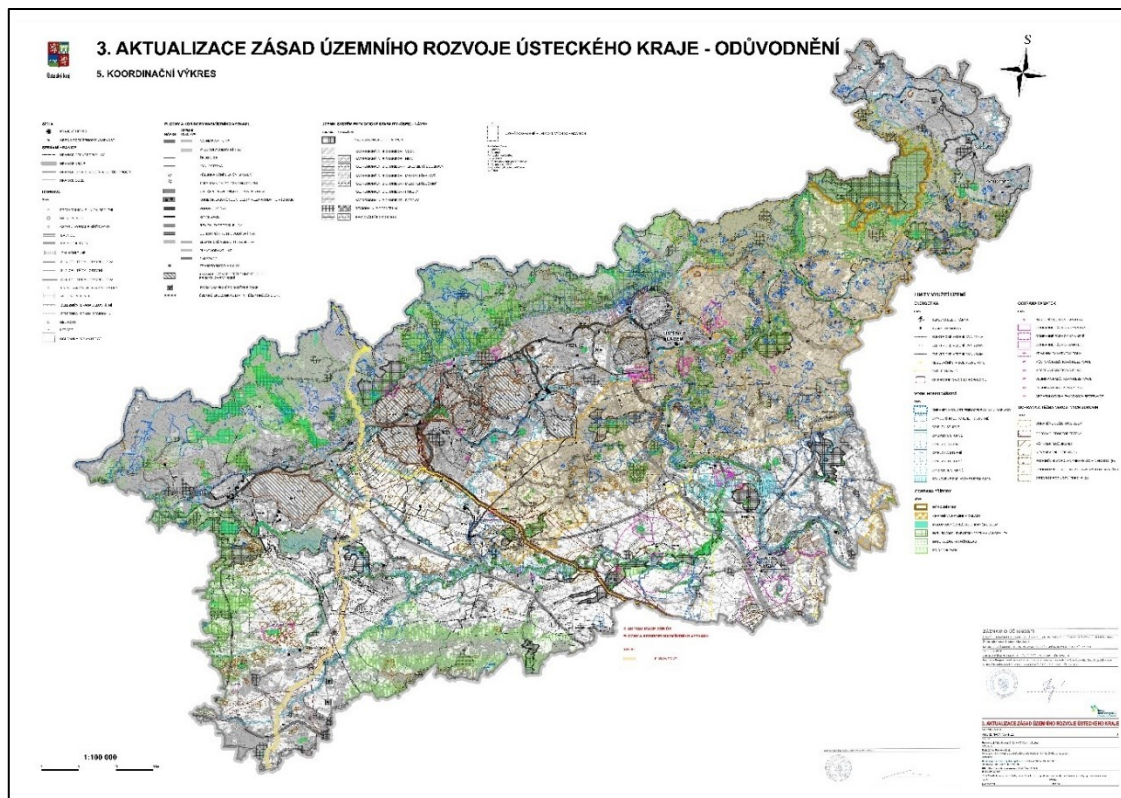

Obrázek 16: Mapa administrativního členění České republiky ⁵⁴

Záměry, které vyplývají z PÚR a nově i z ÚRP, má kraj povinnost bezprodlně do ZÚR zpracovat, avšak díky finanční náročnosti může kraj posečkat na další podněty vyžadující aktualizaci ZÚR z důvodu velké finanční náročnosti na vytvoření dokumentace. Aktualizace ZÚR se provádí na základě zprávy o uplatňování ZÚR, kterou zpracovává krajský úřad minimálně jednou za čtyři roky. Z té vzejdou požadavky na vymezení nových koridorů, které jsou mimo jiné prověřeny a zpracovány v PÚR. Správce technické infrastruktury, anebo jiný žadatel, který potřebuje své záměry uplatnit do ZÚR rychleji, má možnost si své záměry nechat zpracovat i na návrh oprávněného investora. Takovýto návrh musí schválit zastupitelstvo daného kraje a dle pokynů zastupitelstva se žadatel může finančně podílet na zpracování dané dokumentace. Přípravu dokumentace nemusí zpracovávat samotný krajský úřad prostřednictvím svého úřadu územního plánování, ale může si nechat dokumentaci zpracovat autorizovaným architektem, který může přípravu dokumentace ještě více urychlit, jelikož je více

⁵⁴ Ministerstvo vnitra České republiky: Mapový portál [online]. 2021 [cit. 2021-4-28]. Dostupné z: <https://portal-vnitro.hub.arcgis.com/>

motivovaný finanční odměnou, která mu náleží na základě výběrového řízení na vypracování dokumentace dané aktualizace ZÚR. Projednání dokumentace je úkol pouze samotného krajského úřadu a finanční náhrada za samotné projednání aktualizace ZÚR na návrh oprávněného investora krajskému úřadu nenáleží.

Obrázek 17: Koordinační výkres 3. Aktualizace Zásad územního rozvoje Ústeckého kraje⁵⁵

4.4.3. Vymezování koridorů pro záměry přenosové soustavy v ZÚR, standardy koridorů

Provozovatel přenosové soustavy využívá obou způsobů vymezování koridorů pro jeho záměry. Pro záměry, které potřebuje urychleně zpracovat do ZÚR a nemůže čekat na úplnou aktualizaci ZÚR vyvolanou zprávou o uplatňování ZÚR, využívá možnosti zpracování územního koridoru pro jeho rozvojový záměr na návrh oprávněného investora. Ve většině případů je aktualizace ZÚR na návrh oprávněného

⁵⁵ Portál digitální mapy veřejné správy Ústeckého kraje: 3. Aktualizace ZÚR Ústeckého kraje (účinná od 17.2.2019) [online]. [cit. 2021-4-28]. Dostupné z: <https://geoportal.kr-ustecky.cz/gs/3-aktualizace-zur-uk>

investora projednaná a vydaná za kratší dobu, jelikož řeší pouze určitou oblast zájmů v daném území. Tím pádem se k dané aktualizaci uplatní méně stanovisek, námitek a připomínek, které jsou během jednotlivých stupňů projednávání potřeba vyhodnotit a zpracovat. U záměrů, které není potřeba urychleně zpracovat do ZÚR se využívá standardního postupu, tedy vymezení záměru na základě zprávy o uplatňování ZÚR.

Návrh ZÚR pořídí krajský úřad na základě zadání, které schvaluje zastupitelstvo kraje, nebo na základě zprávy o uplatňování ZÚR a k tomuto návrhu zajistí krajský úřad vyhodnocení vlivů na udržitelný rozvoj území. Do tohoto návrhu jsou zpracovány koridory pro rozvojové záměry přenosové soustavy, které jsou vymezené v PÚR. Záměry, které nejsou součástí PÚR mohou být v návrhu ZÚR zpracovány také, pokud jejich vymezení nevyloučí ministerstvo prostřednictvím svého stanoviska dle § 37 stavebního zákona. Data pro vymezení koridorů jsou přejímána z ÚAP nebo od provozovatele přenosové soustavy, pro něhož je daný rozvojový záměr zpracováván. Pokud se jedná o aktualizaci ZÚR, může být použit § 42a stavebního zákona o zkráceném postupu pořizování aktualizace ZÚR. Ten lze použít pouze u záměrů, které jsou řešeny invariantně a u záměrů, u kterých z obdržených stanovisek vyplynula potřeba zpracování posouzení vlivů na životní prostředí, ze kterých ale nevyplýval požadavek na variantní řešení. Zkrácený postup pořizování znamená, že je během pořizování upuštěno od společného jednání a pořizování se posouvá rovnou do veřejného projednání. Takovýto postup musí ale schválit zastupitelstvo kraje a lze jej použít pouze u aktualizací ZÚR, ne u projednávání nové dokumentace ZÚR.⁵⁶

V opačném případě krajský úřad vypíše termín společného projednání a návrh ZÚR zašle dotčeným orgánům a ministerstvům, kteří mají možnost k návrhu uplatnit svá vyjádření a stanoviska. V případě, že rozvojový záměr navazuje na rozvojové záměry sousedních zemí, tedy záměr má mezinárodní význam, je tento návrh za pomoci oprávněných ministerstev zaslán dotčeným státům a je jim nabídnuta konzultace. Pokud sousední stát o konzultaci projeví zájem, krajský úřad se společně s ministerstvy konzultací účastní a vzniklé požadavky a úpravy zpracuje do návrhu ZÚR. Krajský úřad následně vyhodnotí výsledky projednání, které zpracuje do návrhu ZÚR pro veřejné

⁵⁶ Stavební zákon a další předpisy. Texty všech předpisů k 1.1.2021: ÚZ. Ostrava. Sagit, 2006-, s. 26-27. ISBN 978-80-7488-431-3.

projednání. Pokud návrh ZÚR obsahuje varianty řešení, krajský úřad vybere nejvýhodnější variantu a nechá ji schválit zastupitelstvem kraje. Schválení variant může obsahovat i podmínky k úpravě daných variant. Následně poté se může přistoupit k veřejnému projednání návrhu ZÚR.⁵⁷

Upravený a posouzený návrh ZÚR rozešle krajský úřad ministerstvu, dotčeným újezdním vojenským úřadům, obcím s rozšířenou působností a obcím v řešeném území společně s obcemi s nimi sousedícími. K návrhu mohou obce, oprávnění investoři a zástupci veřejnosti podat námítky. Dotčené orgány mohou uplatnit svá stanoviska, ale pouze k záměrům, které byly na základě výstupů ze společného projednání změněny a nebyly součástí předchozího stanoviska. Všichni ostatní mohou uplatnit připomínky. Uplatnění námitek, připomínek a stanovisek je možné pouze do sedmi dnů od veřejného projednání. K později uplatněným námítkám, připomínkám a stanoviskům se nepřihlíží. Obdržené námítky, připomínky a stanoviska krajský úřad vyhodnotí a zapracuje do návrhu ZÚR po veřejném projednání. Pokud během zapracování podaných připomínek, námitek a stanovisek vznikne potřeba k podstatné úpravě návrhu ZÚR, musí se v takovém případě konat opakované veřejné projednání. Lze ale tuto konfliktní část z návrhu ZÚR vyjmout a rozdělit tak projednávanou aktualizaci na dvě samostatné části. Nekonfliktní část aktualizace ZÚR je možné samostatně vydat.⁵⁸

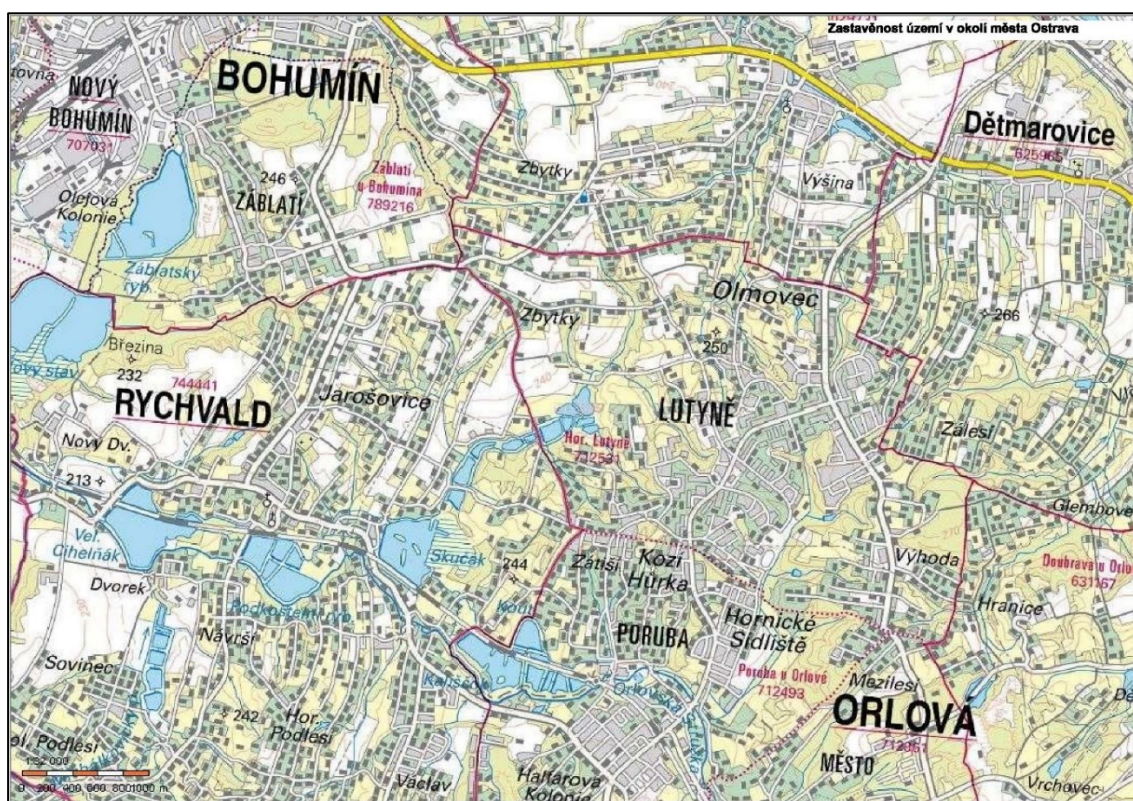
Krajský úřad, po zapracování a vyhodnocení veškerých námitek, připomínek a stanovisek, předloží návrh ZÚR pro vydání krajskému zastupitelstvu. Součástí tohoto návrhu je odůvodnění návrhu ZÚR a vyhodnocení přezkumu s PÚR, úkoly územního plánování a ostatní platnou legislativou. Zastupitelstvo na základě předloženého návrhu ještě jednou prověří, zda tento návrh není v rozporu se stanovisky a PÚR. V případě, že je návrh ZÚR pro vydání zpracován správně a v souladu se všemi předpisy a stanovisky, může zastupitelstvo tuto dokumentaci vydat.⁵⁹

⁵⁷ Stavební zákon a další předpisy. Texty všech předpisů k 1.1.2021: ÚZ. Ostrava. Sagit, 2006-, s. 27-28. ISBN 978-80-7488-431-3.

⁵⁸ Stavební zákon a další předpisy. Texty všech předpisů k 1.1.2021: ÚZ. Ostrava. Sagit, 2006-, s. 27-28. ISBN 978-80-7488-431-3.

⁵⁹ Stavební zákon a další předpisy. Texty všech předpisů k 1.1.2021: ÚZ. Ostrava. Sagit, 2006-, s. 26. ISBN 978-80-7488-431-3.

Pro záměry přenosové soustavy uplatňované do ZÚR je během projednání návrhu ZÚR požadováno vymezení koridoru o šířce 300 m. Jedná se o dostatečnou šíři koridoru, která zabezpečuje případné úhyby z trasy vyvolané limity daného území a projednáním během projektové přípravy záměru. Šíře koridoru pro technickou infrastrukturu není nijak pevně v legislativě ukotvena. Pokud již při zapracovávání koridoru do ZÚR provozovatel přenosové soustavy ví o limitech a problémových úsecích, může požadovat o vymezení koridoru ve větší šíři, například i 500 m. Toho se využívá u rozvojových záměrů, které jsou plánovány v rozsáhlém zastavěném území. Takovéto území je například v okolí města Ostrava, kde díky zastavěnosti území není možné projektovat rozvojový záměr do územního koridoru o šíři 300 m, jak je uvedeno na obrázku č. 18.

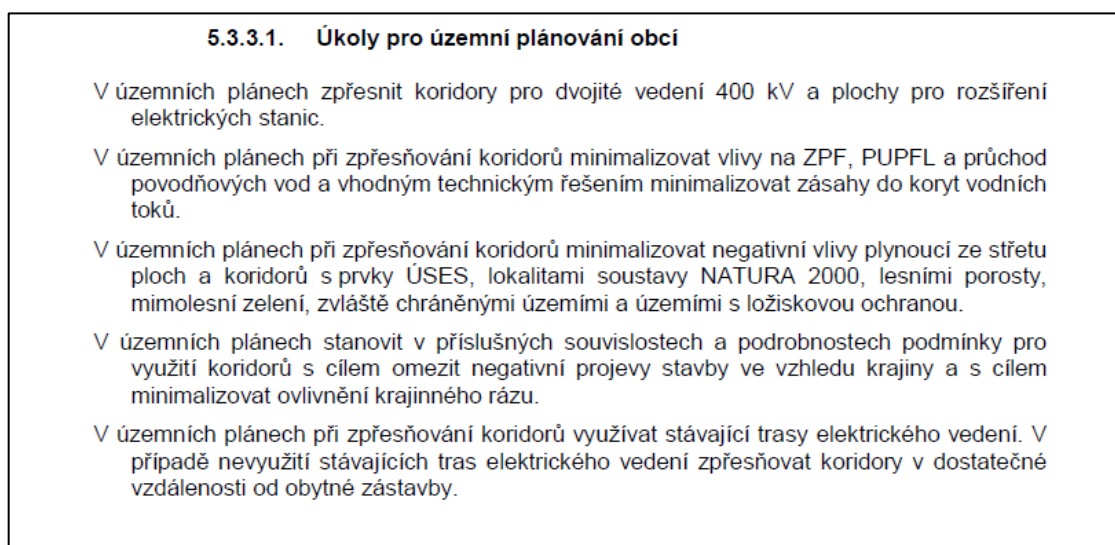

Obrázek 18: Zastavěnost území v okolí města Ostrava ⁶⁰

⁶⁰ Český úřad zeměměřičský a katastrální: Nahlížení do katastru nemovitostí [online]. [cit. 2021-4-28]. Dostupné z: <http://sgi-nahlizenidokn.cuzk.cz/marushka/default.aspx?themeid=3&&MarQueryId=6D2BCEB5&MarQParam0=64103&MarQParamCount=1&MarWindowName=Marushka>

Provozovatel přenosové soustavy sleduje celý průběh projednání návrhu ZÚR až do doby jejího vydání. Pakliže během projednávání vzniknou potřeby koordinace záměrů s ostatními správci technických infrastruktur, dochází ke koordinaci a upřesnění podmínek křížení budoucích, ale i stávajících zařízení a staveb. Výsledky těchto koordinačních jednání jsou zaneseny do návrhu ZÚR, jakožto podmínky křížení koridorů s ostatní technickou infrastrukturou. Jelikož jsou koridory pro přenosovou soustavu přebírány z PÚR a ÚRP, ze kterých vyplývá, že se jedná o záměry prioritní s celorepublikovým významem, je provozovatelem přenosové soustavy sledováno, zda odpovídající vymezení bude uplatněno i do ZÚR.

Ve vydané ZÚR jsou následně pokyny a úkoly pro územní plánování obcí, jakým způsobem mají koridory pro přenosovou soustavu, ale nejen pro ni, vymezovat a prověřovat do svých územních plánů. Takovéto úkoly jsou patrné z obrázku č. 19, na kterém jsou zobrazeny úkoly pro územní plánování obcí pro koridory elektroenergetiky ze Zásad územního rozvoje Plzeňského kraje v úplném znění po Aktualizaci č. 4.

Obrázek 19: Úkoly pro územní plánování obcí vyplývající ze ZÚR Plzeňského kraje ⁶¹

⁶¹ Geoportál Plzeňského kraje [online]. Plzeň, 2019 [cit. 2021-03-20]. Dostupné z: http://geoportal.plzensky-kraj.cz/gs/data/uploads/zur_pk/aktualizace_c4/ZURPK_uplne_zneni_po_A4.pdf/

4.4.4. Územní plán – ÚP

Územní plán je dalším nástrojem územního plánování, kterým se územní plánování dostává do správy samotné obce. Obec sama, za pomoci autorizovaného architekta, anebo za využití úřadu územního plánování, který je pro tyto potřeby zřízen u obcí s rozšířenou působností, může pořizovat a schvalovat územní plán. Územní plán, jakožto koncepční dokument dané obce, řeší správní území celé obce. Stanovuje zastavěné a zastavitelné území, velký důraz je ale kladen také na ochranu přírody, tedy nezastavitelné území, rozvoj všech ostatních krajinných hodnot, ochranu architektonického a archeologického dědictví a dalších. Jak již bylo řečeno u nadřazené dokumentace, a vyplývá tak i z obrázku č. 15, obec má povinnost do svého územního plánu převzít z nadřazené územně plánovací dokumentace rozvojové záměry a pro ně určené plochy a koridory s tou možností, že může dané plochy a koridory zpřesnit se souhlasem dotyčného správce technické infrastruktury, pro kterého byl daný rozvojový záměr v nadřazené územně plánovací dokumentaci vymezen. Obec má povinnost bezodkladně záměry vymezené v PÚR, ÚRP a zpřesněné v ZÚR do svého územního plánu vymežit. Obec každé 4 roky zpracovává zprávu o uplatňování územního plánu s pomocí které vyhodnotí změny v území vyplývající z nadřazené dokumentace, ale také změn vyplývajících z konkrétních podmínek a omezeních v daném území, a na základě výsledků této zprávy může doporučit vypracovat změnu územního plánu nebo, v krajních případech, kdy limity vymezené v platném územním plánu nekorespondují s limity a potřebami daného území, doporučit pořízení nového územního plánu.⁶²

Zpřesňování koridorů znamená, že koridor pro vedení ZVN, který je v ZÚR vymezen plochou o šíři 300 m, může obec při pořizování územního plánu zúžit. Takto zpřesněný koridor musí být ale v souladu se ZÚR či ÚRP, tedy nesmí územně vybočovat z koridoru vymezeného v nadřazené územně plánovací dokumentaci, a s takovou změnou musí souhlasit správce technické infrastruktury, pro jehož záměr byl tento koridor v nadřazené územně plánovací dokumentaci vymezen. Šíře koridoru pro záměr realizace nového vedení ZVN 300 m vyplývá z omezení a limitů v dotčených oblastech,

⁶² Stavební zákon a další předpisy. Texty všech předpisů k 1.1.2021: ÚZ. Ostrava. Sagit, 2006-, s. 29-36. ISBN 978-80-7488-431-3.

Jelikož je při projektové přípravě daného rozvojového záměru zapotřebí počítat také s rezervou potřebnou pro manévrování v území. Záměr musí být ve vymezeném koridoru realizovatelný, a pokud by se při přípravě záměru vyskytla omezení, vyplývající z limitů daného území, či nemožnost splnění technických či ekonomických požadavků, musí být pro daný záměr uvažovaná určitá prostorová rezerva, ve kterém se umístění záměru může realizovat. Zpřesnění převzatých koridorů je z důvodu zvětšení procentuálního využití území a také z podstaty samotných dokumentací. Jelikož územní plán řeší konkrétní území v měřítku 1 : 5 000, nechá se dle něho blíže specifikovat, jaká konkrétní část území bude potřebná pro samotnou realizaci záměru. Zpřesňování koridorů ale musí korespondovat také s aktuální připraveností daného rozvojového záměru. Tedy, pokud již byla trasa prověřena například pomocí ÚTS, která vyloučila různé varianty řešení právě z důvodu technických omezení či limitů v daném území, je možné vyloučené plochy z koridorů vymezených v územních plánech vyloučit. Pokud ale prověřování trasy a variant záměru stále probíhá, zpřesnění koridorů není na místě a správce technické infrastruktury požaduje převzetí koridorů v rozsahu, jaký stanovuje nadřazená územně plánovací dokumentace. Zpřesnění koridoru může následně proběhnout při změně územního plánu, jakmile bude trasa záměru prověřena a zpřesněním koridoru v územním plánu tak dojde k jejímu zakotvení.^{63;64}

Stejně jako u ZÚR má správce technické infrastruktury možnost žádat o změnu územního plánu na základě žádosti oprávněného investora. Pořízení takové změny může být podmíněno částečnou nebo úplnou úhradou nákladů na pořízení, avšak nikoli za samotné projednání.⁶⁵

⁶³ TUŠER, Jaroslav. Obec a územní plánování: postavení a činnost obcí v územním plánování. Vydání: čtvrté. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, odbor územního plánování, 2019. ISBN 978-80-7538-216-0.

⁶⁴ MORKUS, Josef, Lucie POLÁKOVÁ, Petr LEPEŠKA, et al. Vymezení koridorů veřejné dopravní a technické infrastruktury v územním plánu: metodické doporučení. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2017. ISBN 978-80-7538-151-4.

⁶⁵ Stavební zákon a další předpisy. Texty všech předpisů k 1.1.2021: ÚZ. Ostrava. Sagit, 2006-, s. 25-31. ISBN 978-80-7488-431-3.

4.4.5. Vymezení ochranného pásma vedení elektrické energie v ÚP

Ochranné pásmo elektroenergetického vedení je specifická plocha, ve které není možné provádět typy činností, které zakazuje energetický zákon. Ochranné pásmo je jedním z mnoha limitů, který se zpracovává do grafické i textové části územního plánu. Při zpracování územního plánu má zpracovatel, potažmo pořizovatel, který zpracovává data kontroluje a předává zpracovateli, povinnost tento limit zpracovat do územního plánu. Ochranné pásmo je jeden z mnoha typů limitů v daném území, který je nutné převzít bez jakékoliv možnosti úpravy. V ideálním případě je v textové části územního plánu uvedeno, jaké činnosti a využití ploch se s ochranným pásmem neslučují. To ale není běžnou praxí a při kontrole a zkoumání územních plánů lze nalézt chybně zpracovaná ochranná pásma.

V územním plánování je běžné setkat se s problémem, že architekt, který má oprávnění na zpracovávání části technické infrastruktury, nemá přehled o správné terminologii a tím do územních plánů zanáší zmatečná označení. Například dochází k záměně vedení ZVN za vedení VVN. To by, pokud je na danou záležitost nahlíženo laickým pohledem, neměl být velký problém. Jenže pakliže si občan, který studuje daný územní plán, ve kterém se nachází tato chyba, přečte tuto informaci a pokouší se zjistit přesný rozsah ochranného pásma, například na svém pozemku, tato záměna může vést k velké dezinformaci. Zjistí si, že vlastník přenosové soustavy provozuje vedení VVN na napěťové hladině 220 kV a dle energetického zákona zjistí, že této napěťové hladině přísluší ochranné pásmo 15 m od krajního vodiče a v domnění, že se pohybuje mimo ochranné pásmo si na svůj pozemek v ochranném pásmu umístí například stavbu, která nevyžaduje ohlášení ani územní rozhodnutí či stavební povolení, jako je například skleník, bazén, pergola atp. Odhadem z průmětu vodičů si odměří vzdálenost 15 m a začne stavbu realizovat. Až provozovatel přenosové soustavy při své pravidelné kontrole a údržbě zařízení zjistí, že mu do ochranného pásma vedení ZVN s napěťovou hladinou 400 kV zasahuje pěti metry stavba, která se svým způsobem využití neslučuje s ochranným pásmem elektroenergetického zařízení a že k takovéto stavbě neexistuje žádné vyjádření či souhlas s činností v ochranném pásmu. Souhlas s činností v ochranném pásmu je totiž potřeba pro všechny činnosti v ochranném pásmu, tedy i na realizaci staveb, která nevyžadují povolení ani ohlášení, i na vysekávání krajnic komunikací, které ochranné pásmo pouze protínají. Odstranění takové stavby je poté velice obtížné. Vina ale není pouze na straně vlastníka pozemku, nebo v tomto případě

tedy stavitele, který si měl před výstavbou zjistit informace o ochranných pásmech od provozovatele daného zařízení a požádat ho o jeho souhlas. Část viny nese i pořizovatel a zpracovatel územního plánu, který tuto dezinformaci do územního plánu zanesl. Provozovatel přenosové soustavy, ale i ostatní správci technických infrastruktur si proto hlídají správné vyznačení ochranného pásma v územních plánech, jak v grafické, tak v textové části s využitím správné odborné terminologie.

Je také zapotřebí sledovat, jaké plochy se do územního plánu dostávají a zda neznamenají nějaké riziko pro dotčené ochranné pásmo, pokud dojde k vymezení plochy v ochranném pásmu. Například není správné do územního plánu do plochy ochranného pásma vymezovat plochy pro zastavění, a to ať už pro trvalé, rekreační či jiné využití. Pořizovatel územního plánu může argumentovat, že vymezení takové plochy není v nesouladu s metodickými pokyny územního plánování ani se zákonem, ale pro vlastníky, kteří vlastní dotčené pozemky a pro které se dané plochy vymezují znamená toto řešení značné omezení. Ministerstvo pro místní rozvoj vydává metodiku, jakým způsobem se mají vymezovat koridory pro technickou infrastrukturu do územních plánů. Tato metodika se ale týká pouze koridorů pro rozvojové záměry a neexistuje metodika, jakým způsobem a jak postupovat při umísťování ploch do územního plánu, které zasahují do ochranných pásem. Navržené plochy by měly korespondovat s omezeními, která vyplývají z energetického zákona. V ochranném pásmu jsou zakázané činnosti, které by ohrozily život a zdraví osob či jejich majetek a bezpečnost provozu daného zařízení. Z důvodu vlivů elektrického zařízení, pro které ochranné pásmo vzniklo, vyplývá, že by se v blízkosti a obzvláště pod zařízením neměli pohybovat osoby, jejichž život a zdraví by mohlo provozem a poruchou na elektroenergetickém zařízení být ohroženo. Navržené plochy, jejichž využití je v územním plánu striktně definováno, by měly s touto skutečností korespondovat. Konkrétní rozbor využitelnosti těchto ploch a posouzení na slučitelnost s plochou ochranného pásma je rozebrán v kapitole 5.

Při umísťování různých ploch pro stavby stavebníci často argumentují tím, že stavby budou vymezeny mimo ochranné pásmo a v ochranném pásmu bude mít vlastník pouze například zahradu, ale ani plocha zahrady se s ochranným pásmem neslučuje, protože zahrada je plocha s častým výskytem osob, které se v ochranném pásmu zdržují déle, než je nutné. Ohledně zahrady je i omezení s ochranou majetku, jelikož není možné si danou zahradu oplotit. Provozovatel přenosové soustavy musí mít neomezený přístup do ochranného pásma v případě řešení nenadálých situací

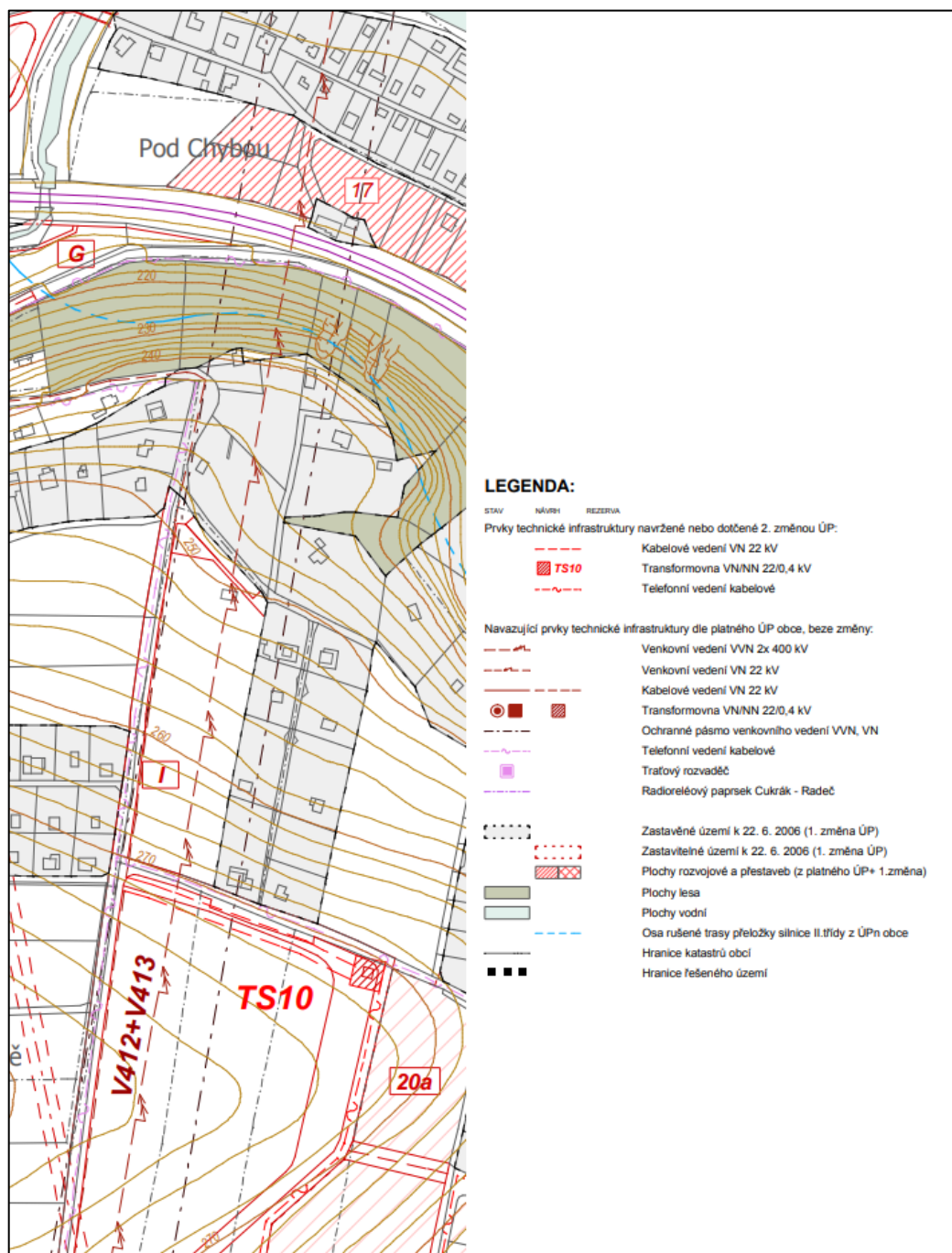
a oplocení mu vykonávání této činnosti může značně ztížit. Vymezováním ploch, jejichž využití se neslučuje s ochranným pásmem má za následek mystifikaci dotčených vlastníků, kteří nabývají dojmu, že své pozemky mohou užívat v souladu s územním plánem, ale na omezení vyplývající z ochranného pásma zapomínají a proti omezením s vlastníkem technické infrastruktury bojují různými způsoby.

Stejný problém je i například u ploch k zalesnění, jelikož ochranné pásmo se neslučuje s funkčním využitím plochy lesa. V ochranném pásmu je zakázáno vysazovat porosty vyšší než 3 m a pokud dojde k takové situaci, že se porosty vyšší než 3 m v ochranném pásmu vyskytují, je potřeba dané ochranné pásmo od takovýchto porostů vyčistit a vzrostlé stromy pokácet. Pořizovatel územního plánu ale opět může argumentovat tím, že jelikož se ochranné pásmo neslučuje s tímto funkčním využitím a omezení vyplývá přímo z energetického zákona, budou zde vysazeny pouze porosty dosahující výšky maximálně 3 m a podmínka bude dodržena. Jenže tímto způsobem dochází opět k mystifikaci vlastníků, kteří například neznají omezení vyplývající z ochranného pásma daného zařízení a jelikož jim územní plán umožňuje danou plochu zalesnit, tak ji například i bez souhlasu vlastníka technické infrastruktury zalesní. Následně se poté provozovatel přenosové soustavy dostává do konfliktu s vlastníky při ořezávání stromů v ochranných pásmech.

Z hlediska provozovatele přenosové soustavy by bylo nejvýhodnější, pokud by do ochranného pásma nebyly vymezovány žádné plochy s rozdílným způsobem využití, aby nedocházelo k narušování ochranného pásma a ohrožování provozu přenosové soustavy. Na obrázku č. 20 je ukázka vymezených ploch pro bydlení v ochranném pásmu elektroenergetického zařízení, které nebyly konzultovány a koordinovány s dotčeným provozovatelem daného elektroenergetického zařízení. Vzhledem k tomu, že komplikovanost území je v každé obci různá, nejde na těchto zásadách trvat a občas musí dojít ke kompromisu mezi pořizovatelem územního plánu, tedy vlastníkem, a provozovatelem technické infrastruktury. Z pohledu energetického zákona je jasně definované, jaké stavby a plochy s konkrétním využitím být v ochranném pásmu nesmějí a ostatní je pouze na úsudku daného pořizovatele, potažmo zpracovatele, a vůli vlastníka technické infrastruktury.

Ochranné pásmo by mělo být v územním plánu zobrazeno v grafické části ve výkresu technické infrastruktury a popsáno v textové části. V některých případech

pro potřeby odůvodnění územního plánu je zobrazeno také v koordinačním výkresu územního plánu.

Obrázek 20: Ukázka vyobrazení ochranného pásma vedení ZVN 400 kV v Územním plánu Zadní Třebáň s vymezenými plochami pro bydlení v ochranném pásmu ⁶⁶

⁶⁶ Oficiální stránky obce Zadní Třebáň: Úřad / Dokumenty [online]. [cit. 2021-4-01]. Dostupné z: <https://www.zadnitreban.cz/urad-2/dokumenty/uzemni-plan-obce/>

4.4.6. Vymezení koridoru pro záměr vedení zvláště vysokého napětí v ÚP

Vedení přenosové soustavy jsou specifická zařízení jak svým charakterem, technickým řešením, tak vymezením koridorů pro realizaci takovýchto záměrů do územních plánů obcí. Do územních plánů se ale nevymezují pouze koridory pro budoucí realizaci rozvojových záměrů. V územním plánu jsou vymezeny veškeré rozvojové plochy, ať ty pro výstavbu rodinných domů, průmyslové plochy, plochy výroby a skladování, lesní plochy, ale také nezastavitelné území, prvky ochrany přírody, lesa atp. Veškeré tyto plochy je zapotřebí zkoordinovat, aby územní plán stanovoval nějakou určitou koncepci rozvoje území. Koridory pro rozvojové záměry nových vedení elektrické energie se z podstaty vymezují co nejdále od zastavitelného území a koncepce územního plánu by měla být taková, aby se zastavěné území co nejméně přibližovalo koridorům pro tato vedení a stávajícím zařízením. Při vymezování územních koridorů pro rozvojové záměry je zapotřebí uvažovat do budoucna, jelikož po realizaci záměru dojde k odstranění koridoru z územního plánu, při kterém dojde k jeho nahrazení stavem nového vedení. Po realizaci tedy bude v územním plánu vymezena osa vedení, vyložení vodičů a rozsah ochranného pásma. Při plánování koridorů je tedy potřeba pohlídat, aby v jeho blízkosti či střetu nebyly vymezeny nějaké plochy s rozdílným způsobem využití, které by následně neumožňovali bezpečný provoz elektroenergetického zařízení.

Koridory pro technickou infrastrukturu se vymezují dvěma způsoby. Zvolení správného vymezení koridoru je závislé na charakteru zařízení, který je pro tuto stavbu určen. Pokud se jedná například o rozvojový záměr nové dálnice, využije se možnost vymezení koridoru pro tento záměr jako nepřekryvný. Tedy do jeho plochy nelze umístit jinou plochu s rozdílným způsobem využití a po realizaci daného záměru musí dojít ke změně územního plánu, která uvede plochu pro daný záměr do souladu se skutečným rozsahem zrealizované stavby. Až po následné změně územního plánu lze do uvolněných, zbytkových, ploch vymezení nové plochy s rozdílným způsobem využití.

Druhý způsob vymezení koridoru pro technickou infrastrukturu, jakou může být právě vedení ZVN, je překryvný koridor. Tento koridor umožňuje střety s ostatními plochami a koridory, ale pouze za podmínky, že realizace záměrů, pro které byly ostatní plochy vymezené ve střetu s územním koridorem pro rozvojový záměr přenosové soustavy, neztíží nebo znemožní realizaci záměru hlavního, tedy vedení ZVN. To, že je vedení ZVN označeno za záměr hlavní, bylo již zdůvodněno. Jedná se o stavbu technické infrastruktury ve veřejném zájmu a koridor pro takovýto záměr musí být v územním

plánu výrazně označen. Označení je provedeno tak, že se jedná o veřejně prospěšnou stavbu s možností vyvlastnění a pro takovéto záměry je v grafické a textové části vymezeno speciální místo. Takovéto koridory jsou v územním plánu zakresleny do výkresu veřejně prospěšných staveb a opatření. Není pevně definované, jakým přesným způsobem se takovéto záměry dále v územních plánech označují. Jelikož řešení každého územního plánu je velmi individuální, je potřeba na tuto skutečnost brát zřetel. Každý územní plán je originální autorské dílo. Správce technické infrastruktury by měl dbát na to, aby v územním plánu byly tyto koridory pro jeho záměry vymezeny tak, jak požaduje, aby byly v souladu s platnou legislativou a aby vymezení územního koridoru pro rozvojový záměr v územním plánu umožňovalo realizaci stavby. Ukázka vymezeného územního koridoru v územním plánu je znázorněna na obrázcích č. 21 a obrázku č. 22.

[d9] Na konec kapitoly 3. Zásobování el. energií se přidává nový odstavec včetně tabulky ve znění: „ÚP vymezuje koridor nadmístního významu v oblasti elektroenergetiky, který je v souladu s nadřazenou ÚPD PÚR ČR v platném znění. Jedná se o koridor mezinárodního a republikového významu CT.Ee40b pro umístění vedení ZVN 400kV Kočín – Slavětice.

Koridory nadmístního významu v oblasti elektroenergetiky

označení	účel koridoru	katastrální území
KORIDOR TECHNICKÉ INFRASTRUKTURY NADMÍSTNÍHO VÝZNAMU		
CT.Ee40b	Vedení ZVN 400 kV Kočín – Slavětice	Ševětín

[d10] V kapitole 4. Zásobování teplem a plynem, produktovody v podkapitole s názvem: *Vysokotlaké plynovody* ve třetí větě se text, který zní: „1. aktualizace ZÚR JČK“ nahrazuje novým ve znění. „ZÚR JČK v platném znění“.

[d11] Na konec kapitoly 4. Zásobování teplem a plynem, produktovody se přidává text, který zní:

OBECNÉ PODMÍNKY PRO VYUŽITÍ KORIDORŮ TECHNICKÉ INFRASTRUKTURY NADMÍSTNÍHO VÝZNAMU

Vymezené koridory: CT.Ee40b a TI-VTL.1

- *Podmínky využití ploch s rozdílným způsobem využití, které jsou v koridorech technické infrastruktury vymezeny, se neuplatní, pokud by toto využití znemožnilo, ztížilo nebo ekonomicky znevýhodnilo využití koridoru pro které je daný koridor určen. Zejména je vyloučeno povolování nových staveb pro bydlení, rekreaci, občanskou vybavenost, výrobu a skladování.*
- *v místě překryvu koridoru technické infrastruktury místního či nadmístního významu s koridorem dopravní infrastruktury místního nebo nadmístního významu, stávajícím prvkem technické infrastruktury nebo s prvkem ÚSES, je podmínkou zajištění koordinace obou záměrů v bezkolizním mimoúrovňovém křížení,*
- *po započetí užívání dokončené stavby, pro kterou je koridor určen, nemusí proběhnout změna územního plánu, uplatní se podmínky využití ploch s rozdílným způsobem využití, které byly vymezeny v rámci koridoru, s tím, že je třeba zohlednit novou stavbu v území a její ochranná pásma jako limit.*
- *koridory slouží pro dočasný zábor ploch pro samotnou realizaci staveb technické infrastruktury;*
- *z výše uvedených důvodů jsou koridory stanoveny jako veřejně prospěšné stavby s možností vyvlastnění“*

Obrázek 22: Návrh Změny č. 4 Územního plánu Ševětín s textovým vymezením koridoru pro dvojité vedení zvláště vysokého napětí 400 kV ⁶⁸

4.4.7. Regulační plán – RP

Regulační plán je posledním v řadě územně plánovacích dokumentací, který při řešení konkrétního území zachází do největších podrobností. Regulační plán stanoví v řešené ploše podrobné podmínky pro využití pozemků, a pro umístění a uspořádání staveb. Z toho vyplývá, že regulační plán je pořizován především pro zastavitelnou

⁶⁸ Oficiální stránky obce Ševětín: Úřední deska [online]. [cit. 2021-2-23]. Dostupné z: https://www.sevetin.cz/cache/0b_UP_Sevetin_zm4_textova_cast_2021_02_01_VP.pdf

a pro zastavěnou část území. Využívá se ale také k stanovení podmínek využití pozemků, pro umístění a uspořádání staveb veřejné infrastruktury a vymezení veřejně prospěšných staveb. Řešeným územím regulačního plánu je vždy nějaká část území obce, pro kterou je v územním plánu definován požadavek na zpracování regulačního plánu jako způsobu určení využití dané plochy. Regulační plán se tedy zpracovává z podnětu vyplývajícího z územního plánu či ZÚR a pokud z této územně plánovací dokumentace vyplývá, může si o něj zažádat fyzická nebo právnická osoba, ale může být pořízen také z podnětu Ministerstva obrany v ploše vojenského újezdu, zastupitelstva kraje a obce.⁶⁹ V praxi se využívá také toho, že územní plán obce v sobě obsahuje i prvky regulačního plánu. Legislativa takovéto řešení umožňuje, a takovéto řešení se uplatňuje v případech, kdy obec nechce například finančně ani časově zatěžovat dotčené vlastníky řešených parcel. V takových případech musí mít ale obec jasné požadavky a představy na využití daných pozemků.

4.5. Mechanismy ovlivňující povolení staveb v ochranném pásmu vedení elektrické energie

4.5.1. Zastavěné území

Zastavěným územím se rozumí území vymezené jako zastavěné v územním plánu nebo pořízené a vymezené dle stavebního zákona podle § 58 až § 60. Pokud obec nemá zastavěné území vymezené ani jedním z uvedených postupů, je jako zastavěné území brán intravilán, který je vymezený v mapách evidence nemovitostí ke dni 1. září 1966.⁷⁰

Pokud obec nemá územní plán, může si tedy na svém území vymežit zastavěné území, na základě kterého může následně obec plánovat svůj územní rozvoj a rozhodovat o umístování staveb na území obce. Vymezením zastavěného území se nové stavby soustředí pouze do prostoru vymezeného zastavěného území a na jeho rozhraní. Dochází

⁶⁹ Stavební zákon a další předpisy. Texty všech předpisů k 1.1.2021: ÚZ. Ostrava. Sagit, 2006-, s. 31-36. ISBN 978-80-7488-431-3.

⁷⁰ Vymezení zastavěného území: Metodický pokyn [online]. Ministerstvo pro místní rozvoj – Ústav územního rozvoje, září 2013 [cit. 2021-4-28]. Dostupné z: <http://www.uur.cz/images/8-stanoviska-a-metodiky/04-vymezeni-zastaveneho-uzemi.pdf>

tak k ochraně nezastavěného území, na kterém není možno realizovat stavby. Stavby mimo zastavěné území lze umísťovat pouze pokud se jedná o:

- stavby, pro které byly pravomocně povoleny k 31.12.2006 stavby technické infrastruktury,
- stavby, které jsou zrealizované podle urbanistické studie, která měla být pracována do 31.12.2006 a měla by být v evidenci územně plánovací činnosti,
- stavby které jsou určeny výhradně pro bydlení a jež mají společnou hranici s pozemky v zastavěném území,
- stavby pro zemědělství, jejichž součástí mohou být tři bytové jednotky a
- stavby občanského vybavení, které mají též, jako u staveb určených pro trvalé bydlení, společnou hranici s pozemky umístěnými ve vymezeném zastavěném území.^{71;72;73}

Při umísťování staveb dle vymezeného zastavěného území a jeho kritérií může nastat situace, že bude umísťovaná stavba do ochranného pásma elektroenergetického vedení. Stavebník musí požádat o souhlas s umístěním stavby do ochranného pásma elektroenergetického zařízení vlastníka dotčené technické infrastruktury a pokud tak neučiní, měl by toto stanovisko po stavebníkovi požadovat stavební úřad umísťující stavbu. Bez tohoto stanoviska není možné stavbu na základě zastavěného území do ochranného pásma umístit. Pro samotnou realizaci stavby si stavebník musí požádat správce dotčené technické infrastruktury o souhlas s činností v ochranném pásmu.

4.5.2. Územní rozhodnutí

Územní rozhodnutí je nástroj, který se váže na územně plánovací dokumentaci. Na základě územního rozhodnutí lze umísťovat stavby, zařízení a měnit jejich způsob

⁷¹ Vymezení zastavěného území: Metodický pokyn [online]. Ministerstvo pro místní rozvoj – Ústav územního rozvoje, září 2013 [cit. 2021-4-28]. Dostupné z: <http://www.ur.cz/images/8-stanoviska-a-metodiky/04-vymezeni-zastaveneho-uzemi.pdf>

⁷² Stavební zákon a další předpisy. Texty všech předpisů k 1.1.2021: ÚZ. Ostrava. Sagit, 2006-, s. 35-36. ISBN 978-80-7488-431-3.

⁷³ Obec a územní plánování. Texty všech předpisů k 1.1.2021: Postavení a činnost obcí v územním plánování. Čtvrté. Prah, Brno: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, odbor Územního plánování, Ústav územního rozvoje, 2019, s. 18-20. ISBN 978-80-7538-216-0.

užívání. Například v dnešní době stále oblíbenější výstavba brownfieldů, tedy přestavba starých a nevyužívaných výrobních hal na objekty sloužící k bydlení. Dále se na základě územního rozhodnutí mění využití území a chrání důležité zájmy v území. Územní rozhodnutí může být:

- o umístění stavby nebo zařízení,
- o změně využití území,
- o změně vlivu užívání stavby na území,
- o dělení nebo scelování pozemků,
- o ochranném pásmu.⁷⁴

Stavební zákon definuje různé typy územních řízení, jejichž výstupem je územní rozhodnutí. Jedná se o územní řízení dle § 84 až 90 stavebního zákona, zjednodušené územní řízení dle § 95 stavebního zákona a územní řízení s posouzením vlivů na životní prostředí dle § 94a až § 94i stavebního zákona. Územní rozhodnutí platí 2 roky ode dne nabytí právní moci a jeho platnost lze prodloužit až na 5 let. Pokud bylo během této doby vydáno na stavbu, na kterou bylo vydáno územní rozhodnutí, stavební povolení, územní rozhodnutí nepozbývá platnosti.⁷⁵

Na začátku územního řízení obesílá stavební úřad účastníky řízení, jejichž určení a počet je závislý na typu a rozsahu stavby, které se v územním řízení posuzuje. Pokud probíhá územní řízení nad pozemky, které zasahují do ochranného pásma elektroenergetického zařízení, má správce tohoto zařízení právo se stavebního řízení zúčastnit a vyjádřit se, zda s navrhovaným záměrem souhlasí či nikoliv. K územnímu řízení je zapotřebí stanovisko správce technické infrastruktury dle § 86 stavebního zákona. Toto stanovisko si většina žadatelů obstarává před podáním žádosti o územní rozhodnutí. Pokud tak ale žadatel neučinil, stavební úřad by ho k tomu měl vyzvat.

Správce technické infrastruktury si při zahájení územního řízení kontroluje, zdali byly všechny jeho připomínky k návrhu umístěvaného záměru akceptovány a zapracovány. Pokud by správce elektroenergetického zařízení neměl možnost

⁷⁴ Stavební zákon a další předpisy. Texty všech předpisů k 1.1.2021: ÚZ. Ostrava. Sagit, 2006-, s. 47-48. ISBN 978-80-7488-431-3.

⁷⁵ Obec a územní plánování. Texty všech předpisů k 1.1.2021: Postavení a činnost obcí v územním plánování. Čtvrté. Praha, Brno: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, odbor Územního plánování, Ústav územního rozvoje, 2019, s. 35. ISBN 978-80-7538-216-0.

se územních řízení účastnit, neměl by následně možnost ovlivnit dotčení svých zařízení v případě pochybení stavebního úřadu.

Pokud žadatel splnil všechny zákonem dané podmínky pro vydání územního rozhodnutí, stavební úřad posoudí soulad jeho záměru s územně plánovací dokumentací a všemi stanovisky a v kladném případě žadateli vydá územní rozhodnutí.

4.5.3. Územní souhlas

Územní souhlas je dalším z nástrojů, kterým se povolují stavby. Územní souhlas je nejrychlejší pro schvalování nových staveb, ale pouze pro ty, které jsou v zastavěném území nebo v zastavitelné ploše a daný záměr nezmění poměry v daném území. Současně pro záměr, pro který je vydáván územní souhlas, nesmí být potřeba budovat novou veřejnou dopravní a technickou infrastrukturu. Územní souhlas nelze vydat pro záměry, které vyžadují závazné stanovisko k posouzení vlivů na životní prostředí dle příslušného zákona.⁷⁶

Pro některé stavby, které se svým rozsahem a účelem shodují s podmínkami uvedenými v § 96 odstavce 2 stavebního zákona, postačí pouze územní souhlas. Pokud stavebník plánuje realizaci drobnější stavby, do které spadá například výstavba skleníku, pergoly, kůlny na nářadí, přístřešku pro domácí zvěř (drobné stavby sloužící k rekreačním účelům), nemusí být pro realizaci této stavby zapotřebí ani územní souhlas. Přesné vymezení takovýchto drobných záměrů je uvedeno v § 79 a § 80 stavebního zákona. Stavební zákon za účelem urychlení výstavby určitého typu staveb, jako jsou například dráhy, místní komunikace, vodní díla, zařízení pro uskladnění radioaktivního odpadu, zařízení sloužící pro přenos elektrické energie atp. (konkrétně definováno v § 15 odstavci 1 písmene b) až d) a § 16 odstavci 2 písmene b) stavebního zákona) definuje takzvaný společný souhlas, kdy součástí tohoto společného souhlasu je jak územní souhlas, tak souhlas s ohlášeným provedením stavebního záměru.⁷⁷ Provozovatel přenosové soustavy může společného souhlasu využít k povolení a realizaci přeložek svých zařízení,

⁷⁶ Stavební zákon a další předpisy. Texty všech předpisů k 1.1.2021: ÚZ. Ostrava. Sagit, 2006-, s. 56-57. ISBN 978-80-7488-431-3.

⁷⁷ Obec a územní plánování. Texty všech předpisů k 1.1.2021: Postavení a činnost obcí v územním plánování. Čtvrté. Prah, Brno: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, odbor Územního plánování, Ústav územního rozvoje, 2019, s. 36-37. ISBN 978-80-7538-216-0.

kteřé jsou vyvolané například jiným stavebním záměrem, například dálnicí, vysokorychlostní železnicí atp. Díky tomuto jednoduchému a rychlému způsobu povolení stavby není potřeba zdlouhavých územních a stavebních řízení, které by mohly způsobit časové prodlevy i na realizaci stavebního záměru, který tuto přeložku elektroenergetického zařízení vyvolal.

Pokud stavebník plánuje svůj stavební záměr zrealizovat na pozemku zasahující do ochranného pásma či přímo v ochranném pásmu elektroenergetického zařízení, je povinen si pro účely vydání územního souhlasu obstarat stanovisko správce technické infrastruktury do stavebních řízení dle § 96 stavebního zákona. Správce dotčené technické infrastruktury pomocí tohoto mechanismu reguluje výstavbu v ochranných pásmech svých zařízení. Pokud si žadatel neobstará stanovisko do řízení dle § 96 stavebního zákona, měl by ho k tomu stavební úřad, který vydává územní souhlas, vyzvat.

Pro záměry, pro které není zapotřebí územní souhlas a ani ohlášení stavby platí, že před realizací si musí stavebník obstarat souhlas s činností v ochranném pásmu elektroenergetického zařízení u dotčeného správce. Pokud neobdrží souhlas s realizací svého drobného stavebního záměru, nemůže v takovém případě svůj stavební záměr realizovat. Pokud by došlo k realizaci stavebního záměru bez uvedeného souhlasu s činností v ochranném pásmu, může dotčený provozovatel elektroenergetického zařízení podat podnět k dotčenému stavebnímu úřadu k zahájení řízení o odstranění stavby dle § 129 stavebního zákona, popřípadě jejího vyvlastnění dle zákona č. 184/2006 Sb., zákon o odnětí nebo omezení vlastnického práva k pozemku nebo ke stavbě (zákon o vyvlastnění), ve znění pozdějších předpisů.

4.5.4. Územní opatření

Územní opatření je mechanismus, kterým může rada obce, popřípadě z důvodu nečinnosti této rady nebo většího řešeného území rada kraje, vydat územní opatření o stavební uzávěře nebo územní opatření o asanaci území.⁷⁸

Územní opatření o stavební uzávěře je dokument, který se vydává z důvodu zákazu nebo omezení stavební činnosti, a to za účelem ochrany území, které by mohlo

⁷⁸ Stavební zákon a další předpisy. Texty všech předpisů k 1.1.2021: ÚZ. Ostrava. Sagit, 2006-, s. 59. ISBN 978-80-7488-431-3.

být dle platné územně plánovací dokumentace znehodnoceno, anebo je toto využití v rozporu s pořizovanou územně plánovací dokumentací. Obec, popřípadě kraj, tímto opatřením získá čas, během kterého může být projednána změna nebo nová územně plánovací dokumentace. Během platnosti tohoto opatření nelze na dotčeném území umístit nebo povolit nový stavební záměr. Toto opatření se nevztahuje na stavby, na které již bylo vydáno stavební povolení a realizace stavebního záměru tak mohla být započata.⁷⁹

Územní opatření o asanaci území je dokument, který se vydává na území postižené živelní pohromou, havárií, anebo jsou na území závadné stavby. Tímto opatřením se vydávají podmínky k odstranění těchto dopadů a stanovují podmínky pro budoucí využití zasaženého území.⁸⁰

Tato opatření platí pro veškeré nové stavby, které mohou být umístované do ochranného pásma elektroenergetického zařízení, ale také pro samotné stavby elektroenergetického zařízení. Za účelem umožnění výstavby technické infrastruktury může být v územním opatření uvedena výjimka, dle které mohou být stavby technických infrastruktur, jako jsou přeložky stávajících zařízení či realizace nových elektroenergetických vedení, realizovány. Správce technické infrastruktury si ale k zahájenému řízení o stavební uzávěře musí podat námitku, ve které bude tuto výjimku požadovat.

4.5.5. Územně plánovací informace

Územně plánovací informace je informativní dokument, o který si může žadatel zažádat dle § 21 stavebního zákona orgán územního plánování. Na základě této žádosti jsou žadateli poskytnuty informace o podmínkách využívání a změn v území, podmínkách pro vydání regulačního plánu, územního rozhodnutí a územního souhlasu, včetně seznamu dotčených orgánů. Orgánem územního plánování může být dle působnosti úřad územního plánování, obecní úřad pověřený výkonem činnosti pořizovatele územně plánovací dokumentace, krajský a stavební úřad. Platnost

⁷⁹ Obec a územní plánování. Texty všech předpisů k 1.1.2021: Postavení a činnost obcí v územním plánování. Čtvrté. Prah, Brno: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, odbor Územního plánování, Ústav územního rozvoje, 2019, s. 38-39. ISBN 978-80-7538-216-0.

⁸⁰ Tamtéž.

této informace je pouze jeden rok od jejího vydání nebo do doby, dokud nedojde ke změnám v území. V takovém případě ale úřad, který územně plánovací informaci vydal, musí žadateli sdělit, že k takovéto změně došlo.⁸¹

Součástí územně plánovací informace nejsou uvedeni dotčení správci technické infrastruktury. Žadatel si pro získání těchto informací může požádat dotčený stavební úřad a na základě těchto informací může požádat dotčené správce technické infrastruktury o sdělení o poloze a podmínkách napojení dle § 161 stavebního zákona.

⁸¹ Stavební zákon a další předpisy. Texty všech předpisů k 1.1.2021: ÚZ. Ostrava. Sagit, 2006-, s. 16. ISBN 978-80-7488-431-3.

5. Návrh vymezení ploch v územním plánu zasahující do ochranného pásma vedení elektrické energie

5.1. Rozbor jednotlivých typů ploch s rozdílným způsobem využití

Územní plány vymezují plochy s rozdílným způsobem využití a koridory za účelem zajištění různých podmínek pro konkrétní zájmy, pro které jsou tyto plochy určeny dle vyhlášky č. 501/2006 Sb., o obecných požadavcích na využívání území, ve znění pozdějších předpisů. Při zpracovávání územního plánu se postupuje dle zadání územního plánu, který schvaluje zastupitelstvo dané obce a definuje oblasti, kterými se má zpracovatel územního plánu zabývat. Jedná se například o vymezení zastavitelného území v konkrétní lokalitě dané obce, kde je například zájem samotné obce o vymezení těchto ploch. Posoudit a zpracovat tento požadavek ale musí architekt, který územní plán dané obce zpracovává v návaznosti na všeobecné požadavky územního plánování, požadavky na ochranu zemědělského půdního fondu, ochranu lesa a spoustu dalších. Konkrétní zpracování a posouzení, zda byly všechny platné podmínky a metodiky pro vymezení konkrétní plochy splněny je poté posuzováno při samotném projednávání daného územního plánu.

Pro navrhování ploch ve střetu s vedením elektrické energie je legislativa benevolentnější. Využití ochranných pásem elektroenergetických zařízení omezuje energetický zákon, avšak do územního plánování tento zákon nikterak nezasahuje. Plochy vymezené v územním plánu jsou pouze jakousi vizí, která postupuje k dalšímu posouzení dle energetického zákona až v navazujících stupních realizace této vize. Spoléhá se tedy na ochranu ochranného pásma až v řízení dle stavebního zákona při územním či stavebním řízení. Vymezením ploch v územním plánu zasahující do ochranného pásma je tedy pouze na uvážení samotného architekta. Ministerstvo pro místní rozvoj ani žádná jiná organizace blíže nespecifikovala podmínky vymezení ploch s rozdílným způsobem využití do územního plánu, které by se neslučovaly s podstatou daného elektroenergetického zařízení a jeho ochrany vyplývající z energetického zákona. Jak již bylo napsáno, vymezením ploch neslučitelných s charakterem elektroenergetického zařízení investoři a vlastníci nabývají nenaplnitelné očekávání. Investují své finanční

prostředky na vymezení této plochy pro svůj záměr, avšak tento krok jim stále nezaručuje, že jejich záměr bude realizovatelný.

Konkretizovat slučitelnost jednotlivých ploch s rozdílným způsobem využití s ochranným pásmem elektroenergetického zařízení není zcela možné. Je to z toho důvodu, že legislativa a metodiky nabízí architektům v tomto směru svobodu, jelikož konkrétní využití jednotlivých ploch s rozdílným způsobem je velmi pestré. Některé způsoby využití daných ploch jsou slučitelné s omezeným provozem v ochranném pásmu a některé jsou naopak neslučitelné. Přenáší se tak odpovědnost z architekta územního plánu na investora stavebního záměru v dané ploše s rozdílným způsobem využití, aby si následně zjistil konkrétní využitelnost dané plochy a všechna omezení vyplývající z umístění této plochy. Architekt územního plánu by měl předpovídat jednotlivé způsoby využití daných ploch a měl by tak územní plán koncipovat. Pokud bude územní plán obsahovat i prvky regulačního plánu, což ale pro vydání územního plánu není nutné, lze do územního plánu umístit i plochy s rozdílným způsobem využití, které mohou být pro vymezení a následné užití nevhodné ve střetu s ochranným pásmem elektroenergetického zařízení. Součástí textové části musí být uvedeny limity vyplývající z tohoto ochranného pásma, tedy definovat nevhodnost umístění jednotlivých způsobů využití pro konkrétní plochu s rozdílným způsobem využití a výslovně uvedena neslučitelnost s provozem elektroenergetického zařízení. To je nezbytné i pro plochy, které jsou s provozem elektroenergetického zařízení slučitelné, tedy aby omezení plynoucí z charakteru ochranného pásma elektroenergetického zařízení byla k jednotlivým plochám vymezených v územním plánu blíže specifikována. Investoři a vlastníci daných pozemků, do kterých vymezené plochy zasahují, a kteří uvažují nad realizací záměru v ploše ve střetu s ochranným pásmem, díky tomu mohou s tímto omezením hned od počátku studií a projektových příprav svého stavebního záměru počítat.

V následujících bodech budou posouzeny na slučitelnost s elektroenergetickým zařízením jednotlivé typy ploch s rozdílným způsobem využití dle vyhlášky č. 501/2006 Sb., které jsou dále blíže specifikovány Metodickým pokynem Ministerstva pro místní rozvoj ze dne 24. 10. 2019 o standardech vybraných částí územního plánu (dále také „Metodický pokyn“), které je možné v územních plánech vymezovat. Přílohou č. 1 této diplomové práce je souhrnná tabulka, která jednoduše vyjadřuje možnost vymezení

jednotlivých ploch s rozdílným způsobem využití do ochranného pásma elektroenergetického vedení o napěťové hladině 220 kV a 400 kV.

5.1.1. Plochy bydlení – B

První kategorií ploch s rozdílným způsobem využití jsou plochy bydlení, které jsou označovány písmenem B. Tyto plochy jsou určeny pro bydlení v rodinných domech, bytových domech, veřejná prostranství a související dopravní a technickou infrastrukturu. Do těchto ploch lze zahrnout i ostatní stavby a zařízení, které ale nesnižují kvalitu prostředí a pohodu bydlení v celé vymezené ploše. Podmínkou je, aby byly slučitelné s bydlením a sloužily zejména obyvatelům v této vymezené ploše.⁸² Metodický pokyn tento druh plochy s rozdílným způsobem využití člení podrobněji podle charakteru a specifických vlastností na:

- bydlení venkovské – značeno BV,
- bydlení individuální, značeno BI,
- bydlení všeobecné, značeno BO,
- bydlení hromadné, značeno BH
- a bydlení jiné, značeno BX.⁸³

Metodický pokyn tyto plochy detailněji charakterizuje a definuje, jaké je jejich přípustné využití a na jakých základech mají být stavěny regulativy těchto ploch. Tyto plochy jsou v územním plánu vymezeny za účelem zajištění podmínek bydlení v příjemném a klidném prostředí, bezpečného pobytu a každodenní rekreaci a odpočinku obyvatel. Obecně lze říci, že součástí těchto ploch jsou převážně stavby rodinných domů a bytů, které jsou energetickým zákonem zakázány bez písemného souhlasu vlastníka technické infrastruktury realizovat v ochranném pásmu, a tedy se tyto stavby neslučují s provozem elektroenergetického zařízení. V plochách pro bydlení vzniknou rodinné domy, popřípadě byty a součástí těchto domů jsou i zahrady, kde si lidé chtějí umístit bazén, skleník, a další různé stavby sloužící pro rekreaci a odpočinek, které z pohledu stavebního zákona v určitých případech nevyžadují stavební povolení, dokonce ani

⁸² Stavební zákon a další předpisy. Texty všech předpisů k 1.1.2021: ÚZ. Ostrava. Sagit, 2006-, s. 281. ISBN 978-80-7488-431-3.

⁸³ Standard vybraných částí územního plánu – metodický pokyn. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, odbor Územního plánování, 2019. ISBN 978-80-7538-236-8.

stavební ohlášení. Oplocením daného pozemku si lidé budou chtít chránit svůj majetek a zařízení. Všechny tyto činnosti a doplňkové stavby reguluje v ochranném pásmu energetický zákon a z hlediska bezpečnosti a zdraví lidí je nevhodné, aby se lidé v ochranném pásmu zdržovali po dobu delší, než je nezbytně nutné.

Využití těchto ploch se neslučuje s bezpečnostními a ochrannými požadavky jak na provoz elektroenergetického zařízení, tedy vedení elektrické energie ZVN a VVN, tak na zdraví obyvatelstva. Z těchto důvodů není vhodné, aby všechny druhy ploch bydlení byly vymezovány v územních plánech do střetu s elektroenergetickým zařízením a jeho ochranným pásmem. Zřízení těchto ploch v ochranném pásmu elektroenergetického zařízení způsobuje vlastníkově elektroenergetického zařízení komplikace při plánovaných, ale i neplánovaných údržbových pracích, pro které je ochranné pásmo mimo jiné zřízeno.

5.1.2. Plochy rekreace – R

Další, druhou kategorií ploch s rozdílným způsobem využití jsou plochy rekreace, které jsou označovány písmenem R. Tyto plochy jsou určeny pro rodinnou rekreaci, stavby, které souvisejí a jsou slučitelné s rekreací, jako jsou zařízení koupališť, tábořišť, veřejných prostranství atd. Do těchto ploch lze zahrnout i ostatní stavby a zařízení, které nesnižují kvalitu prostředí ve vymezené ploše a jsou slučitelné s rekreačními aktivitami.⁸⁴

Metodický pokyn dále člení plochy rekreace na:

- rekreace individuální – značeno RI,
- rekreace – zahrádkové osady, značeno RZ,
- rekreace – oddechové plochy, značeno RO,
- rekreace hromadná – rekreační areály, značeno RH
- a jiná rekreace, značeno RX.⁸⁵

Jako u ploch bydlení detailněji popisuje jednotlivé druhy ploch rekreace Metodický pokyn. Vzhledem k rozsáhlým možnostem využití těchto ploch budou

⁸⁴ Stavební zákon a další předpisy. Texty všech předpisů k 1.1.2021: ÚZ. Ostrava. Sagit, 2006-, s. 281. ISBN 978-80-7488-431-3.

⁸⁵ Standard vybraných částí územního plánu – metodický pokyn. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, odbor Územního plánování, 2019. ISBN 978-80-7538-236-8.

jednotlivé plochy popsány detailně a samostatně posouzeny na slučitelnost s ochranným pásmem elektroenergetického zařízení.

Rekreace individuální (RI):

Plochy pro individuální rekreaci zahrnují plochy pro stavby využívané k rekreaci, jako jsou například chatové oblasti. Součástí mohou být přilehlé dopravní a technické komunikace.⁸⁶

Obecně lze říci, že součástí těchto ploch jsou stavby, které jsou v ochranném pásmu zakázané realizovat bez souhlasu vlastníka tohoto zařízení. Tyto plochy jsou určeny pro odpočinek obyvatel a rekreatů a dochází zde ke shlukování lidí. Z těchto důvodů se plochy pro individuální rekreaci neslučují s bezpečnostními a ochrannými požadavky na provoz elektroenergetického zařízení a na zdraví obyvatelstva, a proto není vhodné, aby plochy individuální rekreace byly vymezovány v územních plánech do střetu s elektroenergetickým zařízením a jeho ochranným pásmem.

Rekreace – zahrádkové osady (RZ):

Plochy pro individuální rekreaci – zahrádkové osady zahrnují plochy pro pěstitelské aktivity, které jsou konány formou rekreační aktivity. Součástí těchto pozemků mohou být malé vodní toky a plochy, jako jsou například jezírka, technická a dopravní infrastruktura, jako je například rozvod užitkové vody pro zalévání, příjezdové komunikace či rozvod elektrické energie pro potřeby zahradničení.⁸⁷

Součástí těchto ploch je možné umístit stavby, které nepodléhají řízení dle stavebního zákona, jako jsou skleníky, bazény atp. Za splnění podmínek, že žádná stavba, kterou energetický zákon v ochranném pásmu vylučuje nebude zrealizována v ochranném pásmu elektroenergetického zařízení, mohou být plochy rekreace – zahrádkové osady po další koordinaci s daným vlastníkem elektroenergetického zařízení vymezovány v územním plánu do ochranného pásma

⁸⁶ Standard vybraných částí územního plánu – metodický pokyn. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, odbor Územního plánování, 2019. ISBN 978-80-7538-236-8.

⁸⁷ Tamtéž.

tohoto zařízení. Podmínky ochranného pásma a z něj vyplývajících omezení musí být ve vztahu k těmto plochám v územním plánu uvedeny.

Rekreace – oddechové plochy (RO):

Plocha rekreace – oddechové plochy zahrnují pozemky přírodního charakteru pro rozsáhlé rekreační a sportovní aktivity a vyznačují se minimalizací staveb. Využití těchto ploch je například pro oddechové a piknikové louky, přírodní sportoviště pro běh, cyklistiku, procházky atp. Součástí těchto ploch mohou být pěší a cyklistické komunikace, malé vodní plochy a toky, popřípadě přírodní koupaliště.⁸⁸

Ochranné pásmo elektroenergetického zařízení má za úkol chránit zdraví lidí a z této podstaty je vhodné při návrhu konkrétního využití těchto ploch minimalizovat dobu pobytu rekreaantů v ochranném pásmu elektrického zařízení. U vedení ZVN a VVN je přípustné, aby byly tyto plochy do územních plánů vymezovány ve střetu s ochranným pásmem tohoto zařízení, avšak při finálním návrhu řešení je potřeba navrhované pěší a cyklistické trasy situovat tak, aby ke křížení elektroenergetického zařízení a jeho ochranného pásma docházelo příčně, tedy se co nejvíce minimalizovala plocha pěších a cyklistických tras skrze ochranné pásmo elektroenergetického zařízení. Je potřeba také pamatovat na to, že v ochranném pásmu elektroenergetického zařízení nesmí být porosty vyšší, než 3 metry. Plochy pro shlukování lidí a odpočinkové plochy situovat tak, aby nezasahovaly do ochranného pásma a o případnou zeleň je zapotřebí pravidelně pečovat. V ochranném pásmu ale není možné umísťovat lavičky a různá sezení a odpočinkové stanoviště. Cyklostezky a komunikace by neměly být situovány v blízkosti stožárových konstrukcí. Podmínky ochranného pásma a z něj vyplývajících omezení musí být v územním plánu ke konkrétním plochám uvedeny.

Rekreace hromadná – rekreační areály (RH)

Plochy hromadné rekreace – rekreační areály jsou určeny výhradně pro rekreaci s vyšší koncentrací rekreaantů. Plochy jsou vymezované pro stavby sloužící k ubytování a

⁸⁸ Standard vybraných částí územního plánu – metodický pokyn. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, odbor Územního plánování, 2019. ISBN 978-80-7538-236-8.

stravování a pro stavby a zařízení, které jsou využívány v rámci těchto rekreačních středisek.⁸⁹

Obecně lze říci, že součástí těchto ploch jsou stavby, které v ochranném pásmu omezuje energetický zákon a v plochách přilehajících k těmto stavbám se shlukují lidé za účelem rekreace a odpočinku. Tyto stavby a využití těchto ploch se neslučuje s bezpečnostními a ochrannými požadavky na stavby a pohyb osob v ochranném pásmu. Z těchto důvodů není vhodné, aby rekreace hromadné – rekreační areály byly vymezovány v územních plánech do střetu s elektroenergetickým zařízením a jeho ochranným pásmem.

Rekreace jiná (RX)

Pokud plánuje architekt v územním plánu vymezit plochy rekreace, které nevystihuje ani jedna kategorie z výše uvedeného, může takové plochy zařadit do ploch rekreace jiné. Takové plochy lze na slučitelnost s elektroenergetickým zařízením posoudit až dle konkrétního návrhu. Takové navržené plochy je vhodné zkonzultovat se správcem a provozovatelem daného elektroenergetického zařízení. Také pro ně platí výše zmíněné omezení a podmínky ochranného pásma a z něj vyplývajících omezeních musí být ke konkrétním plochám územním plánu specifikovány.

5.1.3. Plochy občanského vybavení – O

Další kategorií ploch s rozdílným způsobem využití jsou plochy občanského vybavení, které jsou označovány písmenem O. Tyto plochy jsou určeny převážně pro pozemky a stavby zajišťující občanskou vybavenost pro vzdělávání a výchovu, sociální služby, veřejnou správu, ochranu obyvatelstva, zdravotní služby atp. Tyto plochy musí být vymezovány v přímé návaznosti na dopravní infrastrukturu a být z nich přístupné.⁹⁰ Metodický pokyn dále člení plochy občanské vybavenosti na:

- občanské vybavení veřejné – značeno OV,
- občanské vybavení komerční – značeno OK,

⁸⁹ Tamtéž.

⁹⁰ Stavební zákon a další předpisy. Texty všech předpisů k 1.1.2021: ÚZ. Ostrava. Sagit, 2006-, s. 281. ISBN 978-80-7488-431-3.

- občanské vybavení – sport – značeno OS,
- občanské vybavení lázeňské – značeno OL,
- občanské vybavení – hřbitovy – značeno OH a
- občanské vybavení jiné – značeno OX.⁹¹

Metodický pokyn pro tyto plochy dále specifikuje konkrétní využití. Všechny plochy občanského vybavení jsou vymezovány především pro stavby, jako jsou kulturní domy, zdravotní střediska, lázeňské a sportovní areály a stavby pro komerční občanskou vybavenost, jako jsou prodejny potravin, obchodní centra, ubytovací zařízení atd. Jedná se tedy o plochy převážně určené pro stavby, které nelze v ochranném pásmu realizovat. Tyto plochy slouží primárně k shlukování lidí a z toho důvodu se využití těchto ploch neslučuje s bezpečnostními a ochrannými požadavky jak na provoz elektroenergetického zařízení, tak na zdraví obyvatelstva. Z těchto důvodů není vhodné, aby všechny druhy ploch občanského vybavení byly vymezovány v územních plánech do střetu s elektroenergetickým zařízením a jeho ochranným pásmem.

5.1.4. Plochy veřejných prostranství – P

Plochy veřejných prostranství jsou v územních plánech označovány písmenem P. Tyto plochy zahrnují stávající a navrhované plochy pro veřejná prostranství a další plochy pro dopravní a technickou infrastrukturu. Většinou jsou navrhovány tak, aby navazovaly na plochy občanského vybavení.⁹² Metodický pokyn dále člení plochy veřejných prostranství na:

- vybraná veřejná prostranství s převahou zpevněných ploch – značeno PP,
- vybraná veřejná prostranství s převahou zeleně – značeno PZ a
- vybraná veřejná prostranství jiná – značeno PX.⁹³

Plochy vybraných veřejných prostranství s převahou zpevněných ploch jsou obvykle náměstí, tržiště, nábřeží, bulváry atp., které mají prostorovou a komunikační funkci. Jejich plocha bývá převážně zpevněná a jejich vymezení do ochranného pásma

⁹¹ Standard vybraných částí územního plánu – metodický pokyn. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, odbor Územního plánování, 2019. ISBN 978-80-7538-236-8.

⁹² Standard vybraných částí územního plánu – metodický pokyn. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, odbor Územního plánování, 2019. ISBN 978-80-7538-236-8.

⁹³ Tamtéž.

elektroenergetického zařízení je vhodné pro konkrétní typ dané plochy zkonzultovat s daným provozovatelem technické infrastruktury. Pokud bude v dané ploše docházet ke shlukování lidí, kteří na dané místo přijdou například na demonstraci, trhy atp., není vhodné, aby takovéto plochy byly vymezovány do územního plánu ve střetu s elektroenergetickým zařízením, které by mohlo ohrozit zdraví těchto lidí. Pokud se ale bude jednat o veřejné prostranství typu nábřeží, korza atp. a ochranné pásmo elektroenergetického zařízení bude tato plocha pouze přetínat s minimalizováním plochy střetu, je možné takovouto plochu do ochranného pásma vymezit. Je potřeba, aby omezení, vyplývající z ochranného pásma byla k této ploše v územním plánu definována.

Plochy vybraných veřejných prostranství s převahou zeleně jsou podobné plochám rekreace – oddechové plochy. Jedná se o plochy, jež se často vymezují v zastavěných plochách s řízeně založenou zelení. Tyto plochy je možné vymezovat do územních plánů v kolizi s elektroenergetickým zařízením a jeho ochranným pásmem za dodržení stejných podmínek, jako jsou uvedeny pro plochy rekreace – oddechové plochy.

5.1.5. Plochy zeleně – Z

Plochy zeleně se vymezují do územních plánů za účelem zajištění vhodných podmínek pro vegetaci v území. Doplňují plochy určené pro trvalou vegetaci, jako jsou plochy lesní a přírodní. Tyto plochy se také využívají k dotvoření urbanistické koncepce a uspořádání krajiny. Zahrnují pozemky nelesní vegetace, která nepodléhá zvláštní ochraně dle zákona o ochraně přírody. Další využití těchto ploch nesmí výrazněji snížit její hlavní využití anebo omezit koncepční řešení zeleně na dané ploše. Tyto plochy nedefinuje stavební zákon a jejich užití a definice vyplývá pouze z Metodického pokynu.⁹⁴ Metodický pokyn dále člení plochy zeleně na:

- zeleň – parky a parkově upravené plochy, značeno ZU,
- zeleň – zahrady a sady, značeno ZZ,
- zeleň sídelní, značeno ZS,
- zeleň ochranná a izolační, značeno ZO,

⁹⁴ Standard vybraných částí územního plánu – metodický pokyn. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, odbor Územního plánování, 2019. ISBN 978-80-7538-236-8.

- zeleň přírodního charakteru, značeno ZP a
- zeleň jiná, značeno ZX.⁹⁵

Všechny kategorie ploch zeleně jsou slučitelné s elektroenergetickým zařízením. Je tedy možné je v územním plánu do ochranného pásma vymežit. Podmínky a omezení vyplývající pro ochranné pásmo z energetického zákona by měly být k dané ploše v územním plánu uvedeny. Jedná se například o maximální výšku porostů 3 metry a zákaz činností, které by mohly ohrozit život a zdraví lidí, bezpečnost a spolehlivost elektroenergetického zařízení atp. například není možné umisťovat odpočinkové plochy a místa určená ke shlukování lidí v ochranném pásmu elektroenergetického zařízení.

5.1.6. Plochy smíšené obytné – S

Smíšené obytné plochy jsou kombinací ploch obytných a občanského vybavení. Tyto plochy se vymezují v případech, kdy není vhodné členit území, ale je nezbytné omezit umísťování staveb a zařízení, které by snižovaly kvalitu prostředí, ve kterém jsou umísťovány. Většinou se tyto plochy vymezují poblíž stávající výstavby, kde vlivem historického vývoje vznikaly podobné plochy, tedy kombinace občanského vybavení a obytných ploch. Do těchto ploch nelze umísťovat stavby, které by narušovaly užívání staveb a zařízení ve svém okolí, jako je například přetížení dopravních komunikací vlivem jejich provozu a povoleny jsou pouze stavby, které odpovídají umístění do ploch bydlení a občanského vybavení.⁹⁶ Metodický pokyn dělí plochy smíšené obytné do těchto dalších skupin:

- smíšené obytné venkovské, značeno SV,
- smíšené obytné městské, značeno SM,
- smíšené obytné centrální, značeno SC a
- smíšené obytné jiné, značeno SX.⁹⁷

Do smíšených obytných ploch je možné umísťovat stavby související s bydlením a staveb pro občanskou vybavenost, mající místní i nadmístní význam. Do těchto ploch

⁹⁵ Tamtéž.

⁹⁶ Stavební zákon a další předpisy. Texty všech předpisů k 1.1.2021: ÚZ. Ostrava. Sagit, 2006-, s. 282. ISBN 978-80-7488-431-3.

⁹⁷ Standard vybraných částí územního plánu – metodický pokyn. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, odbor Územního plánování, 2019. ISBN 978-80-7538-236-8.

je také možné umísťovat zeleň a malé vodní toky a plochy. Z tohoto důvodu je částečně přípustné, po koordinaci s vlastníkem a provozovatelem dotčené technické infrastruktury, aby se plochy smíšené obytné vymezovaly do ochranného pásma vedení ZVN a VVN. To ale pouze za předpokladu, že ve střetu s elektroenergetickým zařízením nebudou umísťovány stavby, pro které jsou tyto plochy určeny. V územním plánu ale musí být pro informaci vlastníků a případných investorů uvedeny podmínky vyplývající z dotčeného ochranného pásma.

5.1.7. Plochy dopravní infrastruktury – D

Plochy dopravní infrastruktury se vymezují samostatně pouze v případech, kdy charakter dopravní stavby není slučitelný s plochami jiného způsobu využití. To je například z důvodu intenzity a negativních vlivů. Pokud je dopravní infrastruktura slučitelná s jinými plochami využití, umísťují se stavby dopravní infrastruktury v rámci těchto jiných ploch. Dopravní plochy se také vymezují samostatně v případě zajištění dopravní obslužnosti výrobních a skladovacích ploch, ploch občanského vybavení a pro plochy těžby. Stavební zákon definuje jako plochy dopravní infrastruktury plochy silniční dopravy, drážní dopravy, letecké dopravy, vodní dopravy a logistická centra jako plochy kombinované dopravy.⁹⁸ Metodický pokyn tyto plochy více rozvádí a člení na:

- doprava silniční, značeno DS,
- doprava drážní, značeno DD,
- doprava vodní, značeno DV,
- doprava letecká, značeno DL,
- doprava – překladiště, logistická centra, značeno DP a
- doprava jiná, značeno DX.⁹⁹

Dopravu silniční, drážní a vodní je možné umísťovat do ochranných pásem elektroenergetických zařízení za předpokladu, že výstavbou nedojde k narušení bezpečnosti a provozu daného elektroenergetického zařízení. V některých případech,

⁹⁸ Stavební zákon a další předpisy. Texty všech předpisů k 1.1.2021: ÚZ. Ostrava. Sagit, 2006-, s. 282. ISBN 978-80-7488-431-3.

⁹⁹ Standard vybraných částí územního plánu – metodický pokyn. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, odbor Územního plánování, 2019. ISBN 978-80-7538-236-8.

kdy dochází vlivem realizace stavby, pro kterou je plocha určena, například k výrazným terénním úpravám, je nezbytné, aby byla realizována úprava na dotčeném elektroenergetickém zařízení, které by vlivem realizace nesplňovalo bezpečnostní podmínky na křížení těchto zařízení. Vzniklou investiční akci na elektroenergetickém zařízení hradí investor záměru, který do střetu s elektroenergetickým zařízením plánuje realizovat stavbu, pro kterou je vymezena rozvojová plocha v územním plánu. Je tedy vhodné, aby investor byl z územního plánu informován, že je daná plocha dotčena ochranným pásmem elektroenergetického zařízení a že pro udělení povolení k realizaci musí koordinovat svůj záměr s provozovatelem dotčeného elektroenergetického zařízení.

Umísťování ploch dopravy pro překladiště a logistická centra do ochranného pásma je možné pouze po vzájemné koordinaci s daným vlastníkem technické infrastruktury. Součástí těchto ploch jsou odpočívadla a různá seřadiště pro různé druhy dopravních prostředků, které se využívají pro obsluhu překladišť a logistických center. Dochází zde k dočasnému uskladnění materiálu, kterým je dané překladiště nebo logistické centrum zaváženo, a to samé platí i při vývozu zboží.

Umísťování ploch pro leteckou dopravu do ochranného pásma není vhodné, jelikož i samotné ochranné pásmo vzletové plochy letiště, které bude do plochy pro leteckou dopravu umístěno, zakazuje v blízkosti vzletové plochy výškové stavby, které by mohly omezit nebo narušit provoz letiště. Do jaké blízkosti ochranného pásma elektroenergetického zařízení lze umístit plochu pro leteckou dopravu je dle konkrétního případu nutné konzultovat s provozovatelem dotčeného a blízkého elektroenergetického zařízení.

5.1.8. Plochy technické infrastruktury – T

Plochy technické infrastruktury se samostatně vymezují pouze v případech, kdy využití pozemků pro tuto infrastrukturu vylučuje jejich začlenění do jiných ploch. Technickou infrastrukturou se rozumí například vodovody, trafostanice, elektroenergetická vedení, produktovody, komunikační vedení atp.¹⁰⁰ Metodický pokyn

¹⁰⁰ Stavební zákon a další předpisy. Texty všech předpisů k 1.1.2021: ÚZ. Ostrava. Sagit, 2006-, s. 282. ISBN 978-80-7488-431-3.

plochy technické infrastruktury dělí na dalších pět možností a blíže specifikuje využití těchto ploch:

- vodní hospodářství, značeno TW,
- energetika, značeno TE,
- spoje, elektronické komunikace, značeno TS,
- nakládání s odpady, značeno TO a
- technická infrastruktura jiná, značeno TX.¹⁰¹

Do samostatně vyčleněných ploch technické infrastruktury mohou být umístěny plochy a stavby areálů na těchto zařízeních. Jedná se tedy nejen o samotné rozvody jednotlivých sítí, ale i areály pracující na těchto sítích. U ploch vodního hospodářství se může jednat jak o stavby vodovodních potrubí, ale také o stavbu úpravny vody a dalších souvisejících staveb s vodním hospodářstvím. Z tohoto důvodu nelze jednoznačně říct, zda je uvažovaná technická infrastruktura přípustná ve střetu s elektroenergetickým zařízením. Vymezení plochy technické infrastruktury do územního plánu ve střetu s elektroenergetickým zařízením je zapotřebí zkoordinovat s provozovatelem tohoto dotčeného zařízení. U plánování nových vedení elektrické energie na nižší napěťové hladině, než na kterých jsou provozována elektroenergetická zařízení přenosové soustavy, tedy nižších než 400 kV a 200 kV, nelze využít přípoje tohoto zařízení k zařízení přenosové soustavy. Tato plánovaná vedení v souběhu s vedením přenosové soustavy musí být uvažována a plánována mimo ochranné pásmo vedení přenosové soustavy. S tím musí také korespondovat vymezení plochy pro tuto infrastrukturu do územního plánu. Z výše uvedených důvodů je vhodné, aby informace o ochranném pásmu a z něho vyplývajících omezení byla uvedena ke konkrétním plochám i v územním plánu.

5.1.9. Plochy výroby a skladování – V

Plochy výroby a skladování se vymezují samostatně v případě, kdy vlivy například ploch výroby a skladování a ploch zemědělské výroby nelze z důvodu negativních vlivů na jiné plochy umístěných na jejich hranici a nelze je začlenit do těchto

¹⁰¹ Standard vybraných částí územního plánu – metodický pokyn. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, odbor Územního plánování, 2019. ISBN 978-80-7538-236-8.

jiných ploch. Tyto plochy jsou určeny primárně pro stavby a zařízení související s výrobou a skladováním, přidružených například k těžbě nerostných surovin, hutnictví, chemickému průmyslu, zemědělských zařízení atp.¹⁰² Metodický pokyn člení plochy výroby a skladování na dalších sedm kategorií a blíže specifikuje využití těchto ploch:

- výroba těžká a energetika, značeno VT,
- výroba lehká, značeno VL,
- výroba drobná a služby, značeno VD,
- skladové areály, značeno VS,
- výroba zemědělská a lesnická, značeno VZ,
- výroba energie z obnovitelných zdrojů, značeno VE a
- výroba jiná, značeno VX.¹⁰³

Do ploch výroby a skladování mohou být umístěny plochy a stavby různého způsobu využití. U ploch pro těžkou výrobu a energetiku to mohou být stavby související s hutnictvím, metalurgií, zbrojní výrobou, chemickým průmyslem atp. Součástí výrobních procesů jsou i různé mezisklady vyráběných komponent a výrobků, které mohou být hořlavé a výbušné. Nejen, že není přípustné, aby v ochranném pásmu vznikla stavba tohoto charakteru, ale je také zakázáno v ochranném pásmu skladovat hořlavé materiály. Z toho důvodu není vhodné, aby plochy výroby a skladování – výroba těžká a energetika byly umístovány v územním plánu do střetu s ochranným pásmem elektroenergetického zařízení.

Do ploch pro výrobu lehkou, zemědělskou a lesnickou, drobnou, služby a skladové areály se mohou umísťovat stavby podobného charakteru jako u ploch pro těžkou výrobu. Z toho důvodu není vhodné, aby ani tyto plochy byly umísťovány v územním plánu do ochranného pásma elektroenergetického zařízení. Je možné do těchto ploch umístit zařízení, které produkují vánoční stromky, tedy takzvané „lesní školky“. Je ale nutné, aby výška stromků nepřesáhla 3 metry. Takovéto záměry je nutné koordinovat s dotčeným vlastníkem elektroenergetického zařízení.

¹⁰² Stavební zákon a další předpisy. Texty všech předpisů k 1.1.2021: ÚZ. Ostrava. Sagit, 2006-, s. 282-283. ISBN 978-80-7488-431-3.

¹⁰³ Standard vybraných částí územního plánu – metodický pokyn. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, odbor Územního plánování, 2019. ISBN 978-80-7538-236-8.

Do ploch výroby energie z obnovitelných zdrojů se umísťují výhradně stavby a zařízení solárních, vodních, větrných, geotermálních a podobných zařízení. Tato zařízení však mohou být citlivá na elektromagnetické rušení vznikající od elektroenergetického zařízení. Součástí těchto zařízení jsou i stavby a není ani vhodné, aby se dané zařízení například z důvodu stínění nacházelo pod vodiči a v ochranném pásmu elektroenergetického zařízení. Samotné zařízení elektrárny má své ochranné pásmo, ve kterém může být zakázáno provozovat elektroenergetická vedení o napěťové hladině 400 kV nebo 220 kV, popřípadě umísťovat stožárové konstrukce, které by mohly stínit solárním elektrárnám. Není ani technicky možné umístit větrnou elektrárnu poblíž vedení ZVN nebo VVN, jelikož za lopatkou rotoru této elektrárny vznikají silné turbulence, které by mohly rozkmitat vodiče tohoto vedení a v krajním případě by mohlo dojít například i k přetržení vodičů vedení. Proto není vhodné, aby plochy výroby energie z obnovitelných zdrojů byly umísťovány v územním plánu do ochranného pásma elektroenergetického zařízení.

Jelikož do ploch pro výrobu a skladování lze umístit i veřejná prostranství a malé vodní toky a plochy, lze v krajním případě takové plochy po koordinaci s vlastníkem a provozovatelem dotčeného elektroenergetického zařízení do střetu s ochranným pásmem daného zařízení v územním plánu umístit. Plochy veřejných prostranství se ale mohou využívat také jako skladovací nebo manipulační plochy s hořlavými materiály, pojezdu vysokozdvížných vozíků, jejichž použitím může být ohrožena spolehlivost provozu daného elektroenergetického zařízení, ale také zdraví a život pracovníků. U vymezených ploch musí být uvedené podmínky a omezení vyplývající z ochranného pásma dotčeného elektroenergetického zařízení.

5.1.10. Plochy smíšené výrobní – H

Plochy smíšené výrobní se vymezují samostatně v případech, kdy s ohledem na charakter není účelné členit území na plochy výroby a skladování, plochy dopravní infrastruktury a plochy těžby nerostů. Ve zvláštních a výjimečných případech mohou

plochy smíšené výrobní zahrnovat stavby pro bydlení.¹⁰⁴ Metodický pokyn dále člení plochy smíšené výrobní na tři další kategorie:

- smíšené výrobní – obchodu a služeb, značeno HK,
- smíšené výrobní – výroby a služeb, značeno HS a
- smíšené výrobní jiné, značeno HX.¹⁰⁵

Vzhledem k tomu, že plochy smíšené výrobní jsou kombinací ploch výroby a skladování, ploch dopravní a technické infrastruktury a ploch těžby nerostů, je slučitelnost s ochranným pásmem elektroenergetického zařízení závislá na typu konkrétní stavby a zařízení uvažované v ochranném pásmu. Z toho důvodu je možné vymezit plochy smíšené výrobní v územním plánu ve střetu s elektroenergetickým zařízením pouze po koordinaci s vlastníkem elektroenergetického zařízení. Do územního plánu je nutné uvést podmínky a omezení plynoucí z charakteru dotčeného elektroenergetického zařízení.

5.1.11. Plochy vodní a hospodářské – W

Plochy vodní a hospodářské se v územních plánech vymezují za účelem zajištění podmínek nakládání s vodami, zajištění bezpečnosti před povodněmi a suchem a k regulaci vodního režimu v území. Tyto plochy zahrnují pozemky vodních toků, ploch a souvisejících ploch sloužící k vodohospodářským účelům.¹⁰⁶ Metodický pokyn dále člení plochy vodní a hospodářské na:

- vodní plochy a toky, značeno WT a
- vodní a vodohospodářské jiné, značeno WX.¹⁰⁷

Vodní a hospodářské plochy je možné umísťovat do ochranného pásma elektroenergetického zařízení. Při návrhu je ale zapotřebí zohlednit, že elektroenergetické

¹⁰⁴ Stavební zákon a další předpisy. Texty všech předpisů k 1.1.2021: ÚZ. Ostrava. Sagit, 2006-, s. 283. ISBN 978-80-7488-431-3.

¹⁰⁵ Standard vybraných částí územního plánu – metodický pokyn. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, odbor Územního plánování, 2019. ISBN 978-80-7538-236-8.

¹⁰⁶ Stavební zákon a další předpisy. Texty všech předpisů k 1.1.2021: ÚZ. Ostrava. Sagit, 2006-, s. 283. ISBN 978-80-7488-431-3.

¹⁰⁷ Standard vybraných částí územního plánu – metodický pokyn. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, odbor Územního plánování, 2019. ISBN 978-80-7538-236-8.

vedení je provozováno na stožárových konstrukcích, které nemohou být umístěné ve vodní ploše. To se ale týká především návrhu větších vodních ploch, vodních děl a přehrad. Ty jsou zapotřebí nejprve zkontrolovat a zkoordinovat s dotčeným vlastníkem elektroenergetického zařízení. V současné době se nejčastěji umísťují do územních plánů plochy pro vodní stabilitu, tedy záchyt vody v krajině, kdy dochází k návratu vodních toků do původních koryt a vytváření meandrů, jejichž úkolem je zadržení vody v krajině a vytvoření vhodných podmínek pro život lokálních živočichů. Je ale potřeba, aby omezení, vyplývající z dotčeného ochranného pásma, byla v územním plánu k dotčeným vodním plochám blíže specifikována.

5.1.12. Plochy zemědělské – A

Plochy zemědělské se vymezují za účelem zajištění podmínek pro zemědělské využití. Tyto plochy zahrnují pozemky zemědělského půdního fondu (ZPF) a pozemky, zařízení a stavby pro zemědělské využití, jako je výroba, skladování zemědělských surovin, stavby pro chov zvířat atp.¹⁰⁸ V Metodickém pokynu jsou dále plochy zemědělské rozděleny dle specifického využití na:

- zemědělské, značeno AZ,
- pole, značeno AP,
- louky a pastviny, značeno AL,
- trvalé kultury, značeno AT a
- zemědělské jiné, značeno WX.¹⁰⁹

Do ploch zemědělských jsou zařazeny plochy mající účel ochrany přírodních podmínek, jako jsou úrodné půdy a přírodní terény, které se využívají výhradně pro zemědělské využití. Plochy polí, luk a pastvin se vymezují pro ochranu ploch ZPF a další zemědělsky využívané plochy. Plochy zemědělské, pole, louky a pastviny, je vhodné umísťovat do ochranného pásma elektroenergetického zařízení, ale za předpokladu, že v jeho střetu nebude uvažovaná žádná stavba, a to i pro zemědělské využití. Za tímto účelem je vhodné k jednotlivým plochám v územním plánu uvést

¹⁰⁸ Stavební zákon a další předpisy. Texty všech předpisů k 1.1.2021: ÚZ. Ostrava. Sagit, 2006-, s. 283. ISBN 978-80-7488-431-3.

¹⁰⁹ Standard vybraných částí územního plánu – metodický pokyn. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, odbor Územního plánování, 2019. ISBN 978-80-7538-236-8.

podmínky a omezení vyplývající z ochranného pásma dotčeného elektroenergetického zařízení.

Plochy trvalých kultur se vymezují pro ochranu specifických přírodních kultur. Tím jsou myšlené plochy chmelnic, vinic, ovocných sadů atp. Vzhledem k výšce porostů uvažovaných na tomto druhu ploch je potřebné, aby tyto plochy byly vymezovány po koordinaci s vlastníkem daného elektroenergetického zařízení. Příkladem jsou chmelnice, které jsou výslovně uvedené v energetickém zákoně jako nepřipustné v ochranném pásmu, ale je možné využít tyto plochy například pro ovocný sad, kdy stromy jabloní, hrušní atp. dorůstají výšky okolo 3 metrů, tedy jsou slučitelné s provozem v ochranném pásmu. Vymezení této plochy ve střetu s ochranným pásmem je zapotřebí koordinovat s dotčeným vlastníkem elektroenergetického zařízení.

5.1.13. Plochy lesní – L

Plochy lesní jsou vymezovány za účelem zajištění podmínek a ochrany pro využití pozemků pro les. Tyto plochy zahrnují pozemky lesního půdního fondu (LPF) a pozemky, zařízení a stavby využití lesního hospodářství.¹¹⁰ Metodický pokyn dále plochy lesní dělí na:

- lesní, značeno LE a
- lesní jiné, značeno LX.¹¹¹

Vzhledem k tomu, že plochy lesní jsou vymezované za účelem zajištění podmínek a ochrany pozemků určené k plnění funkce lesa, není vhodné, aby tyto plochy byly vymezovány ve střetu s ochranným pásmem elektroenergetického zařízení. Plochy lesa jsou určeny pro les a lesní výsadbu a jelikož dle energetického zákona nelze v ochranném pásmu spravovat porosty vyšší než 3 m nad terénem, docházelo by k materiálním škodám na straně vlastníka lesa při každém průseku ochranného pásma. Pokud prochází elektroenergetické zařízení lesem, lze do ochranného pásma tohoto zařízení navrhnout například plochu zeleně nebo plochu přírodní, díky které by došlo k propojení oddělených částí lesa.

¹¹⁰ Stavební zákon a další předpisy. Texty všech předpisů k 1.1.2021: ÚZ. Ostrava. Sagit, 2006-, s. 283. ISBN 978-80-7488-431-3.

¹¹¹ Standard vybraných částí územního plánu – metodický pokyn. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, odbor Územního plánování, 2019. ISBN 978-80-7538-236-8.

5.1.14. Plochy přírodní – N

Plochy přírodní jsou vymezovány za účelem zajištění ochrany přírody a krajiny. Tyto plochy zahrnují pozemky národních parků, chráněné a zvláště chráněné krajinné oblasti, biocentra, ptačí oblasti, oblasti Natura 2000 a další.¹¹² Metodický pokyn rozděluje plochy přírodní na:

- přírodní, značeno NP a
- přírodní jiné, značeno NX.¹¹³

Tyto plochy se vymezují pro pozemky, pro které je definovaná zákonná ochrana, ale také pro plochy a oblasti, které zákonně chráněné nejsou a je potřeba tyto plochy nějakým způsobem chránit. K tomu je vymezení takovéto plochy v územním plánu vhodné. Tyto plochy je vhodné vymezovat do střetu s ochranným pásmem elektroenergetického zařízení, avšak uvedení podmínek vyplývajících z charakteru elektroenergetického zařízení a jeho ochrany jsou nezbytné.

5.1.15. Plochy smíšené nezastavěného území – M

Plochy smíšené nezastavěného území se vymezují v případech, kdy není žádoucí členit území na samostatné plochy lesní, zemědělské, vodní a vodohospodářské, přírodní atp. Takovéto řešení je vhodné využít v lokalitách, kde přírodní a historický vývoj dané oblasti byl takový, že separací na jednotlivé plochy by bylo zamezeno anebo značně ztíženo dalšímu rozvoji a ochraně těchto přírodních ploch.¹¹⁴ Metodický pokyn dále rozděluje plochy smíšené nezastavěného území na:

- smíšené nezastavěného území, značeno MN a
- smíšené nezastavěného území jiné, značeno MX.¹¹⁵

¹¹² Stavební zákon a další předpisy. Texty všech předpisů k 1.1.2021: ÚZ. Ostrava. Sagit, 2006-, s. 283. ISBN 978-80-7488-431-3.

¹¹³ Standard vybraných částí územního plánu – metodický pokyn. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, odbor Územního plánování, 2019. ISBN 978-80-7538-236-8.

¹¹⁴ Stavební zákon a další předpisy. Texty všech předpisů k 1.1.2021: ÚZ. Ostrava. Sagit, 2006-, s. 283. ISBN 978-80-7488-431-3.

¹¹⁵ Standard vybraných částí územního plánu – metodický pokyn. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, odbor Územního plánování, 2019. ISBN 978-80-7538-236-8.

Plochy tohoto typu s rozdílným způsobem využití je možné využít k umístění prvků ÚSES, zemědělské plochy, plochy pro lesní využití, nepobytovou rekreaci, sportovní plochy atp. Tento typ plochy je tedy kombinací již výše uvedených a rozebraných ploch s rozdílným způsobem využití, kdy některé tyto typy je vhodné v územním plánu do ochranného pásma elektroenergetického zařízení vymezovat a jiné nikoliv. Z toho důvodu je vymezení plochy smíšené nezastavěného území do střetu s elektroenergetickým zařízením závislé na další koordinaci a posouzení dle konkrétního případu. K jednotlivým plochám v územním plánu je důležité uvést podmínky vyplývající z charakteru elektroenergetického zařízení a jeho ochrany.

5.1.16. Plochy těžby nerostů – G

Plochy těžby nerostů se v územních plánech vymezují za účelem zajištění hospodárného využívání nerostného bohatství a pro ochranu životního prostředí a přírody v okolí těchto ploch. Tyto plochy zahrnují pozemky vhodné pro těžbu nerostného bohatství, kamenolomy, pískovny atp. a stavby sloužící ke zpracování nerostných surovin.¹¹⁶ Metodický pokyn dále rozděluje plochy smíšené nezastavěného území na:

- těžba nerostů – dobývání, značeno GD,
- těžba nerostů – stavby a zařízení, značeno GZ a
- těžba nerostů jiná, značeno GX.¹¹⁷

Při těžbě nerostů dochází k destabilizaci půdního podloží, ve kterém jsou ukotveny stožárové konstrukce elektroenergetického vedení. Je nepřijatelné, aby vlivem těžby byla ohrožena spolehlivost dodávek elektrické energie prostřednictvím přenosové soustavy. Například při odstřelu horniny může dojít k poškození izolátorových závěsů nebo přímo fázových vodičů vlivem odlétávajících úlomků horniny, popřípadě vlivem tlakové vlny po odstřelu. Součástí těchto ploch jsou i stavby technologií a meziskladů, které nelze umísťovat do ochranného pásma elektroenergetického zařízení. Z těchto důvodů je nevhodné, aby plochy těžby nerostů byly umísťovány do ochranného pásma elektroenergetického vedení.

¹¹⁶ Stavební zákon a další předpisy. Texty všech předpisů k 1.1.2021: ÚZ. Ostrava. Sagit, 2006-, s. 283-284. ISBN 978-80-7488-431-3.

¹¹⁷ Standard vybraných částí územního plánu – metodický pokyn. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, odbor Územního plánování, 2019. ISBN 978-80-7538-236-8.

5.1.17. Plochy specifické – X

Plochy specifické se vymezují za účelem zajištění ochrany a podmínek pro stavby a zařízení sloužící k zajištění bezpečnosti státu, civilní obranu, vězení, sklady nebezpečného materiálu atd.¹¹⁸ Metodický pokyn dále rozděluje plochy specifické na:

- specifické zvláštního určení, značeno XZ a
- specifické jiné, značeno XX.¹¹⁹

Z definice specifických ploch dle stavebního zákona vyplývá, že tyto plochy jsou určeny pro zařízení a stavby, jež jsou bez souhlasu vlastníka technické infrastruktury zakázány budovat v ochranném pásmu elektroenergetického zařízení. Účel těchto staveb může být také k uskladnění nebezpečných a hořlavých látek. Z těchto důvodů není vhodné, aby specifické plochy byly vymezovány v územních plánech ve střetu s ochranným pásmem elektroenergetického zařízení.

5.2. Návrh textového vyjádření podmínek ochranného pásma do územního plánu

Jak vyplývá z výše uvedeného rozboru jednotlivých ploch s rozdílným způsobem využití, je vhodné uvádět do textové části územního plánu k plochám, které jsou dotčeny ochranným pásmem elektroenergetického zařízení, podmínky a omezení vyplývající z daného ochranného pásma elektroenergetického zařízení. Uvedením těchto informací bude vlastníkovi, případně potencionálnímu zájemci o koupi daného pozemku, který je v územním plánu určen pro konkrétní způsob využití, při prvním průzkumu daného území jasné, jaké podmínky pro konkrétní využití vyplývají z daného elektroenergetického zařízení a popřípadě na jakého vlastníka technické infrastruktury se má obrátit pro posouzení a případnou konzultaci svého stavebního záměru.

Návrh textu do textové části je uvedený obecně a lze ho využít pro všechny typy ploch s rozdílným způsobem využití, které jsou ve střetu s ochranným pásmem

¹¹⁸ Stavební zákon a další předpisy. Texty všech předpisů k 1.1.2021: ÚZ. Ostrava. Sagit, 2006-, s. 284. ISBN 978-80-7488-431-3.

¹¹⁹ Standard vybraných částí územního plánu – metodický pokyn. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, odbor Územního plánování, 2019. ISBN 978-80-7538-236-8.

elektroenergetického zařízení přenosové soustavy. Tento text musí být podložen grafickou částí, ve které bude rozsah ochranného pásma daného elektroenergetického zařízení znázorněn.

Návrh textu do územního plánu:

Pro plochy zasahující do ochranného pásma elektroenergetického zařízení (vedení ZVN 400 kV, VVN 220 kV a elektrických stanic přenosové soustavy atp.):

- *je přípustná výšková hladina porostů do výšky 3 m,*
- *je zakázáno zřizovat stavby či umísťovat zařízení a konstrukce do ochranného pásma tohoto zařízení bez souhlasu vlastníka daného elektroenergetického zařízení a bez jeho souhlasu provádět zemní práce v ochranném pásmu,*
- *provádět činnosti, které by mohly ohrozit spolehlivost a bezpečnost provozu daného elektrického zařízení,*
- *atp. viz energetický zákon.*

Vlastníkem elektroenergetického zařízení je společnost ČEPS, a.s.

5.3. Posouzení souladu stavebního záměru s ÚPD

Proces povolování staveb je velmi náročný ve všech pohledech. Vydáním finálního dokumentu, kterým se stavba umísťuje či povoluje, vede k velmi těžko vratitelným změnám, v některých případech i zcela nevratitelným. Je tedy potřeba řádně posoudit soulad zamýšleného stavebního záměru z pohledu všech veřejných zájmů, nejen z pohledu souladu s pokyny územního plánování, ale také z pohledu ochrany ovzduší, ochrany zemědělského půdního fondu, památkové péče atp. Dle stavebního zákona je projektant povinný provádět svou projekční činnost v souladu se všemi platnými zákony a působit v součinnosti s dotčenými orgány, mezi které se řadí i orgán územního plánování. Dále bude upřednostněno posouzení stavebního záměru z pohledu souladu s územně plánovací dokumentací.

Pro rozhodování v území, jako je územní řízení či stavební souhlas, je rozhodující závazné stanovisko dotčeného orgánu. Slouží jako podklad pro rozhodnutí stavebnímu úřadu, který vede územní řízení nebo zpracovává žádost o územní souhlas. Závazné stanovisko orgánu územního plánování slouží jako podklad z pohledu posouzení souladu stavebního záměru s územně plánovací dokumentací.

Počet dotčených orgánů se odvíjí od rozsahu a typu stavby, kdy je rozdílný počet dotčených orgánů při umístování rodinného domu, který je umístěn na jedné parcele a novým dvojitým vedením elektrické energie o napěťové hladině 400 kV, které vede přes velký počet katastrálních území, zasahuje do více než jedné obce s rozšířenou působností a může vést i přes více než jedno území kraje. V takovém případě se počet dotčených orgánů určuje z územně plánovací informace. Pokud je dotčeným orgánem jeden orgán veřejné správy, například většina dotčených orgánů spadá pod jeden krajský úřad, obec s rozšířenou působností nebo statutární město, mohou se tyto závazná stanoviska sloučit do jednoho koordinovaného závazného stanoviska, které má za účel zjednodušit dané stavební řízení. Samozřejmě toto zjednodušené koordinované závazné stanovisko nelze získat od všech dotčených orgánů. I po získání koordinovaného závazného stanoviska je potřeba požádat o závazné stanovisko ty dotčené orgány, které nejsou součástí žádného obecního úřadu. Ve většině případů se jedná o policii, báňský úřad, hygienickou správu atp.¹²⁰

Projektant je povinen zajistit tyto závazná stanoviska dotčených orgánů. Pro potřeby získání těchto závazných stanovisek předkládá jednotlivým orgánům státní správy zpracovanou dokumentaci zamýšleného stavebního záměru k posouzení. Posouzení z pohledu souladu s územně plánovací dokumentací zpracovává ve svém závazném stanovisku orgán územního plánování. Toto posouzení se týká nejen kontroly jednotlivých územně plánovacích dokumentací (tedy zda je záměr vymezen v ZÚR, jaké podmínky pro záměr ze ZÚR vyplývají, zda byla provedena požadovaná koordinace se všemi záměry, které ZÚR definuje, vymezení záměru v ÚP atd.), ale také soulad s PÚR a soulad s cíli a úkoly územního plánování. Posuzuje se také, zda jsou veškeré informace o souladu a podmínkách z ÚPD dopodrobna rozebrány a posouzeny v předkládané dokumentaci a také zda projektant postupoval při zpracování dokumentace dle platné legislativy.^{121; 122}

¹²⁰ Stavební zákon a další předpisy. Texty všech předpisů k 1.1.2021: ÚZ. Ostrava. Sagit, 2006-, s. 8-9. ISBN 978-80-7488-431-3.

¹²¹ Stavební zákon a další předpisy. Texty všech předpisů k 1.1.2021: ÚZ. Ostrava. Sagit, 2006-, s. 86. ISBN 978-80-7488-431-3.

¹²² Závazná stanoviska orgánů územního plánování: Metodický pokyn. Třetí, upravené. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR odbor územního plánování, 2018, 28 s. ISBN 978-80-7538-193-4.

Úřad územního plánování následně dle vyhodnocení vydá pozitivní, pozitivní s podmínkami anebo negativní stanovisko, které je při podání žádosti o územní rozhodnutí či stavební souhlas součástí předkládané dokumentace. Pokud součástí příloh k žádosti závazné stanovisko orgánu územního plánování projektant nebo stavebník nepředloží, nemůže stavební úřad rozhodnout a povolit umístění stavebního záměru. Důležité je koordinovat stavební záměr s dotčenými orgány už v průběhu příprav dokumentace pro řízení dle stavebního zákona, ne až v době před odevzdáním dokumentace a podáním žádosti o řízení dle stavebního zákona. Platnost závazného stanoviska je dva roky od jeho vydání s možností prodloužení maximálně na tři roky.

V případě negativního závazného stanoviska orgánu územního plánování příslušný stavební úřad nevydá rozhodnutí o umístění stavby. Takovýto případ je patrný z přílohy č. 5 – Rozhodnutí o zamítnutí vydání územního rozhodnutí o umístění stavby z důvodu nesouladu s ÚPD. V tomto případě došlo k zamítnutí vydání územního rozhodnutí z důvodu nesouladu územně plánovací dokumentace (územním plánem jedné z dotčených obcí) s připravovaným stavebním rozvojovým záměrem přenosové soustavy. Toto rozhodnutí poskytla pro potřeby této diplomové práce společnost ČEPS, a.s. Pokud je závazné stanovisko negativní, lze proti takovému stanovisku podat odvolání nebo podat podnět k přezkumnému řízení. Pokud ani jeden z opravných prostředků nezmění význam stanoviska, je zapotřebí dokumentaci přepracovat a o závazné stanovisko orgánu územního plánování požádat znovu. Pokud závazné stanovisko shledá stavební záměr přípustným, stanoví podmínky pro jeho realizaci. Přílohou č. 6 této diplomové práce je pro ilustraci závazné stanovisko odboru Regionálního rozvoje Karlovarského kraje z pohledu zájmů územního plánování pro záměr stavby nového dvojitého vedení přenosové soustavy V490/491. Toto závazné stanovisko poskytla pro potřeby této diplomové práce společnost ČEPS, a.s., a které se zabývá posouzením připravovaného záměru nového dvojitého vedení přenosové soustavy se zásadami územního rozvoje a územními plány obcí, přes jejichž území je záměr zamýšlen.

Závazné stanovisko není finálním rozhodnutím, ale má na rozhodnutí velký vliv. Může se stát, že koordinované závazné stanovisko nelze vydat z důvodu, že jednotlivé veřejné zájmy jsou v rozporu. V takovém případě každý dotčený orgán vydá své závazné stanovisko a je velmi pravděpodobné, že takovýto záměr neobdrží územní rozhodnutí či souhlas. To samé platí i v případě, že o koordinované závazné stanovisko nebylo žádáno.

Závazné stanovisko orgánu územního plánování může také obstarat samotný stavební úřad, ke kterému je žádost o vydání rozhodnutí na základě řízení dle stavebního zákona podána, jeli příslušný dotčený orgán zároveň úřadem územního plánování a stavebním úřadem.¹²³

¹²³ Závazná stanoviska orgánů územního plánování: Metodický pokyn. Třetí, upravené. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR odbor územního plánování, 2018, 28 s. ISBN 978-80-7538-193-4.

6. Proces přípravy nových stavebních záměrů přenosové soustavy

Proces plánování rozvoje přenosové soustavy je jednou z nezbytných a nepřetržitých činností správce přenosové soustavy, která zajišťuje podmínky pro spolehlivý chod celé elektrizační soustavy ve standardních podmínkách v dostatečném časovém výhledu. Tato činnost, kterou je ČEPS, a.s., podle energetického zákona povinna zajišťovat, vychází z požadavků a předpokladů rozvoje společnosti a výrobců elektrické energie, a jejím úkolem je zajistit spolehlivé vyvedení výkonu z jejich zdrojů. Rozvoj přenosové soustavy rovněž musí uspokojovat nároky všech účastníků trhu s elektrickou energií na přenos energie v požadované velikosti, kvalitě, a to vše ve vazbě na geografické rozložení výroben a míst spotřeby elektrické energie v rámci přenosové soustavy. Rozvoj přenosové soustavy musí rovněž zohlednit požadavky plynoucí z faktu, že přenosová soustava elektrické energie České republiky je součástí mezinárodního propojení přenosových soustav a respektovat závazky plynoucí z evropských právních předpisů a mezinárodních smluv.

V plánovacím procesu rozvoje přenosové soustavy se vychází ze skutečnosti, že přenosová soustava je součástí transevropských sítí a zároveň je součástí elektrizační soustavy, tj. soustavy propojující tuzemské účastníky trhu s elektrickou energií. Rozvoj přenosové soustavy musí tedy probíhat koordinovaně se všemi subjekty a účastníky v elektrizační soustavě. Základním cílem rozvoje přenosové soustavy je udržení požadované úrovně spolehlivosti přenosových služeb.

6.1. Předprojektová příprava rozvojového záměru přenosové soustavy

Na začátku každého nového rozvojového záměru přenosové soustavy (dále také „záměr“) je posouzení záměru investorem. Podkladem pro toto posouzení jsou predikce v oblasti spotřeby a výroby elektrické energie a na ně navazující výpočty stability a toků elektrické energie v přenosové soustavě. Dle těchto podkladů se vybírají různé návrhy řešení, u kterých se zkoumá, jaký vliv na přenosovou soustavu bude mít případná realizace a uvedení do provozu tohoto záměru, například vliv na rozložení proudových toků v přenosové soustavě, zkratové poměry atp. Výstupem tohoto posouzení je návrh

na záměr přenosové soustavy, který je ale nejprve nutné prověřit a posoudit na jeho technickou a ekonomickou realizovatelnost.

Prvním krokem tohoto posouzení je posouzení záměru z hlediska vlivu na Politiku územního rozvoje České republiky a územně plánovací dokumentaci. Při tomto posouzení dochází k zjišťování informací vyplývajících z těchto plánovacích a strategických dokumentů, jejímž cílem je posoudit, zda si případná realizace rozvojového záměru vyžádá změny v těchto strategických dokumentech. Pro posouzení z pohledu PÚR a ÚPD je vhodné požádat dotčený úřad územního plánování o územně plánovací informaci, která může sloužit jako podklad pro rozhodnutí, zdali je zapotřebí aktualizovat PÚR a ÚPD.

Pokud z posouzení záměru z hlediska vlivu na PÚR a ÚPD vzejde, že je aktualizace PÚR pro realizovatelnost záměru nutná, je zapotřebí podat žádost na Ministerstvo průmyslu a obchodu (dále také „MPO“) o uplatnění záměru do PÚR. Žádost se podává na MPO proto, že je pověřeno výkonem akcionářských práv společnosti ČEPS, a.s., která je správcem přenosové soustavy a návrhy na změny PÚR mohou podávat pouze ministerstva. Jelikož u takto vzniklého záměru nemá provozovatel přenosové soustavy dostupná žádná data o variantách umístění záměru, je záměr požadován vymezen pouze schematicky, například přímkou propojené dvě transformační stanice, které by měl nový záměr propojovat. Projednání aktualizace PÚR je časově velmi náročný proces. Samotná doba pořizování aktualizace, od vzniku záměru, podání žádosti, do vydání aktualizace, může trvat až 8 let. Záleží tedy i na naléhavosti daného záměru, na jaký podnět je jím reagováno. Je tedy potřeba vyhodnotit naléhavost záměru a případně požádat, zda právě z důvodu naléhavosti může být záměr zpracován v rámci aktualizace PÚR pořizované zkráceným postupem, tedy bez čekání na zpracování návrhu zprávy o uplatňování.

Pro zpracování záměru do ÚPD je zapotřebí zpracovat studii proveditelnosti záměru nebo územně technickou studii (ÚTS). Studie proveditelnosti posuzuje možnosti využitelnosti stávajících zařízení pro naplnění podstaty záměru, ale také nalezení vhodných lokalit pro umístění nových zařízení. Studie proveditelnosti se zpravidla zpracovává pro záměry spojené s rozvodnami ZVN a VVN a slouží jako podklad pro rozhodování dalších kroků provozovatele přenosové soustavy. ÚTS se zpracovává pro záměry nových vedení elektrické energie a jejím cílem je posoudit varianty záměru, které byly touto studií navrženy a zhodnoceny. Součástí ÚTS je posouzení variant

na zábor a výkup pozemků, posouzení vlivu na životní prostředí podle EIA atp. a to u všech variant. Veškeré varianty jsou projednány s dotčenými orgány, dotčenými správci technických infrastruktur a případně také s dotčenými vlastníky pozemků.

Součástí podkladů v předprojektové dokumentaci je posudek projektanta o souladu s územně plánovací dokumentací a vyhodnocení potřebných změn, pomocí kterých bude územně plánovací dokumentace sesouladěna pro umístění rozvojového záměru nového elektroenergetického zařízení. Účelem je vybrat nejvhodnější variantu, která je nejlépe projednatelná do územně plánovací dokumentace. Součástí takového posouzení je vyhodnocení záměru na soulad s PÚR, vyhodnocení souladu a střetů se ZÚR a vyhodnocení střetů a souladu s ostatní ÚPD. Příklad takového vyhodnocení je uveden v příloze č. 2 Posouzení souladu s územně plánovací dokumentací pro novou transformovnu 400/110 kV Rohatec, kterou pro potřeby této diplomové práce poskytla společnost ČEPS, a.s.

Na závěr ÚTS a studie proveditelnosti jsou vyhodnoceny veškeré získané a dostupné podklady a navržené varianty, které v průběhu zpracování této dokumentace vzešly jako realizovatelné. Následně jsou dle těchto podkladů, technické a ekonomické náročnosti vybrány varianty, které jsou nejen pro provozovatele přenosové soustavy proveditelné, a jejich vliv na veškeré veřejné zájmy je akceptovatelný.

Již na základě výstupů z ÚTS a studie proveditelnosti záměru je možné záměr zapracovat do ÚPD, avšak stále hrozí veliké riziko, že varianta, která vzešla z procesu posouzení v průběhu pořizování ÚPD, nezíská souhlasné závazné stanovisko dle EIA. Tento postup je ale v rozporu s hierarchickým nastavením procesu EIA v platné legislativě. Pokud je záměr zapracován v územně plánovací dokumentaci, byl v průběhu pořizování této dokumentace posouzen na vlivy na životní prostředí v rámci procesu posuzování vlivů koncepcí na životní prostředí (SEA). Nemělo by se tedy stát, že by proces EIA požadoval zpracování a posouzení nové, doposud neprověřené varianty, která vybočuje z územního koridoru vymezeném v územně plánovací dokumentaci. Je běžnou praxí, že po procesu EIA je nutné pro úspěšné realizování stavebního záměru kompletně změnit koridory poskytující územní ochranu pro záměr v územně plánovací dokumentaci. Tato potřeba změny územně plánovací dokumentace je opět časově náročná. Časové zpoždění přípravy stavebního záměru jsou díky tomu až 5 let. Proto je vhodné po pořízení ÚTS zapracovat dokumentaci EIA a vybrané varianty nechat posoudit procesem EIA před zapracováním tras záměru do ÚPD.

Procesem EIA se rozumí posouzení vlivů záměru na životní prostředí dle zákona č. 100/2001 Sb., o posouzení vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Výstupem z tohoto procesu je závazné stanovisko k posouzení vlivů provedení záměru na životní prostředí s technickoekonomickými podmínkami, které podmiňují realizaci záměru s ohledem na snížení vlivu záměru na životní prostředí. Proces EIA v některých případech vyžaduje zpracování variantního řešení, a až samotný proces EIA stanoví přípustnost, popřípadě nepřípustnost některých variant záměru. Provozovatel přenosové soustavy má následně další důležitý podklad pro další rozhodování. Součástí přípravy dokumentace EIA je také posouzení souladu s územně plánovací dokumentací, při kterém se vychází z podkladů zpracovaných v územně technické studii záměru nebo studii proveditelnosti. To proto, že se při procesu EIA mohou objevit nové skutečnosti a limity, pro které je zapotřebí upravený záměr nového elektroenergetického zařízení vyhodnotit a popřípadě navrhnout adekvátní změny v územně plánovací dokumentaci, která je projednávána anebo je již zpracovaná.

Tento popsaný postup předprojektové přípravy záměru je z pohledu návaznosti a důkladného prověření jednotlivých variant nejvhodnější, avšak není časově nejrychlejší. Proces EIA lze podstoupit například až při přípravě dokumentace pro společné stavební povolení. V takovém případě je ale zapotřebí mít v ÚPD pro takto připravovaný záměr vymezený územní koridor, na základě kterého může být stavba umístěna. Zvolení vhodného postupu záleží jak na rozsahu a komplikovanosti záměru, ale také na jeho důležitosti.

6.2. Uplatnění plochy pro záměr do ÚPD

Prostřednictvím procesu EIA a zpracované ÚTS máme několik variant umístění záměru, které umožňují realizovatelnost záměru a jsou do územně plánovací dokumentace projednatelné. Současný stav, kdy první stupeň územně plánovací dokumentace, tedy územní rozvojový plán, není ještě zpracován (úprava stavebního zákona definující ÚRP jako územně plánovací dokumentaci nabyla platnosti až 01. 01. 2021), není možné detailně popsat skutečný proces zpracovávání záměru do ÚRP. První ÚRP se z důvodu urychlení přípravy a projednání nebude pořizovat na základě podnětů a návrhů vyplývajících z věcných požadavků, ale dojde pouze k překlopení nekonfliktních a nezrealizovaných záměrů z platných ZÚR. Procesně je uplatnění záměru do ÚRP obdobné tomu, jaké známe z uplatnění záměru do ZÚR.

A proto bude popsáno pouze uplatnění záměru do ZÚR a z toho odvozený odhad uplatnění záměru do ÚRP.

Je velmi pravděpodobné, že po zesouladění ÚRP se všemi požadavky provozovatele přenosové soustavy bude do budoucna postačující, aby své další nové záměry uplatňoval pouze do ÚRP, jelikož pořizovatelé dalších stupňů ÚPD mají povinnost záměry z ÚRP převzít a vymezit je do svých ÚPD. Provozovatel přenosové soustavy si ale nadále bude vymezování jednotlivých územních koridorů v podřazených ÚPD kontrolovat a koordinovat, a v případě, že záměr nebude například z nadřazené dokumentace do té podřazené převzat nebo dojde k nějaké jiné chybě či nesrovnalosti, bude správné vymezení územních koridorů pro záměry požadovat a uplatňovat.

Jestliže je záměr vymezený v PÚR a jeho připravenost umožňuje jeho vymezení do ÚPD, podává provozovatel přenosové soustavy podnět (žádost) k vymezení územního koridoru do ÚPD. Součástí předávaných podkladů může být variantní řešení záměru. Samotné projednání záměru následně určí, která z variant bude vybrána pro finální zpracování do ÚPD. V platné ÚPD nemůže být variantní řešení záměru. Časová náročnost na pořízení ÚPD závisí na důležitosti konkrétního záměru, zda je zapotřebí žádat o aktualizaci ÚPD na žádost oprávněného investora, anebo postačí vyčkat na zprávu o uplatňování ÚPD, do které budou záměry zaneseny a určeny k dalšímu řešení a následně na základě této zprávy bude probíhat aktualizace ÚPD.

V současné době se uplatňují záměry přenosové soustavy do ZÚR. Doba projednání a vydání aktualizace ZÚR je závislá na zvoleném způsobu uplatňování záměru do ÚPD, ale také na rozsahu záměru. Záměr je vymezený v ÚPD až poté, co je tento záměr vymezený ve všech ZÚR krajů, přes které záměr prochází. Předpokládaná doba projednání aktualizace ZÚR je 3 roky, ale existují i případy, kdy takové projednání aktualizace, od podání žádosti až po platnost dokumentace, trvá podstatně déle.

Dle odhadů a podobného procesního způsobu pořízení aktualizace ZÚR je pravděpodobné, že uplatnění záměru do ÚRP bude časově podobně náročné, tedy vydání dokumentace se zpracovaným územním koridorem do 3 let od podání žádosti. Zpracování záměru do ÚRP je dostačující pro další přípravu záměru. Projektová činnost může probíhat souběžně s pořizováním ÚPD z důvodu úspory času, avšak v případě variantního řešení není do poslední chvíle jasné, která z variant bude do ÚPD zpracována. V návaznosti na vymezení územního koridoru do ÚRP probíhá zpracování koridoru také do ZÚR krajů a ÚP obcí.

6.3. Projektová příprava záměru

Pokud je již vybrána finální varianta záměru a trasa záměru je stabilizovaná prostřednictvím územního koridoru v ÚPD, lze započít s přípravou dokumentace pro společné stavební povolení, jejíž součástí je jak dokumentace pro územní řízení, tak dokumentace pro stavební řízení. Pro realizaci záměru není nutné žádat o společné stavební povolení. Lze nejprve zpracovat dokumentaci pro územní řízení a až na základě vydání územního rozhodnutí začít zpracovávat dokumentaci pro stavební povolení. Tento oddělený způsob je ale časově náročnější, a tak bude popsán pouze postup se společným stavebním povolením.

Započetí prací na dokumentaci pro společné stavební povolení obnáší velké množství administrativních úkonů uvnitř společnosti vlastníka přenosové soustavy. Do této administrativy patří například výkup pozemků a věcných břemen potřebných k výstavbě a následně k provozu a údržbě zrealizovaného záměru. Některé pozemky ale není možné vykoupit, buď z neochoty vlastníků prodat svůj pozemek či poskytnout služebnost na svém pozemku vlastníkově přenosové soustavy. Takové pozemky je zapotřebí směnit, anebo vyvlastnit dle zákona o vyvlastnění.

Po vyřízení administrativy projektanti zpracovávají dokumentaci pro společné stavební povolení. Součástí dokumentace k společnému povolení stavby je také zpracování ostatních podpůrných studií, jako například velmi často přikázaná ornitologická studie vyplývající u staveb vedení ZVN ze stanoviska EIA. Samotné zpracování této studie je časově velmi náročné, jelikož požadovaná doba sledování ptactva v daném území před zahájením realizace stavby je například 2 roky. Součástí zpracování dokumentace pro společné stavební povolení je také zaměření a vyhotovení geometrických plánů pro potřeby výkupů služebností k pozemkům a popřípadě následujícího vyvlastnění. Zpracovává se také dokumentace provedení stavby. Před dokončením dokumentace pro společné povolení záměru je tato dokumentace projednána s případnou veřejností a dotčenými orgány státní správy. Následně, po zpracování veškerých připomínek a úpravách vzešlých z projednání se dokumentace pro společné stavební povolení finalizuje a je administrováno podání žádosti o společné stavební povolení na oprávněný stavební úřad. Při kladném vyhodnocení žádosti vydává oprávněný stavební úřad společné stavební povolení záměru. Současně ještě stále mohou probíhat poslední dobíhající vyvlastňovací řízení.

Důležitou činností během přípravy projektové dokumentace je sledování probíhajících změn ÚPD a neustálé vyhodnocování souladu připravovaného záměru s pořizovanou ÚPD. Obzvláště důležité je tuto činnost provádět v mezidobí mezi podáním dokumentace pro společné stavební povolení na oprávněný stavební úřad a vydáním společného povolení stavebního záměru. Je velmi důležité, aby v průběhu stavebního řízení nedošlo ke změnám v území, které by v krajním případě mohly znamenat nevydání společného povolení. Veškeré tyto pořizované ÚPD a jejich změny je zapotřebí sledovat a neustále vyhodnocovat. Příklad takového vyhodnocení je pro názornou ukázkou zobrazen v příloze č. 3: Posouzení souladu záměru nového sdruženého vedení V416 s územně plánovací dokumentací, kterou pro potřeby této diplomové práce poskytla společnost ČEPS, a.s. Provozovatel přenosové soustavy má ze stavebního zákona možnost k těmto probíhajícím řízením o vydání ÚPD podat připomínku nebo námitku, s pomocí kterých může navrhované změny v území, které jsou ve střetu s územním koridorem pro záměr, ovlivnit takovým způsobem, aby výsledná změna využitelnosti území neohrozila ani neztížila realizovatelnost záměru přenosové soustavy.

6.4. Realizace rozvojového záměru a uvedení do provozu

Jakmile je pro záměr vydané společné povolení, není již zapotřebí sledovat probíhající změny ÚPD tak intenzivně, jak tomu bylo v mezidobí během probíhajícího stavebního řízení. I nadále dochází k monitorování situace a dohlížení, aby změny v území neohrozily budoucí bezpečný provoz zařízení, avšak tyto změny už nemají takový vliv na samotnou realizaci záměru.

U rozvojových záměrů přenosové soustavy, které jsou charakteru úplně nového zařízení, vzniká ochranné pásmo tohoto zařízení dnem nabytí právní moci společného stavebního povolení, popřípadě pokud je stavba povolována za pomoci oddělených stavebních řízení, tak dnem nabytí právní moci územního rozhodnutí o umístění stavby nebo územního souhlasu. U nových zařízení, která byla realizována před 01. 01. 1995 podle zákona č. 79/1957 Sb., o výrobě, rozvodu a spotřebě elektřiny (elektrisační zákon), ve znění pozdějších předpisů, bylo ochranné pásmo elektroenergetických vedení dle nařízení vlády č. 80/1957 Sb., vládní nařízení, kterým se provádí zákon č. 79/1957 Sb., o výrobě, rozvodu a spotřebě elektřiny (elektrisační zákon), o napěťové hladině 380 kV širě 25 m a u vedeních s napěťovou hladinou 220 kV 20 m. Energetický

zákon tyto šíře upravuje tak, jak jsou pospány v kapitole 2. Životnost zařízení přenosové soustavy je v rozmezí od 30 do 50 let. Je zřejmé, že dosluhující elektroenergetická vedení zrealizována před začátkem roku 1995 musí být obnovována. Obnova zařízení znamená, že veškeré konstrukce tohoto zařízení jsou nahrazeny novými o stejném rozsahu a typu. V takovém případě se nejedná o rozvojový záměr, který by podléhal stavebnímu řízení dle stavebního zákona, ale ochranné pásmo tohoto obnoveného zařízení se upravuje dle platného energetického zákona. Nové ochranné pásmo obnoveného zařízení vzniká dnem uvedení do provozu tohoto zařízení.

Na realizaci záměru je ve většině případů vypsáno výběrové řízení na dodavatele nebo zhotovitele dané stavby. Stavba musí probíhat dle podmínek vyplývajících ze společného povolení stavby, stanoviska EIA atp. Samotná realizace záměru se řídí striktním harmonogramem, který z důvodu plánovaných oprav na ostatních zařízení přenosové soustavy, ale také v návaznosti na další připravované rozvojové záměry, není možné nedodržet.

Po realizaci rozvojového záměru přenosové soustavy a jeho uvedení do provozu rozvojový záměr přenosové soustavy zaniká. Územní koridory, které jsou pro rozvojový záměr vymezené, je zapotřebí z ÚPD vypustit, jelikož rozsah skutečné stavby oproti vymezeným územním koridorům je mnohem menší. Pozemky, které nezasahují do samotného rozsahu zrealizované stavby jsou omezovány ve svém využití vymezeným územním koridorem. Jelikož vydávané územně plánovací dokumentace obcí musí být v souladu s nadřazenou územně plánovací dokumentací, je zapotřebí nejprve vypustit záměr z PÚR, poté z ÚRP a následně ze ZÚR. Již v procesu zesouladění nadřazené dokumentace je možné pořizovat územně plánovací dokumentaci obcí a uvést ji tak do souladu s vypuštěním územního koridoru pro záměr. Pro potřeby zpracování aktualizací ÚPD vlastník technické infrastruktury, v tomto případě přenosové soustavy, předá do územně plánovacích podkladů (ÚAP) aktuální data, ve kterých je vypuštěný rozvojový záměr nahrazen stávajícím vedením, které obsahuje název zařízení a jeho osu, šíři vyložení vodičů a šíři ochranného pásma. Nejen pro tyto účely má vlastník přenosové soustavy povinnost zpracovat dokumentaci skutečného provedení stavby a udržovat ji aktuální po celou dobu životnosti stavby nebo zařízení. Na základě této dokumentace je uvedena ÚPD do souladu se zařízením a vlastník technické infrastruktury tuto dokumentaci využívá jako jeden z podkladů pro vyjadřování se k povolování staveb v ochranném pásmu tohoto elektroenergetického zařízení.

Zařízení nebo stavba a její ochranné pásmo zaniká odstraněním stavby. Odstranění je podmíněno povolením odstranění stavby, o které vlastník žádá na základě vnitřního rozhodnutí. Například, že zařízení se po konci životnosti nebude obnovovat, jelikož jeho účel a význam byl nahrazen novým zařízením, pro jehož realizaci se nevyužilo, nebo nevyužije umístění nového zařízení do trasy stávajícího. Následně je také zapotřebí zaktualizovat data ÚAP a uvést do souladu ÚPD. Uvedení do souladu s ÚPD je v tomto případě jednodušší než v případě zesouladění po realizaci rozvojového záměru, jelikož není zapotřebí chronologicky aktualizovat jednotlivé územně plánovací dokumentace, ale postačí pouze předat aktuální data do ÚAP. Následně je zapotřebí porovnání ÚPD kontrolovat, zda došlo ke správnému převzetí aktuálních dat ÚAP.

6.5. Časová náročnost rozvojového záměru

Jak již bylo řečeno, doba přípravy rozvojového záměru do započetí realizace je cca 12 let od interního posouzení záměru. Průměrná doba příprav rozvojových záměrů je ale mnohem delší. Některé rozvojové záměry se připravují i desítky let. Doba přípravy rozvojového záměru záleží na tom, o jak prioritní záměr se jedná. Prioritní záměry a časový odhad jejich realizace vydává společnost ČEPS, a.s., ve svém desetiletém plánu, který je také podkladem pro územně energetické koncepce, které jsou také jedním z podkladů pro zpracování ÚPD. Aktuální prioritní záměry dle desetiletého plánu společnosti ČEPS, a.s., jsou uvedeny na obrázku 23.

6.4.3 Stav přípravy významných nových rozvojových záměrů

Tab. 6.5 – Stav významných rozvojových záměrů k červenci 2020 (Zdroj: ČEPS)

Záměr	Územní plánování			Předprojektová příprava				Projektová příprava					Realizace		Stav dle terminologie ENTSO-E		
	PUR	ZUR	UP	ST	EIA	DZA	ZA	OUR	UR	DSP	SP	DSPp	SpR	DPS		Termín	Změna**
V490/491-vedení 400kV PRE-VIT															2019 - 2021	-	Probíhá realizace
V450/428-zdvojení vedení															2021 - 2023	-	Projektová příprava a získání povolení
V475-smyčka MIL															2021 - 2023	-	Projektová příprava a získání povolení
V415/495-zaústění CHD															2022	-	Projektová příprava a získání povolení
V487/488-vedení 400kV VER-VIT															2022 - 2024	-	Projektová příprava a získání povolení
V432/429-zdvojení vedení															2022 - 2028	-	Projektová příprava a získání povolení
V451/448-zdvojení vedení															2023 - 2025	Zpožděno	Projektová příprava a získání povolení
V403/803-zdvojení vedení															2023 - 2025	-	Projektová příprava a získání povolení
V406/407-vedení 400kV KOC-HBM															2023 - 2027	Zpožděno	Projektová příprava a získání povolení
V431/831-zdvojení vedení															2024 - 2025	-	Projektová příprava a získání povolení
V409/419-smyčka PSE															2025	-	Projektová příprava a získání povolení
V411/811-zdvojení vedení															2026 - 2027	Urychleno	Projektová příprava a získání povolení
V415/495-zdvojení vedení															2027	Zpožděno	Projektová příprava a získání povolení
V445/446-modernizace na vyšší parametry															2027 - 2028	-	Projektová příprava a získání povolení
V430/830-zdvojení vedení															2028 - 2030	Zpožděno	Projektová příprava a získání povolení
V456/803-smyčka KLT															2030 - 2031	-	Před zahájením povolení procesů
V418/816-zdvojení vedení															2030 - 2032	-	Před zahájením povolení procesů
V422/421-zdvojení vedení															2030 - 2033	-	Před zahájením povolení procesů
TR Vitkov - nová R420 kV															2018 - 2020	-	Probíhá realizace
TR Milín - nová R420 kV															2021 - 2024	-	Projektová příprava a získání povolení
TR Dětmorovice - nová R420 kV+smyčka V443															2022 - 2024	-	Projektová příprava a získání povolení
TR Praha Sever - nová R420 kV															2022 - 2025	-	Projektová příprava a získání povolení
TR Tábor - nová R420 kV + napojení PS															2028 - 2030	-	Před zahájením povolení procesů

Legenda

- Obsahuje / Zpracováno / Pravomocně rozhodnutí
- Probíhá zpracování
- Neobsahuje / Není zpracováno / Nezažádáno
- Není vyžadováno
- Nad rozlišovací schopnost tohoto přehledu
- * Záměr bude uplatněn v nejbližší aktualizaci ZUR, případně bude o ní zažádáno
- ** Změna termínu realizace oproti termínu uvažovanému v předchozím Plánu rozvoje PS ČR

Obrázek 23: Stav přípravy významných rozvojových záměrů přenosové soustavy k červenci 2020 ¹²⁴

Dlouhá doba přípravy rozvojového záměru je zapříčiněna také legislativou, které je dlouhodobě vyčítáno zdlouhavé a náročné postupování všech nutných procesů vedoucích k vydání povolení stavby. V poslední době vešly v platnost různé úpravy stavebních předpisů, které mají za účel urychlit stavební řízení. V současné době je také připravován nový stavební zákon, který by měl stavební a povolení řízení výrazně urychlit.

Během přípravy záměru potřebuje stavebník velké množství povolení a stanovisek, která mají ale omezenou dobu platnosti. Velké časové rozmezí od interního posouzení záměru do započetí realizace záměru nese velká rizika v podobě propadnutí platnosti těchto stanovisek, která ale musí být po celou dobu přípravy záměru, tedy až do vydání stavebního povolení, platná a aktuální. Stanoviska je tedy potřeba v předstihu aktualizovat a žádat o jejich prodloužení platnosti, což opět vede k prodloužení časové náročnosti na přípravu záměru.

¹²⁴ ČEPS. a.s., Desetiletý plán rozvoje přenosové soustavy České republiky 2021 – 2030 [online]. In: 2020, s. 166 [cit. 2021-5-16]. Dostupné z: <https://www.ceps.cz/cs/rozvoj-ps>

Rozbor časové náročnosti dle jednotlivých stupňů přípravy je uveden v tabulce č. 5.

Typ akce	Pravděpodobný čas potřebný ke zpracování typu akce	Stupeň přípravy záměru	Odhadovaná doba přípravy stupně záměru	Odhadovaný čas trvání záměru	
(-)	(rok)	(-)	(rok)	(rok)	
Dokumentace ÚTS/studie proveditelnosti záměru	1,5	Předprojektová příprava	6	12	
Proces EIA	3				
Prověření realizovatelnosti záměru a jeho uplatnění do PÚR	3 – 8	Uplatnění záměru do ÚPD	5		
Uplatnění záměru do ÚRP	3				
Uplatnění záměru do ZÚR	2 – 3				
Uplatnění záměru do ÚP	1 – 2				
Zpracování dokumentace pro společné stavební povolení (včetně předprojektové příprav)	3 – 6	Projektová příprava	5		
Společné stavební řízení	1 – 2				
Realizace záměru	1 – 3	Realizace záměru	3		3

Tabulka 5: Rozbor časové náročnosti přípravy rozvojového záměru přenosové soustavy

Závěr

Tato diplomová práce je zaměřena na územní plánování v elektroenergetice, konkrétně v oblasti zájmu přenosové soustavy, kterou v České republice provozuje společnost ČEPS, a.s. Územní plánování je s elektroenergetikou úzce spjato, avšak veřejnost o právech a povinnostech vyplývajících z platné legislativy ve vztahu k elektroenergetickým stavbám nemá dostatek informací. Cílem této práce je přiblížit tuto problematiku nejen veřejnosti, ale také objasnit její úskalí a návaznosti projektantům elektroenergetických staveb. Pokud se projektantovi elektroenergetického vedení nebo stanice nepodaří odhalit veškeré limity a omezení vyplývající z území, ve kterém je záměr řešen, znamená to pro investora záměru dodatečnou časovou a finanční investici na řešení případných střetů. Následkem takového nekompletního vyhodnocení souladu stavebního záměru s územně plánovací dokumentací je pak prodloužení lhůty přípravy stavby a znásobení rizika, že záměr nebude moci být zrealizován, jelikož podmínky v území se mohou nenávratně změnit oproti předpokládanému stavu. Z toho důvodu má územní plánování velký vliv na elektroenergetiku a je s tímto oborem úzce spjato. V případě veřejnosti se občané mohou dostat do svízelné situace při koupi pozemku nebo nemovitosti, jelikož bez řádného prošetření jednotlivých limitů a omezení vztahujících se ke konkrétnímu pozemku mohou přijít o svou investici. Je velmi důležité, aby si potencionální vlastníci pozemků před koupí zjistili, pro jaké konkrétní účely je daný pozemek určen.

Tato práce je zpracovaná dle „Pokynů pro vypracování“ z oficiálního zadání diplomové práce. Popisuje problematiku vlivů elektroenergetických zařízení, konkrétně vedení přenosové soustavy na člověka a objekty v ochranném pásmu, ale také vlivy staveb na toto elektroenergetické dílo a zabývá se problematikou územního plánování ve vztahu k elektroenergetickým vedením. Tento popis je započat vlivem územního plánování na povolovací proces objektů umístěvaných do střetu s elektroenergetickým vedením. Jsou popsány jednotlivé kroky, které jsou pro povolení stavby v ochranném pásmu nutné podniknout. Následně je popsán celkový proces územního plánování, který je pro provoz elektrizační soustavy, obzvláště v dnešní době, kdy elektroenergetická zařízení s přeměnou společnosti nabírají na důležitosti a významu, velmi důležitý. Z důvodu neexistence metodik nebo doporučení pro vymezení ploch s rozdílným způsobem využití do ochranných pásem elektroenergetických zařízení je zpracován

podrobný přehled jednotlivých druhů ploch s prošetřením jejich slučitelnosti s provozem v ochranném pásmu. V poslední řadě je sepsán podrobný popis rozsahu příprav nových stavebních záměrů elektroenergetických zařízení, ze kterého je patrná důležitost příprav a projednání tohoto záměru do územně plánovací dokumentace.

Při tvorbě této diplomové práce bylo zjištěno velké množství pochybení a nedostatků s vlivem na zařízení přenosové soustavy, kterých se dopouští zpracovatelé územně plánovacích dokumentací, ale také samotní projektanti elektroenergetických zařízení, tedy v přenesené působnosti vlastníků této infrastruktury. Tato pochybení jsou v jednotlivých kapitolách rozebrána, posouzena a je doporučen správný postup při tvorbě územně plánovacích dokumentací. Územní plánování má na provoz a fungování elektrizační soustavy velký vliv a díky komplexní neznalosti dané problematiky dochází k maření investic a časovým prodáváním nejen při přípravě rozvojových záměrů, ale také na udržení bezpečnosti a ochrany těchto zařízení. V této diplomové práci je komplexně shrnuta problematika územního plánování v elektroenergetice. Tato diplomová práce byla konzultována s odborníky na územní plánování a výstupy této práce jsou posouzeny pracovníky přenosové soustavy, společnosti ČEPS, a.s. Tato práce byla vyhodnocena jako velmi přínosná pro rozvoj a udržitelnost přenosové soustavy a dle vyhodnocení by mohla sloužit nejen jako studijní materiál pro projektanty vedení, ale i konkrétní návod pro pracovníky, kteří mají oblast územního plánování přímo na zodpovědnost. Toto posouzení je přiloženo jako příloha č. 6 této diplomové práce.

Jedním z největších přínosů této práce je rozbor jednotlivých ploch s rozdílným způsobem využití a jejich posouzení na slučitelnost s ochranným pásmem elektroenergetického vedení. Při plánování nových stavebních záměrů přenosové soustavy se využívá vymezení překryvných územních koridorů do územně plánovací dokumentace, jejichž střet s ostatními plochami s rozdílným způsobem využití je závislý pouze na vyhodnocení možného ztížení nebo znemožnění realizovatelnosti rozvojového záměru, pro který je tento koridor určen. Vyhodnocení slučitelnosti ploch s rozdílným způsobem využití s ochranným pásmem je tedy provedeno pouze pro ochranná pásma stávajících zařízení. Tato práce tvoří souhrnný a ucelený popis problematiky územního plánování v elektroenergetice.

Tato práce pro mě byla velice přínosná, protože komplexně popisuje problematiku územního plánování pro elektroenergetické stavby, která není dosud zpracována a veškerá odborná literatura se toho tématu dotýká pouze okrajově, avšak bez uvedení

souvislostí a návazností na ostatní právní předpisy, ale také na povolovací procesy samotných elektroenergetických staveb. Důvod, který mě vedl k výběru tohoto tématu diplomové práce je seznámit veřejnost a projektanty elektroenergetických zařízení přenosové soustavy s vlivy územního plánování na elektroenergetická zařízení, za účelem zlepšení koordinace jednotlivých odborů společnosti ČEPS, a.s., vedoucí k usnadnění a zkrácení časové náročnosti příprav rozvojových záměrů, ale také k vzájemné spolupráci společnosti ČEPS, a.s., s orgány územního plánování.

Z vytvořeného rozboru a přílohy č. 1 je možné vytvořit metodiku pro vymezení ploch s rozdílným způsobem využití do územních plánů, které jsou ve střetu s elektroenergetickými vedeními a stanicemi přenosové soustavy. Tato práce může posloužit projektantům elektroenergetických staveb přenosové soustavy jako úvod a vysvětlení dané problematiky. Projektanti jsou podle platné legislativy povinni tuto problematiku znát a projektovat záměry tak, aby byly umístitelné v navrhovaném území. Dle dostupných podkladů a předaných informací a konzultací s pracovníky společnosti ČEPS, a.s., je ale tato problematika pro projektanty těchto staveb cizí a nesrozumitelná. Tato práce popisuje problematiku v jednotlivých krocích, které jsou na sebe navázány a poskytuje dostatečný rozbor pro pochopení správného postupu projekčních prací umožňující splnit veškeré povinnosti vyplývající pro projektanty z platné legislativy.

Vlivy vedení přenosové soustavy na objekty v ochranném pásmu jsou zpracovány teoreticky a s důrazem na zdraví a bezpečnost lidí. Nejsou ale dostupná téměř žádná konkrétní měření a dokazování jednotlivých vlivů na objekty v ochranných pásmech vedeních zvláště vysokého a velmi vysokého napětí. V ochranných pásmech zařízení přenosové soustavy se nachází nespočet objektů a zařízení, které i dle výstupů z této diplomové práce není vhodné umisťovat a provozovat v ochranném pásmu tohoto zařízení. Tato diplomová práce může sloužit jako podklad pro dokazování jednotlivých vlivů elektroenergetických vedení, například jejich měřením u staveb a zařízení, které se v ochranném pásmu zařízení přenosové soustavy již nacházejí. Díky tomu by bylo možné lépe definovat konkrétnost a účelnost jednotlivých omezení, která jsou v ochranném pásmu dle platné legislativy a provozních norem vlastníka přenosové soustavy zakázána.

Seznam použité literatury

Tištěná literatura:

- [1] ČEPS, a.s., Směrnice 113/2021, 2. znění: Územní plánování v ČEPS, a.s.
- [2] ČEPS, a.s., Technická norma 35/2010: Zásady zpracování projektové dokumentace pro vedení ČEPS
- [3] ČEPS, a.s., Technická norma 75/2015: Podmínky pro souhlas se stavbou v ochranném pásmu vedení PS
- [4] ČEPS, a.s., Technická norma 78/2020: Zásady zpracování předprojektové dokumentace pro účely ČEPS, a.s.
- [5] ČEPS, a.s., Technická norma 86/2020: Data pro územní plánování
- [6] ČEPS, a.s., Technická norma 78/2020: Zásady zpracování předprojektové dokumentace pro účely ČEPS, a.s.
- [7] ČESKO. Nařízení vlády, kterým se mění nařízení vlády č. 272/2011 Sb., o ochraně zdraví před nepříznivými účinky hluku a vibrací, ve znění nařízení vlády č. 217/2016 Sb. In: 241. ročník 2018, částka 121, s. 4162.
- [8] ČESKO. Nařízení vlády o ochraně zdraví před neionizujícím zářením. In: 291. ročník 2015, částka 120, s. 3690.
- [9] ČESKO. Zákon o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí). In: 100. ročník 2001, částka 40, s. 2794.
- [10] ČESKOSLOVENSKO. Zákon o výrobě, rozvodu a spotřebě elektřiny (elektrisační zákon). In: 1957, částka 36, číslo 79. Zrušeno dnem 01. 01. 1995.
- [11] ČESKOSLOVENSKO. Nařízení vlády č. 80/1957 Sb., vládní nařízení, kterým se provádí zákon č. 79/1957 Sb., o výrobě, rozvodu a spotřebě elektřiny (elektrisační zákon). In: 1957, částka 36, číslo 80. Zrušeno dnem 01. 01. 1995.
- [12] ČSN (Česká technická norma): ČSN EN 50341-1 ed. 2 - Elektrická venkovní vedení s napětím nad AC 1 kV - Část 1: Obecné požadavky - Společné specifikace. Listopad 2013.
- [13] ČSN (Česká technická norma): ČSN EN 50 443 - Účinky elektromagnetické interference na potrubí způsobené AC vysokonapěťovými elektrickými

trakčními soustavami a/nebo AC vysokonapěťovými napájecími soustavami.
Úřad pro technickou normalizaci, metrologii a zkušebnictví, Říjen 2012.

- [14] Energetika: energetický zákon, zákon o podporovaných zdrojích energie, zákon o hospodaření s energií, 24 prováděcích vyhlášek ke všem zákonům: ÚZ. Ostrava: Sagit, 2019. ISBN 978-80-7488-325-5.
- [15] KROČOVÁ, Šárka. Strategie Územního plánování v technické infrastruktuře. v Ostravě: Spektrum (Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství), 2013. ISBN 978-80-7385-128-6.
- [16] MORKUS, Josef, Lucie POLÁKOVÁ, Petr LEPEŠKA, et al. Vymezení koridorů veřejné dopravní a technické infrastruktury v územním plánu: metodické doporučení. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2017. ISBN 978-80-7538-151-4.
- [17] Obec a územní plánování. Texty všech předpisů k 1.1.2021: Postavení a činnost obcí v územním plánování. Čtvrté. Prah, Brno: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, odbor Územního plánování, Ústav územního rozvoje, 2019. ISBN 978-80-7538-216-0.
- [18] Politika územního rozvoje České republiky: ve znění závazném od 11. 9. 2020. 2020. Praha, Brno: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, Ústav územního rozvoje. ISBN 978-80-7538-307-5.
- [19] SPURNÝ, Petr. ČEPS, a.s., Odborný technický seminář 2020: Provoz, údržba a opravy vedení. In: 19.11.2020.
- [20] Standard vybraných částí územního plánu – metodický pokyn. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, odbor Územního plánování, 2019. ISBN 978-80-7538-236-8.
- [21] Stavební zákon a další předpisy. Texty všech předpisů k 1.1.2021: ÚZ. Ostrava. Sagit, 2006-. ISBN 978-80-7488-431-3.
- [22] SZÁNTÓ, Ladislav. *Maxwellovy rovnice*. Praha: BEN – technická literatura, 2003. ISBN 80-7300-096-2.
- [23] TUŠER, Jaroslav. Obec a územní plánování: postavení a činnost obcí v územním plánování. Vydání: čtvrté. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, odbor územního plánování, 2019. ISBN 978-80-7538-216-0.

- [24] Vymezování koridorů veřejné dopravní a technické infrastruktury v územním plánu: Metodické doporučení. První. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj, odbor územního plánování, 2017, 17 s. ISBN 978-80-7538-151-4.
- [25] Závazná stanoviska orgánů územního plánování: Metodický pokyn. Třetí, upravené. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR odbor územního plánování, 2018, 28 s. ISBN 978-80-7538-193-4.

Webová literatura a zdroje:

- [1] ČEPS, a.s. [online]. [cit. 2020-12-05]. Dostupné z: <https://www.ceps.cz/cs/o-spolecnosti>
- [2] ČEPS. a.s., Desetiletý plán rozvoje přenosové soustavy České republiky 2021 – 2030 [online]. In: 2020, s. 166 [cit. 2021-5-12]. Dostupné z: <https://www.ceps.cz/cs/rozvoj-ps>
- [3] ČEPS. a.s., Výstavba přenosové soustavy [online]. In: 2012, s. 28 [cit. 2021-5-12]. Dostupné z: <https://www.ceps.cz/cs/ke-stazeni>
- [4] Česká informační agentura životního prostředí: Informační systém EIA [online]. [cit. 2021-5-13]. Dostupné z: https://portal.cenia.cz/eiasea/detail/EIA_OV1204. Kód záměru: OV1204, Název záměru: V412 – zdvojení vedení.
- [5] Český úřad zeměměřický a katastrální: Nahlížení do katastru nemovitostí [online]. [cit. 2021-04-18]. Dostupné z: <https://nahliznidokn.cuzk.cz/>
- [6] Český úřad zeměměřičský a katastrální: Nahlížení do katastru nemovitostí [online]. [cit. 2021-4-28]. Dostupné z: <http://sgi-nahliznidokn.cuzk.cz/marushka/default.aspx?themeid=3&&MarQueryId=6D2BCEB5&MarQParam0=664103&MarQParamCount=1&MarWindowName=Marushka>
- [7] Geoportál Plzeňského kraje [online]. Plzeň, 2019 [cit. 2021-03-20]. Dostupné z: http://geoportal.plzensky-kraj.cz/gs/data/uploads/zur_pk/aktualizace_c4/ZURPK_uplne_zneni_po_A4.pdf
- [8] Ministerstvo pro místní rozvoj: Informace a aktuality. <https://www.mmr.cz/cs/uvod> [online]. 2020 [cit. 2021-03-17]. Dostupné z: <https://www.mmr.cz/cs/ministerstvo/stavebni-pravo/informace-a-aktuality/uzemni-planovani>
- [9] Ministerstvo vnitra České republiky: Mapový portál [online]. 2021 [cit. 2021-4-28]. Dostupné z: <https://portal-vnitro.hub.arcgis.com/>
- [10] HANZLÍK, Viktor, Vít JAVŮREK, Brean SMEETS a Daniel SVOBODA. Klimaticky neutrální Česko: Cesty k dekarbonizaci ekonomiky [online]. McKinsey & Company, listopad 2020, s. 68 [cit. 2021-5-

- 12]. Dostupné z: https://www.mckinsey.com/cz/~media/mckinsey/locations/europe%20and%20middle%20east/czech%20republic/our%20work/decarbonization_report_cz_vf.pdf
- [11] Ministerstvo zdravotnictví České republiky: Nepříznivé účinky hluku na člověka [online]. [cit. 2020-12-06]. Dostupné z: <https://www.mzcr.cz/nepriznive-ucinky-hluku-na-cloveka/>
- [12] Oficiální stránky obce Ševětín: Úřední deska [online]. [cit. 2021-2-23]. Dostupné z: https://www.sevetin.cz/cache/03_UP_Sevetin_zm4_I.3_TI_2021_02_01_VP.pdf
- [13] Oficiální stránky obce Ševětín: Úřední deska [online]. [cit. 2021-2-23]. Dostupné z: https://www.sevetin.cz/cache/0b_UP_Sevetin_zm4_textova_cast_2021_02_01_VP.pdf
- [14] Oficiální stránky obce Zadní Třebáň: Úřad / Dokumenty [online]. [cit. 2021-4-01]. Dostupné z: <https://www.zadnitreban.cz/urad-2/dokumenty/uzemni-plan-obce/>
- [15] PANTŮČEK, ING. EDMUND. *Revize instalace po spojení s vysokým napětím – kdo měl pravdu?* [online]. 1.4.2019 [cit. 2021-01-04]. Dostupné z: [https://www.elektroprumysl.cz/legislativa/revize-instalace-po-spojeni-s-vysokym-napetim-kdo-mel-pravdu](https://www.elektroprumysl.cz/legislativa/revize-instalace-po-spojzeni-s-vysokym-napetim-kdo-mel-pravdu)
- [16] Politika Územního rozvoje České republiky ve znění Aktualizací číslo 1, 2, 3 a 5 [online]. Praha, Brno 2020: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2020 [cit. 2021-03-08]. Dostupné z: https://www.mmr.cz/getmedia/4f3be369-24df-4975-81cb-c8fb91b4e65c/PUR_CR-Uplne-zneni-zavazne-od-11_9_2020.pdf.aspx?ext=.pdf
- [17] Portál digitální mapy veřejné správy Ústeckého kraje: 3. Aktualizace ZÚR Ústeckého kraje (účinná od 17.2.2019) [online]. [cit. 2021-4-28]. Dostupné z: <https://geoportal.kr-ustecky.cz/gs/3-aktualizace-zur-uk>
- [18] ÚZEMNÍ STUDIE: Metodický pokyn [online]. 2018. Ústav územního rozvoje. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj, Odbor územního plánování,

- 2010 [cit. 2021-03-27]. Dostupné z: https://mmr.cz/getmedia/f653ecc5-e6e8-4825-b36d-374042a4b167/UzemniStudie_17122010.pdf
- [19] Věstník Ministerstva zdravotnictví České republiky: Metodický návod [online]. 8-2017. 28.7.2017. [cit. 2021-04-15]. Dostupné z: <https://www.mzcr.cz/wp-content/uploads/wepub/14041/36096/V%C4%9Bstn%C3%ADk%20MZ%20%C4%8CR%208-2017.pdf>
- [20] Vymezení zastavěného území: Metodický pokyn [online]. Ministerstvo pro místní rozvoj – Ústav územního rozvoje, září 2013 [cit. 2021-4-28]. Dostupné z: <http://www.uur.cz/images/8-stanoviska-a-metodiky/04-vymezeni-zastaveneho-uzemi.pdf>
- [21] Vyhláška č. 500/2006 Sb., o územně analytických podkladech, územně plánovací dokumentaci a způsobu evidence územně plánovací činnosti: Platné znění s vyznačením změn po novele vyhláškou č. 13/2018 Sb. včetně důvodové zprávy [online]. 2018. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2018 [cit. 2021-03-27]. Dostupné z: https://www.mmr.cz/Dotace/media/MMR_MediaLib/%c3%9azemn%c3%ad%20a%20bytov%c3%a1%20politika/%c3%9azemn%c3%ad%20pl%c3%a1nov%c3%a1n%c3%ad/Novela%20stavebn%c3%adho%20z%c3%a1kona/2018_I_31_500-2006-Srovnaciv-text-vyhlasky_13-2018.pdf

Seznam příloh

- Příloha číslo 1:** Tabulka slučitelnosti ploch RZV s ochranným pásmem elektrického vedení o napěťové hladině 220 kV a 400 kV
- Příloha číslo 2:** Posouzení souladu s územně plánovací dokumentací pro novou transformovnu 400/100 kV Rohatec
- Příloha číslo 3:** Posouzení souladu záměru nového sdruženého vedení V416 s územně plánovací dokumentací
- Příloha číslo 4:** Závazné stanovisko k posouzení vlivů provedení záměru na životní prostředí pro záměr vedení přenosové soustavy V412/812
- Příloha číslo 5:** Rozhodnutí o zamítnutí vydání rozhodnutí o umístění stavby z důvodu nesouladu s ÚPD
- Příloha číslo 6:** Stanovisko odboru Regionálního rozvoje Karlovarského kraje z pohledu zájmů územního plánování pro záměr stavby V490/491
- Příloha číslo 7:** Vyjádření k diplomové práci Bc. Ondřeje Maška na téma „Vlivy vedení zvláště vysokého napětí na objekty v ochranném pásmu vedení ve vztahu k návrhu funkčních ploch v územně plánovací dokumentaci“ z pohledu jejího přínosu pro společnost ČEPS, a.s.